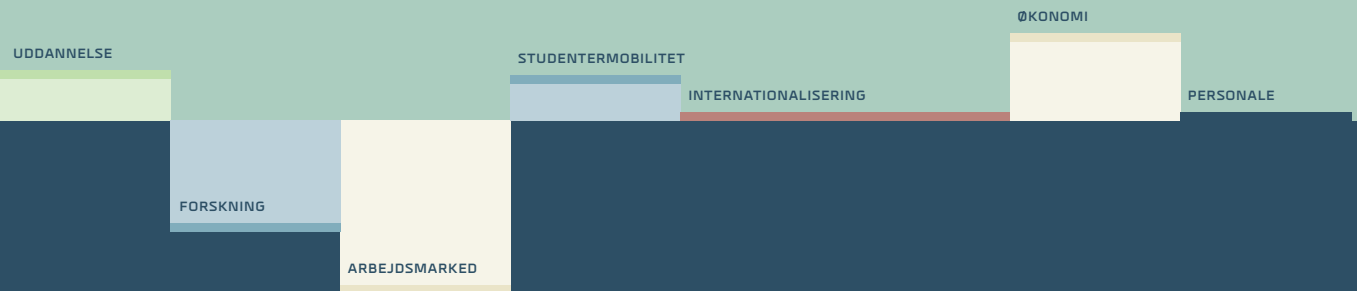

Tal om danske universiteter 2018

Tal om danske universiteter 2018

KØBENHAVNS UNIVERSITET
AARHUS UNIVERSITET
SYDDANSK UNIVERSITET
ROSKILDE UNIVERSITET
AALBORG UNIVERSITET
DANMARKS TEKNISKE UNIVERSITET
COPENHAGEN BUSINESS SCHOOL
IT-UNIVERSITET I KØBENHAVN

Aalborg

Herning

Aarhus

Esbjerg

Kolding

Odense

Sønderborg

Roskilde

Slagelse

København

FACTS OM UNIVERSITETSSEKTOREN I DANMARK

8

UNIVERSITETER

10

UNIVERSITETSBYER

150,000

STUDERENDE

33,213

MEDARBEJDERE (ÅRSVÆRK)

28,8 MIA.

OMSÆTNING

INDHOLD

FORORD / 9
01. UDDANNELSE / 11
02. FORSKNING / 31
03. ARBEJDSMARKED / 53
04. STUDENTERMOBILITET OG INTERNATIONALISERING / 71
05. ØKONOMI OG PERSONALE / 89
APPENDIKS / 99
NØGLEBEGREBER / 107

FORORD

Universiteterne er afgørende for udviklingen af vores samfund, og vi oplever en stor interesse for tal og fakta om de danske universiteter. Vi samler derfor hvert år centrale data om vores arbejde med uddannelse, forskning og økonomi i *Tal om danske universiteter*. Formålet er at skabe åbenhed om danske universiteters vilkår, aktiviteter og resultater.

Publikationen er tiltænkt alle, der interesserer sig for universitetssektoren, og kan bruges som opslagsværk. Hvert kapitel indledes med en række hovedpointer, og alle figurer kan stå alene, uafhængigt af hinanden og af kapitlet.

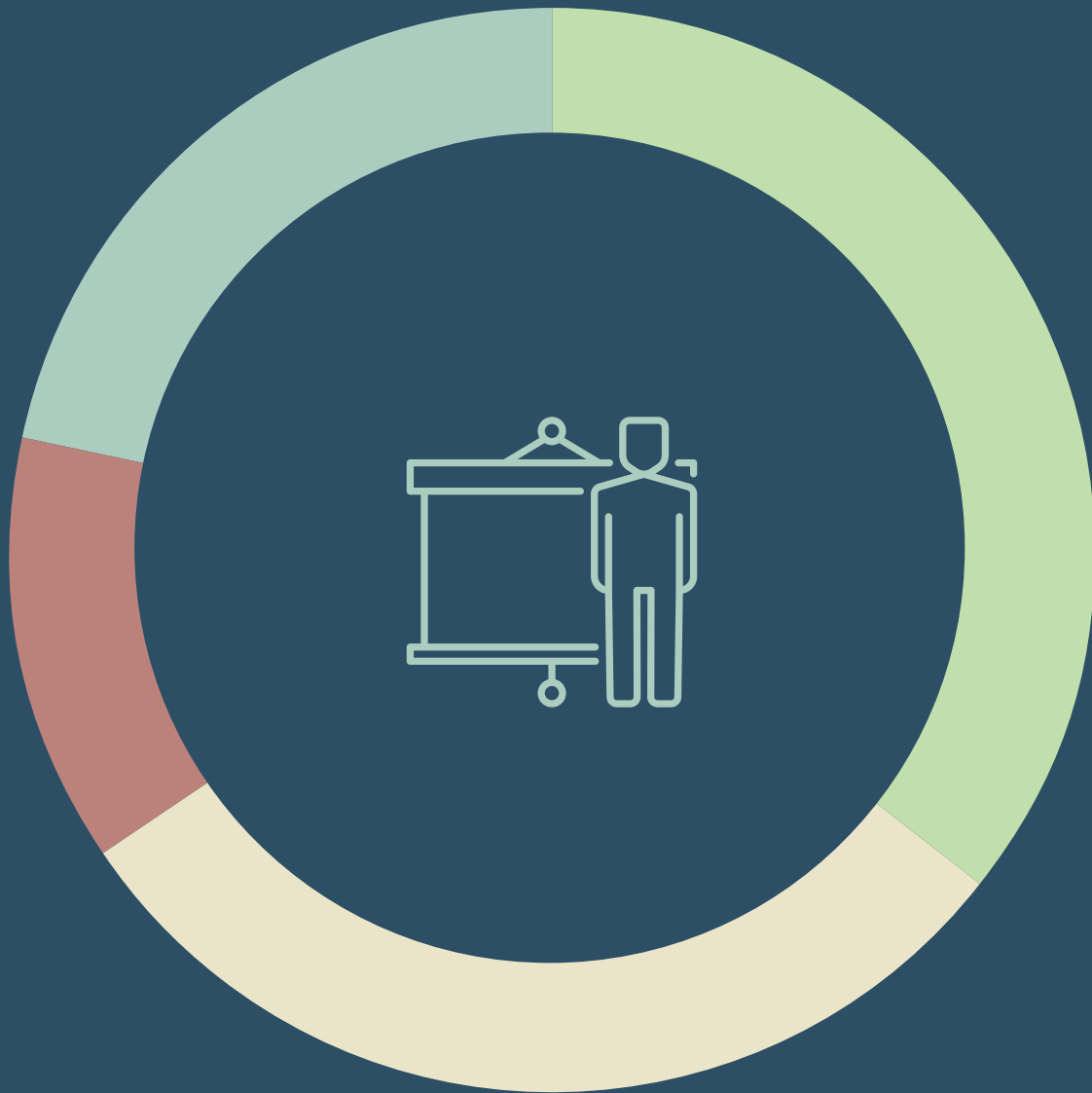
Tal om danske universiteter 2018 viser blandt andet, at den gennemsnitlige samlede studietid er faldet med knap et år siden 2007. Andelen af kvindelige studerende er gået op især på de tekniske og naturvidenskabelige samt sundhedsvidenskabelige uddannelser. Flere og flere universitetsansatte har job i det private, og mere end halvdelen af universiteternes forsknings-samarbejdsaftaler bliver indgået med private virksomheder. Hvad angår de økonomiske rammer, så er enhedsbevillingen pr. studerende på finansloven faldet siden 2012. I perioden 2012-2018 er der 6.200 kr. mindre pr. studerende.

Det er en lille forsmag på nogle af de tal og tendenser, der illustreres i denne publikation. Eventuelle spørgsmål eller kommentarer kan rettes til Danske Universiteters sekretariat.

God læselyst

A handwritten signature in dark blue ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke at the end.

JESPER LANGERGAARD
Direktør for Danske Universiteter

01

Udover at levere forskning og viden er universiteternes opgave at forsyne samfundet med dygtige dimittender, der har gennemført forskningsbaserede uddannelser på bachelor- og kandidatniveau. Dette kapitel præsenterer tal om universiteternes uddannelser om blandt andet optag, produktion, studietid og rekruttering til uddannelserne.

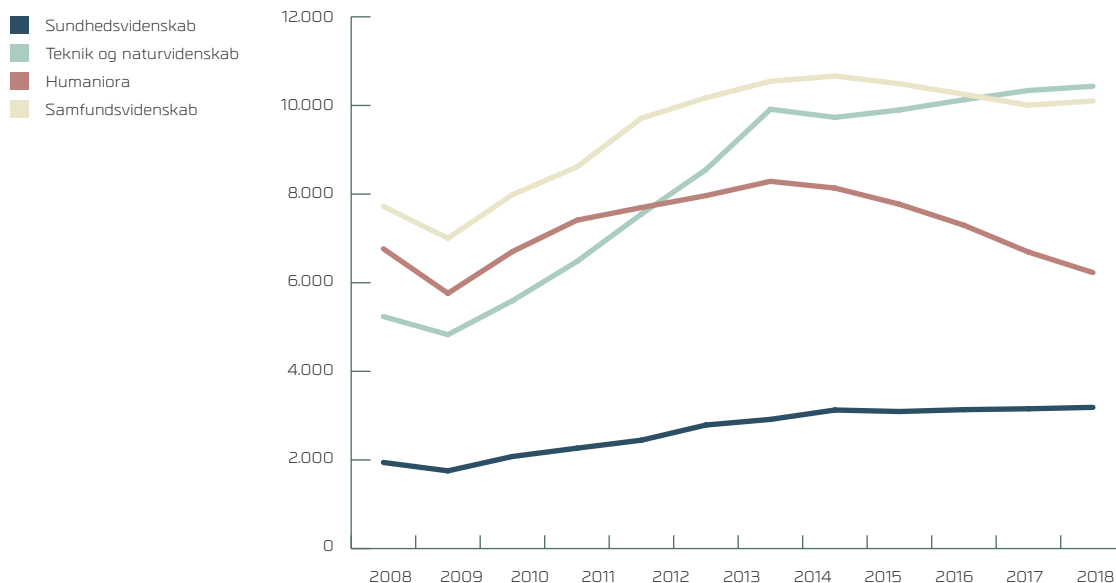
Hovedpointer:

- Der bliver både optaget og færdiguddannet flere bachelorer og kandidater inden for det tekniske, naturvidenskabelige og sundhedsvidenskabelige hovedområde. Optaget og produktionen af humanistiske bachelorer og kandidater er faldet i de seneste år.
- Kandidatdimittenderne er blevet kortere tid om at gennemføre studierne og medianalderen for kandidatdimittender er faldet med mere end et år siden 2008.
- Andelen af kvinder er gået op især på de tekniske og naturvidenskabelige samt sundhedsvidenskabelige uddannelser.
- Danmark ligger i midterfeltet internationalt, når man ser på andelen af personer, der har gennemført en videregående uddannelse pr. land.

Optaget på universiteternes bacheloruddannelser er overordnet set faldet, siden det toppede i 2013. Det samlede fald skyldes primært, at optaget på de humanistiske uddannelser er faldet markant i de senere år. De samfundsvidenskabelige uddannelser har ligeledes oplevet et mindre fald i optaget, hvor de sundhedsvidenskabelige, tekniske og naturvidenskabelige bacheloruddannelser har haft stigende optag på universiteterne.

FIGUR 1.1

OPTAG PÅ UNIVERSITETERNES BACHELORUDDANNELSER FORDELT PÅ HOVEDOMRÅDE

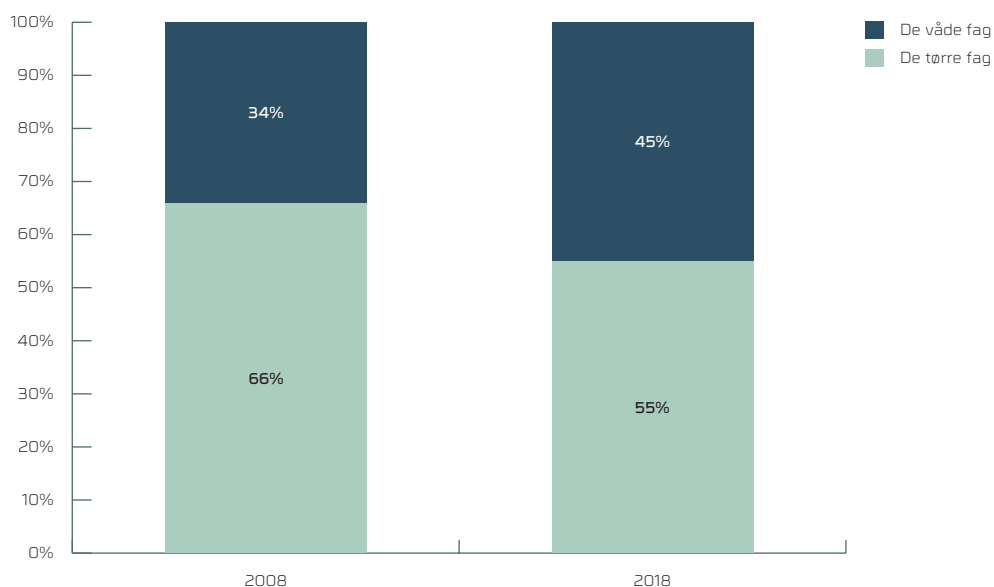
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, tabel F; Studieaktivitet, sektorniveau 2007-2018

Anmærkning: Der er gjort brug af universiteternes egen hovedområdeinddeling. Universiteternes professionsbacheloruddannelser er inkluderet. I 2008 var optaget på i alt 19.336 studerende. I 2018 blev 29.954 studerende optaget, svarende til en stigning på 54,9 pct. siden 2008. Siden optaget toppede i 2013, er det samlede optag faldet med 5,4 pct. Bagvedliggende tal findes i appendiks.

daglig tale kaldes humaniora og samfundsvidenskab for de tørre fag, mens sundhedsvidenskab, teknik og naturvidenskab kaldes de våde fag. Fra 2008 til 2018 er andelen af bacheloroptaget på de våde fag steget med 11 procentpoint. Fra at udgøre en tredjedel af optaget nærmer de våde fags andel halvdelen af optaget.

OPTAG PÅ UNIVERSITETERNES BACHELORUDDANNELSER FORDELT PÅ TØRRE OG VÅDE FAG

FIGUR 1.2

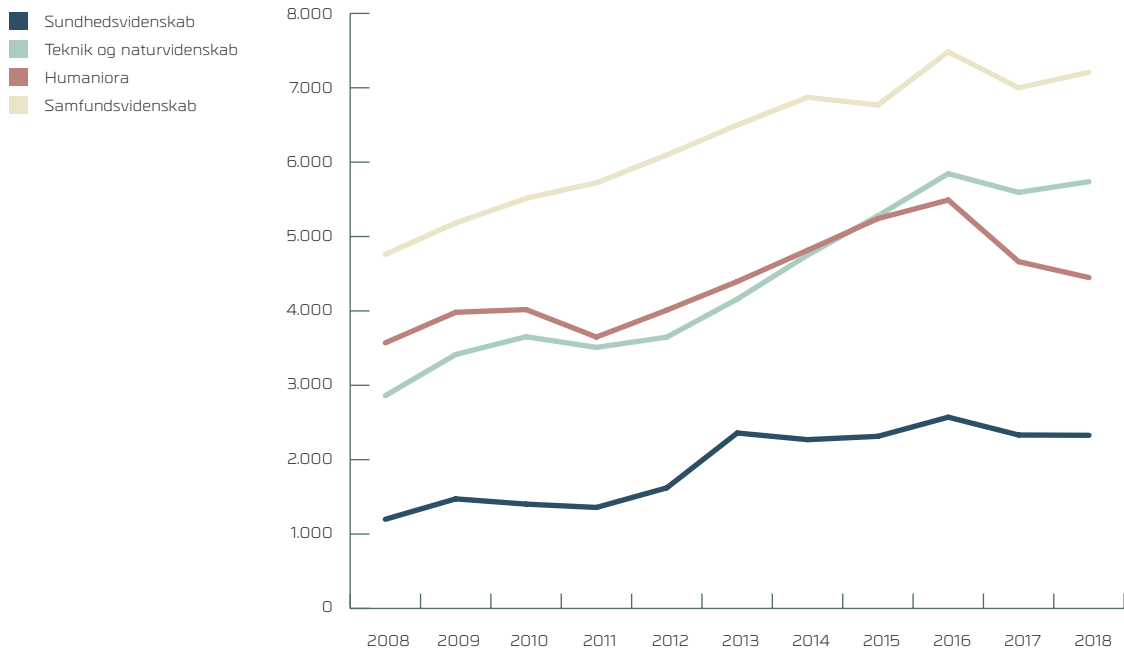
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, tabel F; Studieaktivitet, sektorniveau 2007-2018

Anmærkning: Opdelingen i tørre og våde fag er baseret på universiteternes egen hovedområdeinddeling. Universiteternes professionsbachelor er inkluderet. For de våde fag var bacheloroptaget i 2008 på 6.577 studerende, og i 2018 var optaget på 13.624 studerende, svarende til en stigning på 107,1 pct. For de tørre fag var optaget i 2008 12.759, mod 16.330 studerende i 2018, svarende til en stigning på 28 pct. (Det samlede optag i 2008 var 19.336 studerende mod 29.954 i 2018). Bagvedliggende tal findes i appendiks.

Frå 2008 er antallet af færdiguddannede bachelorer pr. år steget. I 2008 blev der uddannet 12.375 bachelorer, mod 19.731 i 2018, svarende til en stigning på 59,4 pct. I de senere år er der uddannet færre humanistiske bachelorer. Siden toppen i 2016 er produktionen af humanistiske bachelorer faldet med over tusind bachelorer.

FIGUR 1.3

BACHELORPRODUKTION FORDELT PÅ HOVEDOMRÅDE

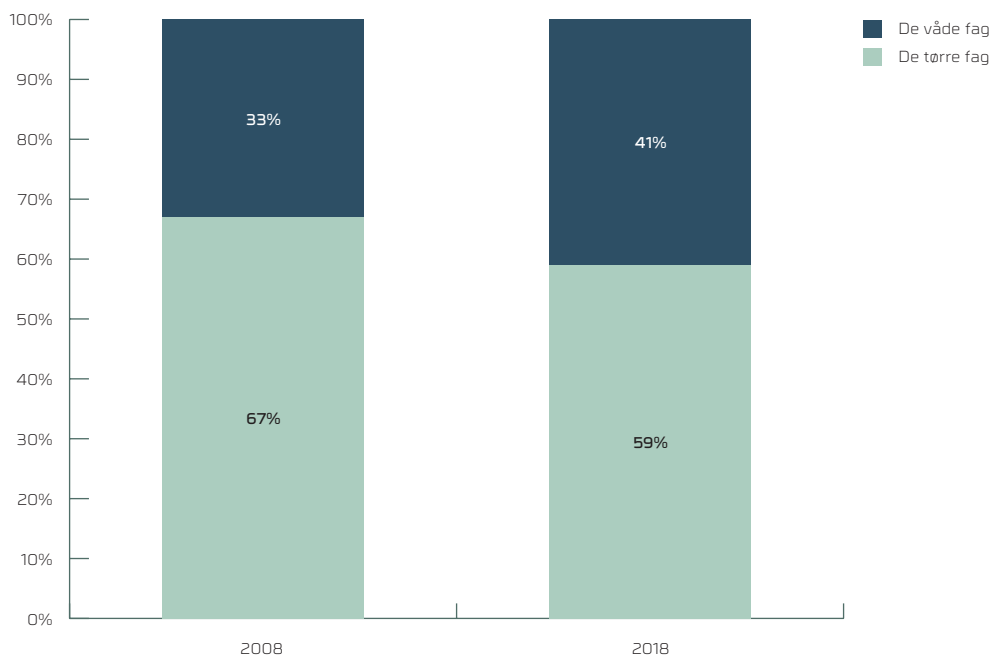
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, tabel F; Studieaktivitet, sektorniveau 2007-2018

Anmærkning: Der er gjort brug af universiteternes egen hovedområdeinddeling. Universiteternes professionsbachelorer er inkluderet.

Siden 2008 er de våde fags andel af bachelorproduktionen steget med 8 procentpoint. De tørre fags andel er faldet tilsvarende.

BACHELORPRODUKTION FORDELT PÅ VÅDE OG TØRRE FAG

FIGUR 1.4

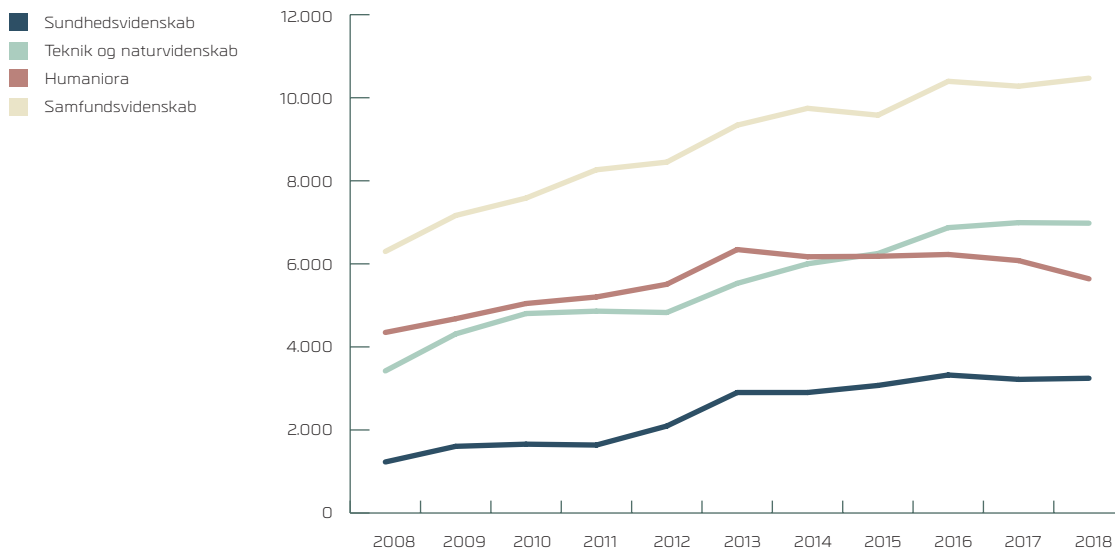
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, tabel F; Studieaktivitet, sektorniveau 2007-2018

Anmærkning: Opdelingen i tørre og våde fag er baseret på universiteternes egen hovedområde inddeling. I 2008 blev der uddannet 4.052 bachelorer i de våde fag, mod 8.072 bachelorer i 2018, svarende til en stigning på 99,2 pct. For de tørre fag var produktionen i 2008 på 8.323 og i 2018 blev der uddannet 11.659 bachelorer. I alt var bachelorproduktionen i 2008 på 12.375 bachelorer, mod 19.731 bachelorer i 2018. Bagvedliggende tal findes i appendiks.

Siden 2008 har der været stigninger i optaget på universiteternes kandidatuddannelser. I alt er optaget steget med 72,5 pct. siden 2008. Denne stigning er stagneret de seneste år, og der er sket et fald i optaget på det humanistiske område.

FIGUR 1.5

OPTAG PÅ UNIVERSITETERNES KANDIDATUDDANNELSER FORDELT PÅ HOVEDOMRÅDE

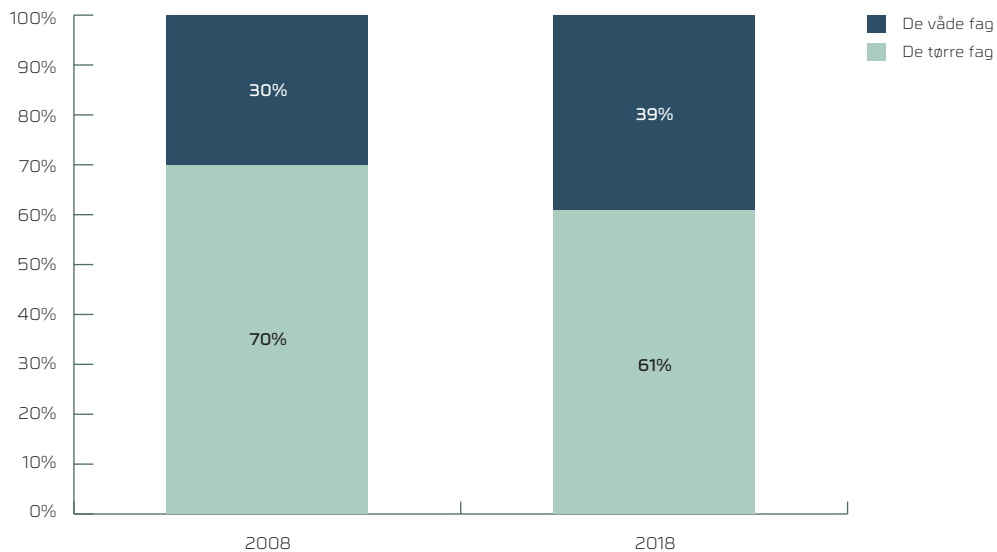
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, tabel F; Studieaktivitet, sektorniveau 2007-2018

Anmærkning: Der er gjort brug af universiteternes egen hovedområdeinddeling. Optaget af kandidat-studerende var i 2008 i alt på 15.273 studerende, mod 26.352 studerende i 2018. Bagvedliggende tal findes i appendiks.

Siden 2008 er andelen af kandidatoptaget, der går til de våde fag, steget med 9 procentpoint. De tørre fags andel er faldet tilsvarende.

OPTAG PÅ UNIVERSITETERNES KANDIDATUDDANNELSER FORDELT PÅ TØRRE OG VÅDE FAG

FIGUR 1.6

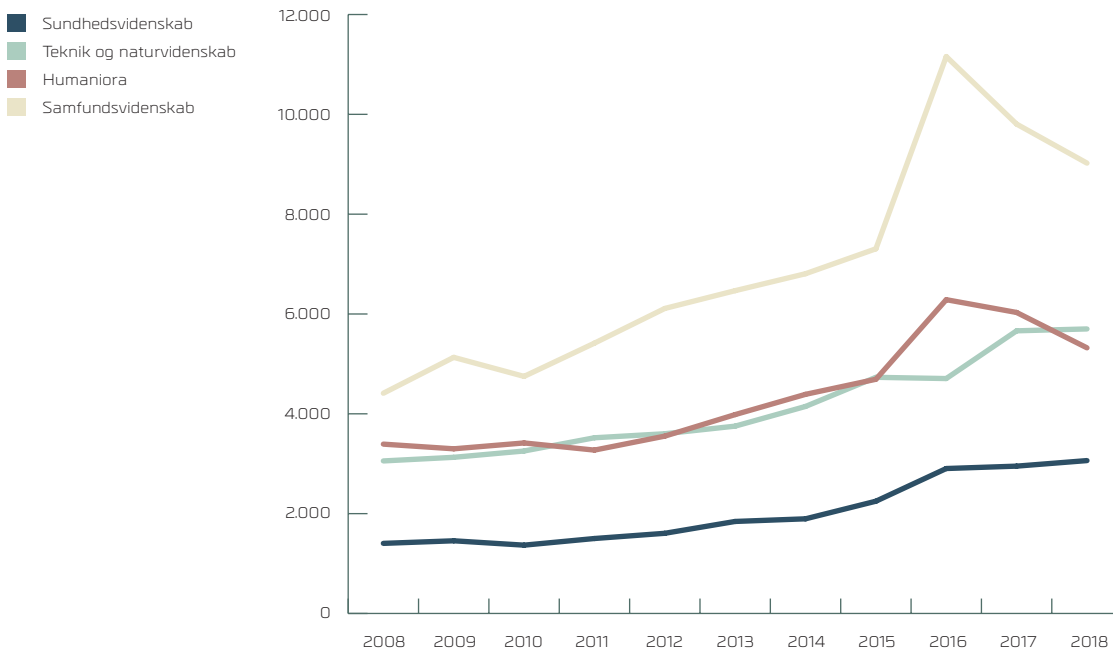
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, tabel F; Studieaktivitet, sektorniveau 2007-2018

Anmærkning: Opdelingen i tørre og våde fag er baseret på universiteternes egen hovedområdeinddeling. For de våde fag var kandidatoptaget i 2008 på 4.640 studerende, mod 10.236 optagne kandidater i 2018, svarende til en stigning på 120,6 pct. For de tørre fag blev der i 2008 optaget 10.633 studerende, og i 2018 var optaget steget til 16.116 studerende, svarende til en stigning på 51,6 pct.

Kandidatproduktionen følger delvist bachelorproduktionen med et par års forskydning. Siden 2008 er kandidatproduktionen steget med 88,8 pct. Kandidatproduktionen steg meget i 2016 for det samfundsvidenskabelige og humanistiske område, hvorefter den er aftaget igen. Det forventes, at den midlertidige stigning hænger sammen med fremdriftsreformen, hvor mange forsinkede studerende færdiggjorde deres uddannelse samtidigt. I de seneste år er der sket et fald i kandidatproduktionen på de humanistiske og samfundsvidenskabelige hovedområder.

FIGUR 1.7

KANDIDATPRODUKTION FORDELT PÅ HOVEDOMRÅDE

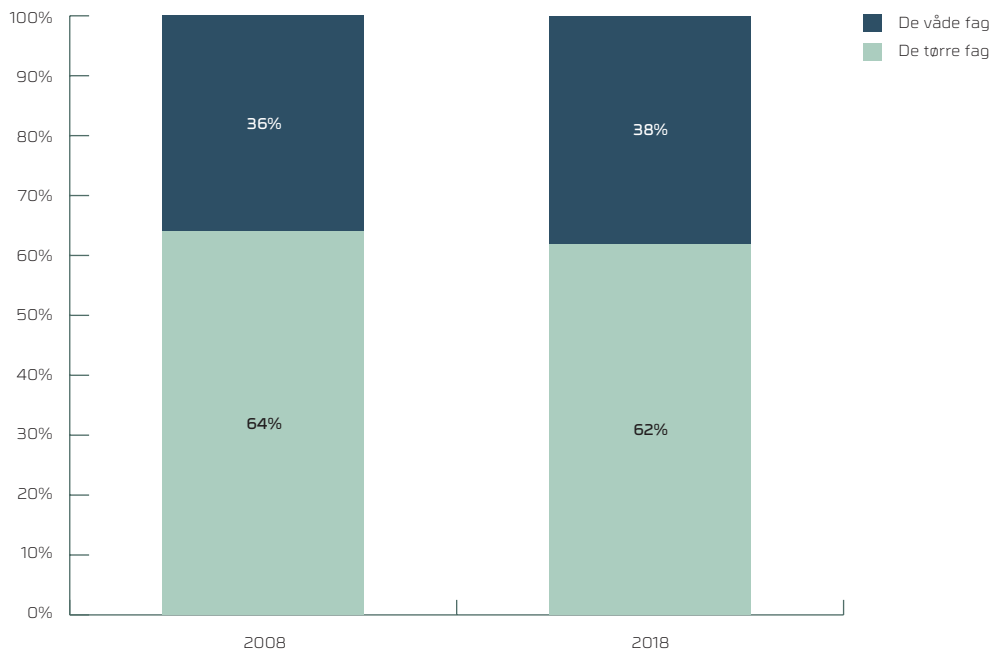
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, tabel F; Studieaktivitet, sektorniveau 2007-2018

Anmærkning: Der er gjort brug af universiteternes egen hovedområdeinddeling. Kandidatproduktionen var i 2008 på i alt 12.246, mod 23.123 færdiguddannede kandidater i 2018. Bagvedliggende tal findes i appendiks.

Der er sket en beskedent stigning i andelen af kandidater fra de våde fag på 2 procentpoint. Det forventes dog, at de våde fags andel vil blive større, efterhånden som stigningen i bacheloroptag og produktion på de våde fag slår igennem på kandidatniveau.

KANDIDATPRODUKTION FORDELT PÅ TØRRE OG VÅDE FAG

FIGUR 1.8

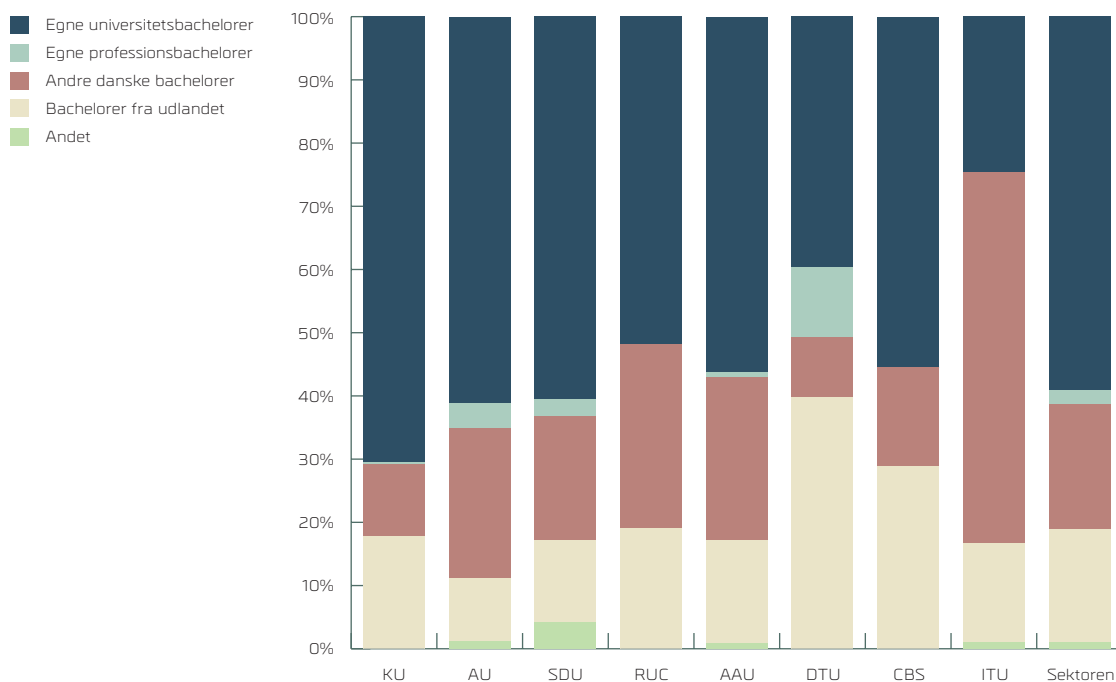
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, tabel F; Studieaktivitet, sektorniveau 2007-2018

Anmærkning: Opdelingen i tørre og våde fag er baseret på universiteternes egen hovedområde inddeling. Kandidatproduktionen på de våde områder var i 2008 på 4.451 kandidater, mens den i 2018 var steget til 8.775 kandidater, svarende til en stigning på 97,2 pct. For de tørre fag var produktionen i 2008 på 7.795 kandidater, mod 14.348 kandidater i 2018, svarende til en stigning på 84,1 pct. Bagvedliggende tal findes i appendiks.

De optagne på de danske universiteters kandidatuddannelser kommer fra forskellige baggrunde. Der er forskel på, hvorfra de 8 danske universiteter rekrutterer til deres kandidatuddannelser. ITU uddanner f.eks. primært kandidater, så derfor optages flere med en bachelor fra et andet universitet.

FIGUR 1.9

REKRUTTERING TIL UNIVERSITETERNES KANDIDATUDDANNELSER 2017

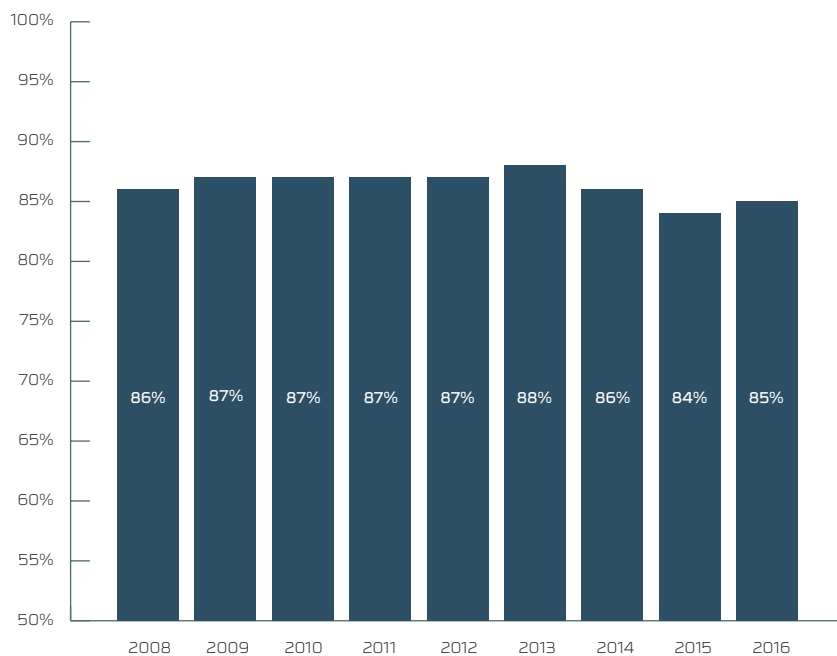
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, tabel F; Studieaktivitet, sektorniveau 2007-2018

Anmærkning: Andre danske bachelorere består både af andre universitetsbachelorere og andre professionsbachelorere. Bagvedliggende tal findes i appendiks.

Andelen af studerende, der fortsætter direkte på en kandidatuddannelse efter afsluttet bacheloruddannelse, var i 2016 85 pct. Andelen har ligget forholdsvis stabilt siden 2008.

OVERGANGSPROCENT FOR STUDERENDE, DER FORTSÆTTER DIREKTE PÅ EN KANDIDATUDDANNELSE EFTER ENDT BACHELORUDDANNELSE

FIGUR 1.10

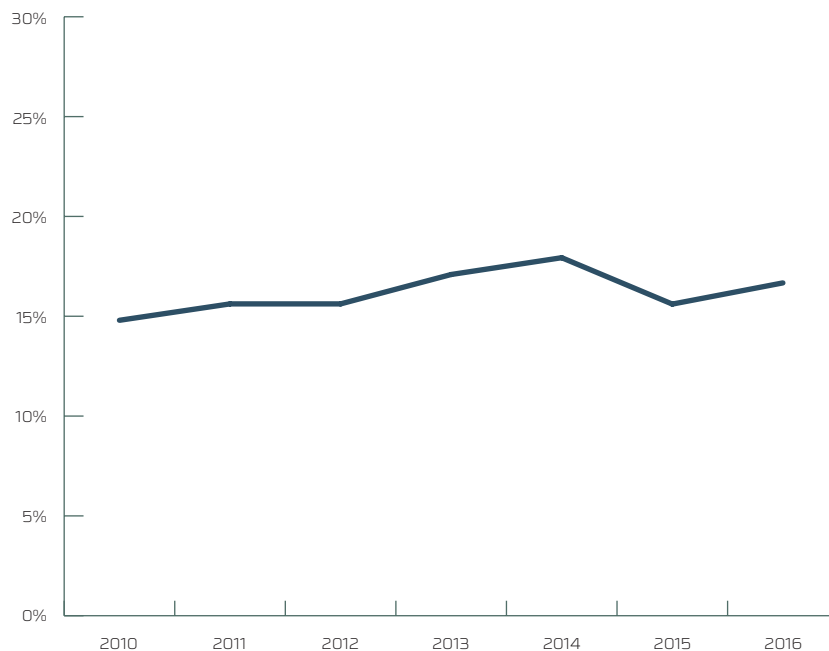
Kilde: Egne beregninger baseret på Danmarks Statistiks registerdata

Anmærkning: Direkte overgang fra bacheloruddannelse til kandidatuddannelse er defineret som maksimalt ét år mellem afsluttet bachelor og påbegyndt kandidatuddannelse. Det angivne år er det kalenderår, hvor bacheloruddannelsen er afsluttet.

Frafaldet på første år af bacheloruddannelserne er gået op og ned siden 2010, og frafaldsprocenten ligger i dag knap to procentpoint højere end i 2010. Førsteårsfrafaldet var højest for årgang 2014 med knap 18 pct.

FIGUR 1.11

FØRSTEÅRSFRAFALD FOR BACHELORÅRGANGE, PCT.

Kilde: Egne beregninger baseret på registerdata fra Danmarks Statistik

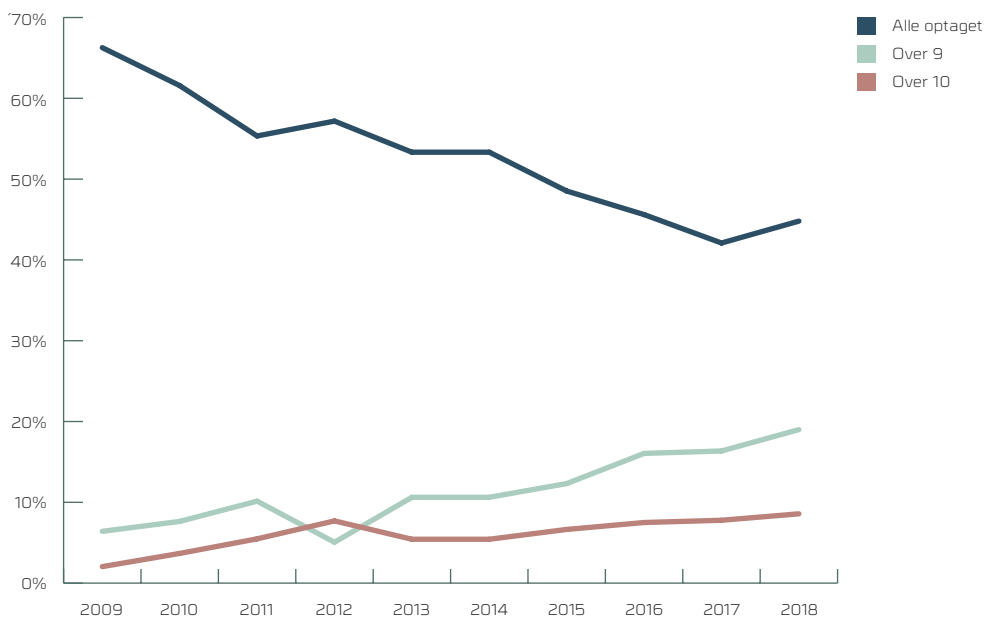
Anmærkning: Frafald defineres som personer, der ophører på den bacheloruddannelse, de er indskrevet på. Frafaldsprocenten for en given årgang beskriver altså, hvor mange procent af de personer, der starter på deres studie det pågældende år, som falder fra under et år efter startdatoen på deres uddannelse. For 2016-årgangen var der eksempelvis 16,7 pct. studerende, der ophørte på deres studie inden for et år. Figuren omhandler kun akademiske bachelorer.

Observationer for 4. kvartal af 2017 ikke er medregnet i figuren.

Andelen af uddannelser med adgangskvotienter over 10 i kvote 1 er steget fra at udgøre 2 pct. af universitetsuddannelserne i 2009 mod knap 9 pct. af uddannelserne i 2018. Ligeledes er andelen af uddannelser, der kræver et karaktergennemsnit over 9 for at blive optaget i kvote 1, steget fra at udgøre 6 pct. i 2009 til 19 pct. i 2018. Andelen af uddannelser, hvor alle kvalificerede ansøgere blev optaget, er faldet fra 66 pct. i 2009 til 45 pct. i 2018.

UDVIKLINGEN I ANDELEN AF UNIVERSITETERNES BACHELORUDDANNELSER MED ADGANGSKVOTIENTER OVER HHV. 10 OG 9 FOR OPTAG I KVOTE 1 SAMT ANDELEN AF UDDANNELSER, HVOR ALLE KVALIFICEREDE ANSØGERE BLEV OPTAGET

FIGUR 1.12

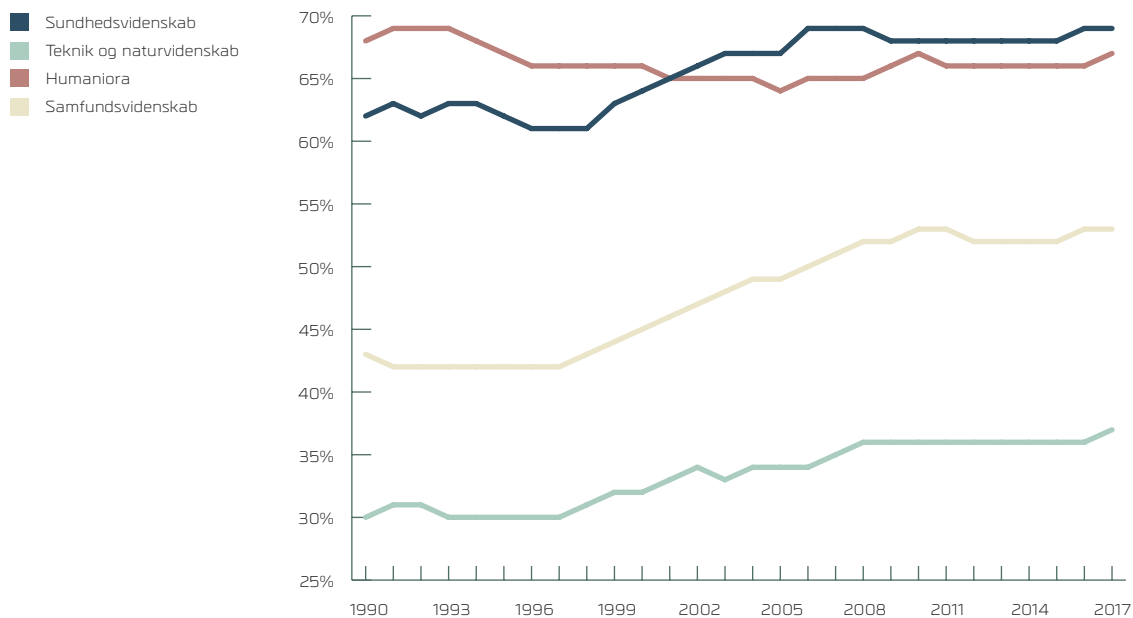
Kilde: UFM: Den koordinerede tilmelding

Anmærkning: I 2018 blev kvote 1 anvendt til optag på 384 universitetsuddannelser. Adgangskvotienterne er det karaktergennemsnit, der kræves for at starte på en uddannelse i indeværende optag. Figuren tager ikke højde for, at nogle uddannelser har mulighed for standbyplads.

Andelen af kvinder er steget på alle hovedområder bortset fra det humanistiske hovedområde. I 1990 udgjorde kvinder 30 pct. af de studerende, mod 37 pct. i 2017 på det tekniske og naturvidenskabelige hovedområde. På det samfundsvidenskabelige hovedområde er andelen af kvinder steget fra 43 pct. til 53 pct. siden 1990. På det sundhedsfaglige område er andelen af kvinder steget fra 62 pct. til 69 pct. På humaniora har der været et beskedent fald fra en kvindeandel på 68 pct. i 1990 til 67 pct. i 2017.

FIGUR 1.13

ANDEL KVINDELIGE STUDERENDE FORDELT PÅ HOVEDOMRÅDER

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

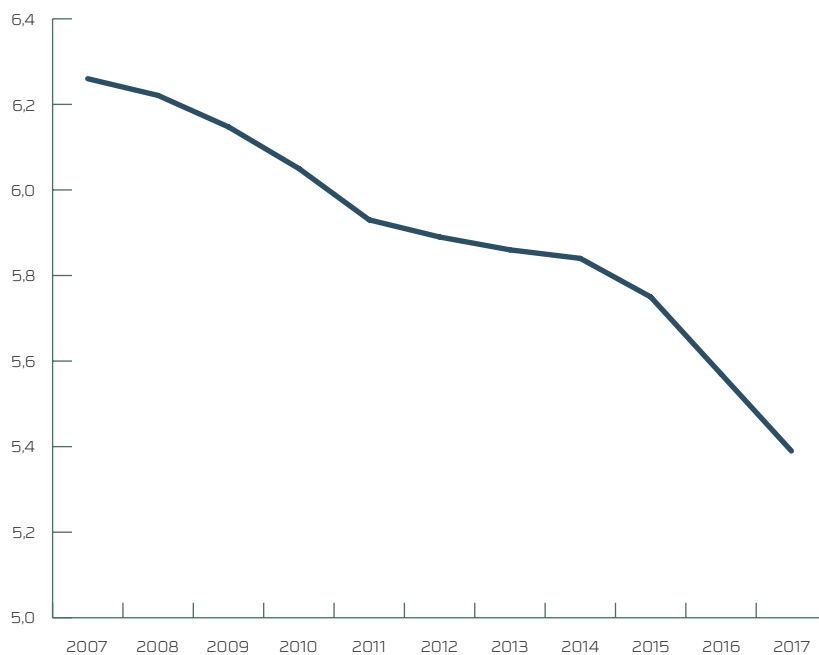
Anmærkning: Andelen er beregnet ud fra bestanden af hhv. kvinder og mænd hvert år. Inddelingen i hovedområder er som defineret af Danmarks Statistik, der kan derfor være afvigelser ifht.

Universiteternes Statistiske Beredskab. Data er trukket fra ElevBasis-kuben, december 2018.

Den gennemsnitlige studietid er faldet siden 2007. I 2007 var en gennemsnitlig studerende 6,26 år om at gennemføre både bachelor- og kandidatuddannelse. I 2017 var en gennemsnitlig kandidatdimittend 5,39 år om at gennemføre studierne. Dermed er de studerende blevet mere end 10 måneder hurtigere i forhold til 2007.

GENNEMSNITLIG SAMLET STUDIETID FOR BACHELOR- OG KANDIDATUDDANNELSER
OPGJORT I ÅR

FIGUR 1.14

Kilde: Egne beregninger baseret på Danmarks Statistiks registerdata

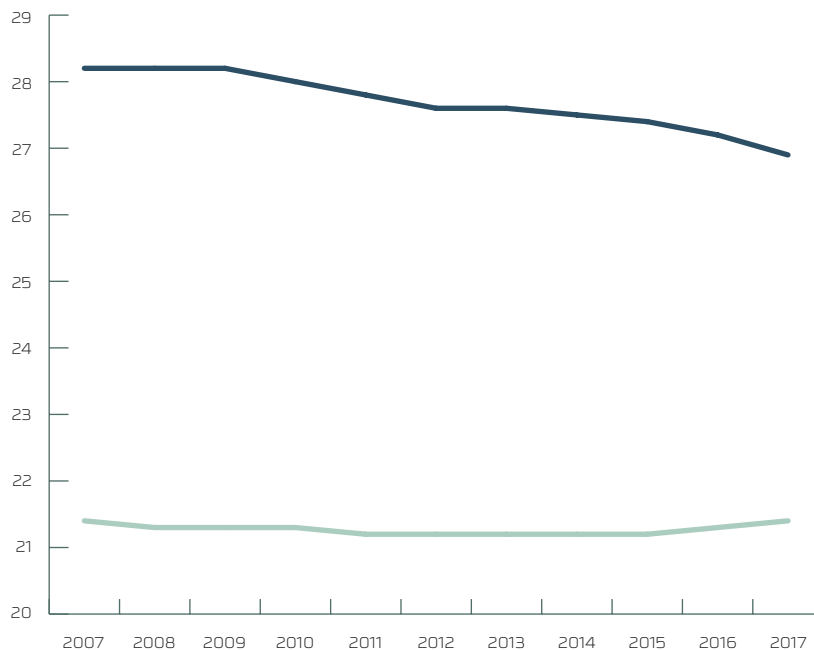
Anmærkning: Studietiden er opgjort som den samlede netto studietid for den seneste fuldførte bacheloruddannelse og den første fuldførte kandidatuddannelse. Det vil sige den periode, hvor den studerende har været indskrevet på bachelor- og kandidatuddannelsen. Hvis der har været en pause mellem de to uddannelser, er den således ikke talt med i den samlede studietid.

Medianalderen for bachelorstartere har ligget stabilt på lidt over 21 år siden 2007. Medianalderen for færdiguddannede kandidater er derimod faldet fra 28,2 år til 26,9 år. Kandidatdimittender er dermed blevet omkring 1 år og 4 måneder yngre, når de dimitterer fra de danske universiteter.

FIGUR 1.15

MEDIANALDER FOR BACHELORSTARTERE OG KANDIDATDIMITTENDER

■ Kandidatdimittender
■ Bachelorstudiestartere

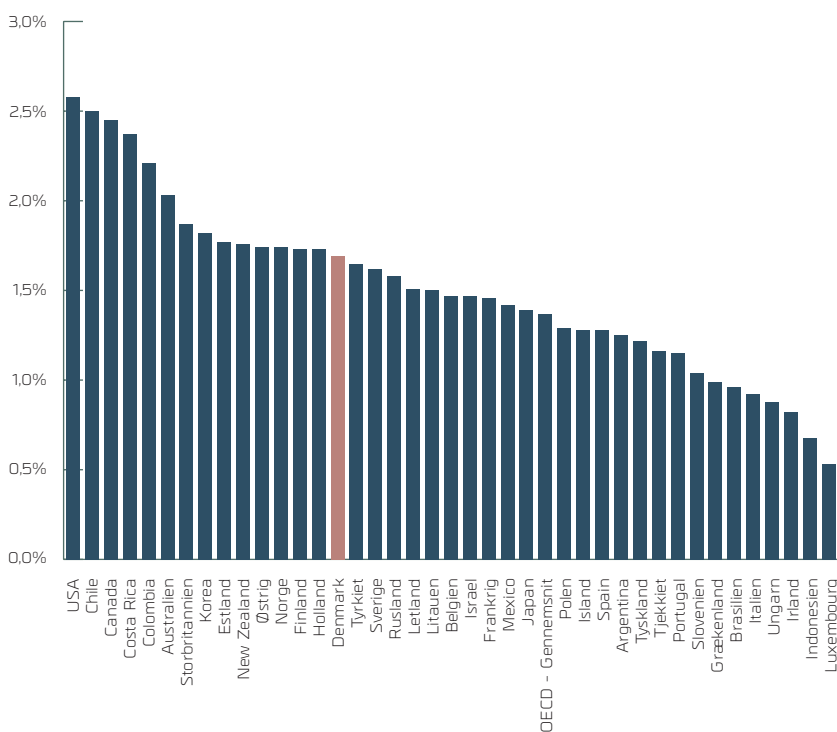
Kilde: Egne beregninger på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata

Anmærkning: Medianalderen er angivet med 1 decimal. Professionsbachelor er ikke medregnet.

Danmark brugte 1,67 pct. af BNP på videregående uddannelse og ligger på en international 15. plads i andelen af BNP, der bliver brugt på videregående uddannelse. USA ligger på førstepladsen med 2,58 pct. af BNP brugt på videregående uddannelse.

ANDELE AF BNP BRUGT PÅ VIDEREGÅENDE UDDANNELSE PR. LAND, 2016 ELLER SENEST TILGÆNGELIGE ÅR

FIGUR 1.16

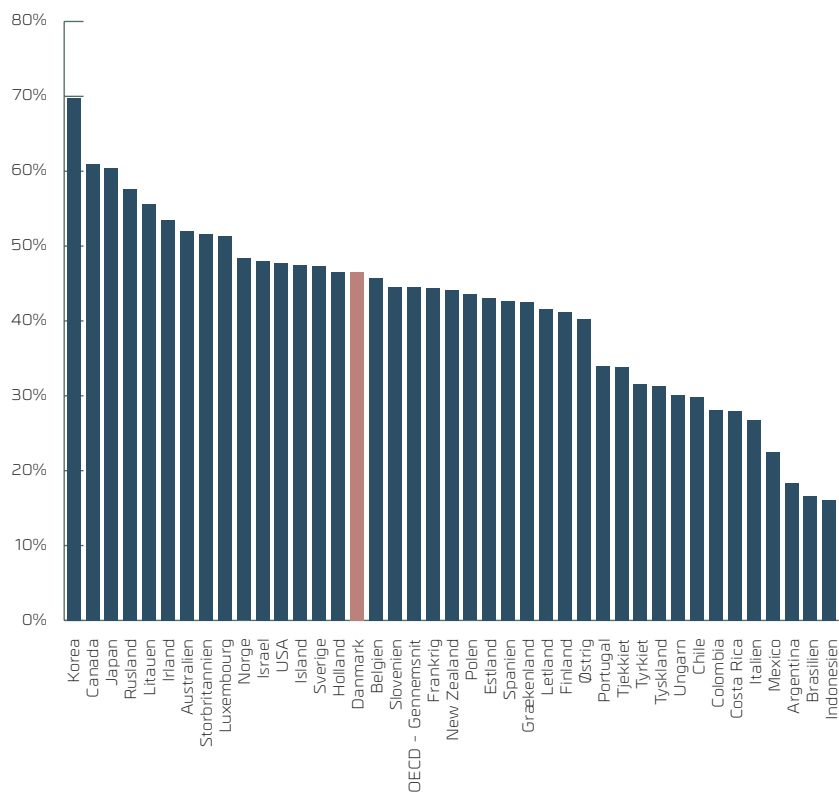
Kilde: OECD

Anmærkning: Videregående uddannelser er uddannelser på ISCED-niveau 5-8. I Danmark svarer det til korte, mellemlange og lange videregående uddannelser plus ph.d.

Danmark ligger på en international 16. plads i andelen af 25-34-årige, der har gennemført en videregående uddannelse. Andelen af 25-34-årige med en videregående uddannelse lå på knap 47 pct., lige over gennemsnittet for OECD-landene.

FIGUR 1.17

ANDELE MED VIDEREGÅENDE UDDANNELSE BLANDT 25-34-ÅRIGE PR. LAND, 2017 ELLER SENEST TILGÆNGELIGE ÅR

Kilde: OECD

Anmærkning: Videregående uddannelser er uddannelser på ISCED-niveau 5-8. I Danmark svarer det til korte, mellemlange og lange videregående uddannelser plus ph.d.

Danmark ligger omkring gennemsnittet, når man krydser andelen af 25-34-årige med videregående uddannelse og andelen af BNP, der er brugt på videregående uddannelser pr. land.

ANDELEN BLANDT 25-34-ÅRIGE MED VIDEREGÅENDE UDDANNELSE I 2017* OG ANDEL AF BNP BRUGT PÅ VIDEREGÅENDE UDDANNELSE PR. LAND I 2016*

FIGUR 1.18

Kilde: OECD

Anmærkning: Videregående uddannelser er uddannelser på ISCED-niveau 5-8. I Danmark svarer det til korte, mellemlange og lange videregående uddannelser plus ph.d.

*eller senest tilgængelige år

02

Udover at levere forskningsbaserede kvalitetsuddannelser er det de danske universiteters opgave at bidrage til samfundet med kvalitetsforskning. Dette kapitel handler om universiteternes forskning og kommer vidt omkring forskningsfinansiering, offentlig og privat forskning, ph.d.-uddannelser samt forskningens udbredelse og betydning.

Hovedkonklusioner:

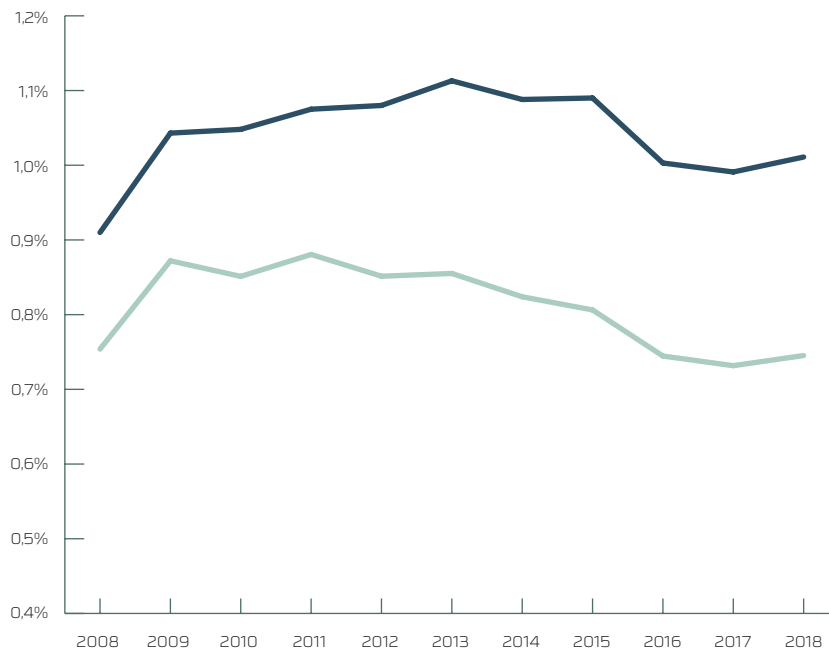
- Det offentlige forskningsbudget er faldet, men overholder stadig 1-procentsmålsætningen. Bevillingerne på finansloven udgør en mindre andel af de offentlige budgetter end tidligere.
- Mere end halvdelen af universiteternes forskningssamarbejdsaftaler blev i 2017 indgået med private virksomheder.
- 80 pct. af de optagne på universiteternes ph.d.-uddannelser var inden for de tekniske, naturvidenskabelige og sundhedsfaglige hovedområder.
- Danmark er næstbedst til at hjemtage forskningsmidler fra EU's rammeprogram Horizon2020, når man ser på hjemtagne midler pr. indbygger.
- Dansk forskning bliver i gennemsnit citeret tredje mest blandt landene i OECD pr. indbygger og har den fjerdestørste andel af publikationer, der ender blandt de 10 pct. mest citerede i verden.

Danmarks forskningsbudget er steget fra 0,91 pct. af BNP i 2008 til 1,11 pct. i 2013. Siden 2013 er forskningsbudgettet faldet til 1,01 pct. af BNP i 2018. Finanslovsbevillinger udgør en mindre del af BNP end tidligere og er faldet fra at udgøre 0,88 pct. af BNP i 2009 til 0,75 pct. i 2018. 1-procentsmålsætningen overholdes på trods af faldende finanslovsbevillinger, da de offentlige forskningsinstitutioner hjemtager midler fra internationale kilder, fx fra EU's rammeprogram Horizon2020.

FIGUR 2.1

DANMARKS OFFENTLIGE FORSKNINGSBUDGET I PCT. AF BNP

- Offentlige bevillinger i pct. af BNP
- Heraf finanslovsbevillinger

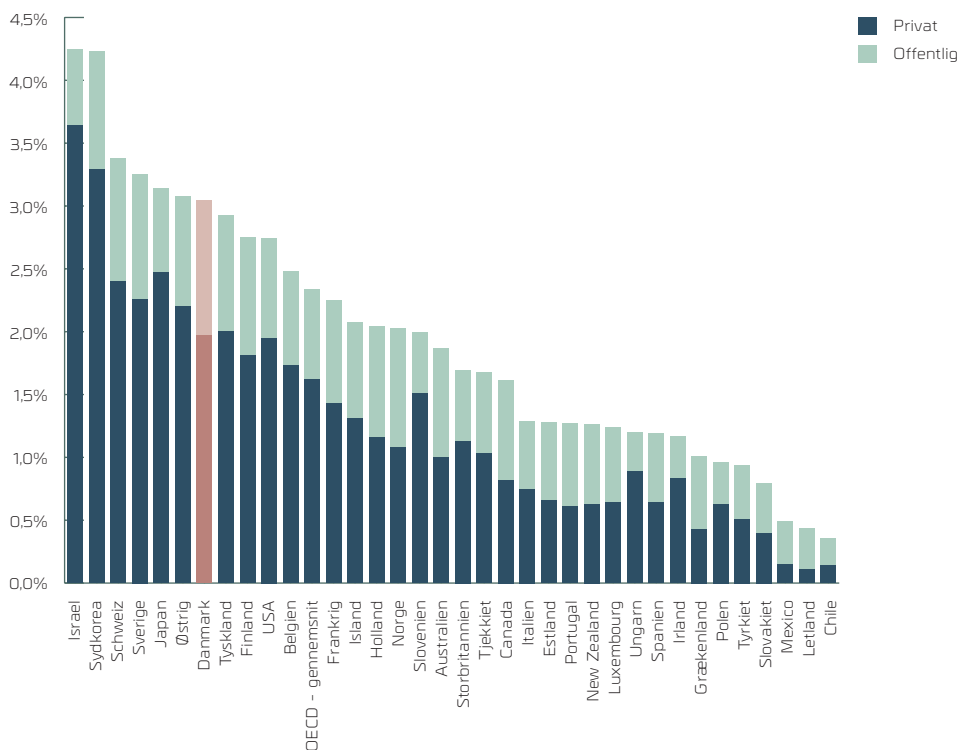
Kilde: Danmarks Statistik statistikbanken (tabel: FOUBUD)

Anmærkning: Budgettet for offentlige forskningsbevillinger i Danmark omfatter budgetterede udgifter til forskning og udvikling på finanslovens konti, samt i kommuner og regioner. Hertil kommer bevillinger fra Danmarks Grundforskningsfond samt internationale bevillinger. Bagvedliggende tal findes i appendiks.

Danmark levede i 2017 op til Barcelona-målsætningen om forskningsinvesteringer på i alt 3 pct. af BNP og placerer sig på en international syvendeplass i samlede FoU-investeringer blandt OECD-landene.

SAMLEDE FOU-INVESTINGER I PCT. AF BNP UDFØRT I HENHOLDSVIS DEN OFFENTLIGE OG PRIVATE SEKTOR FOR OECD-LANDE I 2016, ELLER SENEST TILGÆNGELIGE ÅR. TALLENE FOR DANMARK ER FRA 2017*

FIGUR 2.2

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet: Forskningsbarometer 2018, Danmarks Statistik: Statistikbanken: Tabel CFABNP

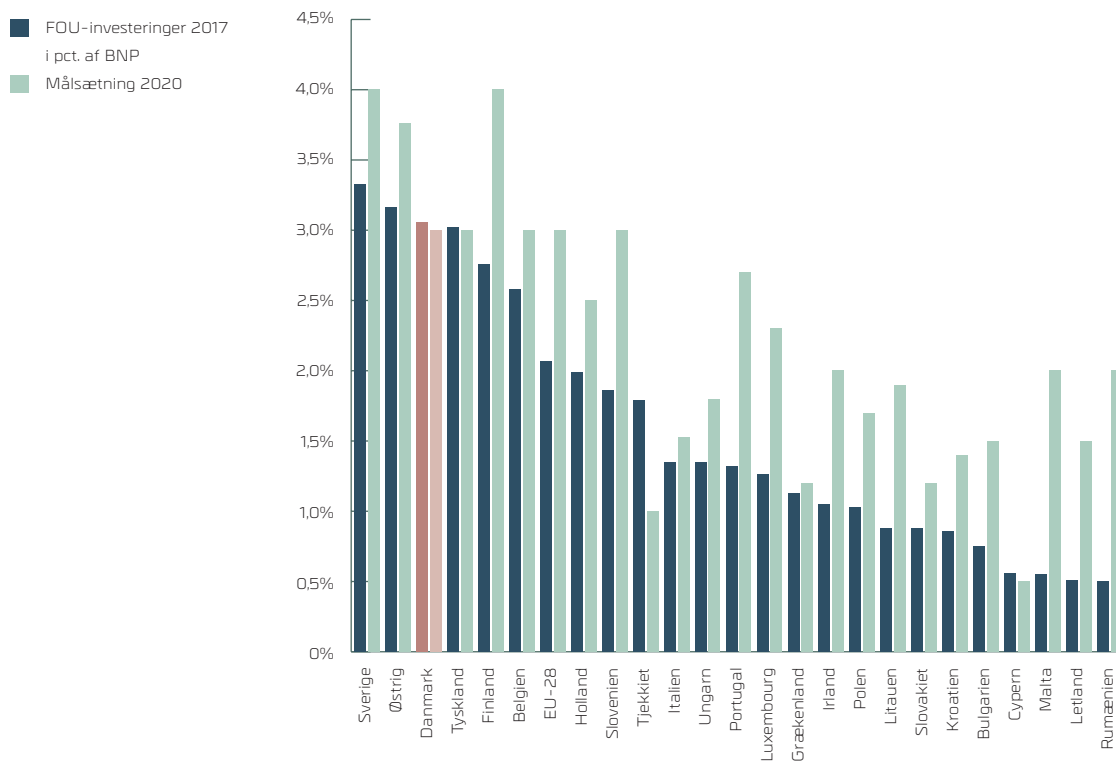
Anmærkning: Barcelona-målsætningen er en forpligtelse til at bruge 3 pct. af BNP på forskningsinvesteringer, udført i den private og offentlige sektor. Data for Schweiz, Australien og New Zealand er fra 2015.

*Danske tal er foreløbige tal for 2017

Sverige og Finland har mere ambitiøse nationale målsætninger for forskningsinvesteringer. Danmark har en målsætning på 3 pct. af BNP, mens både Sverige og Finland arbejder på at komme op på 4 pct. af BNP.

FIGUR 2.3

FOU-INVESTINGER OG OFFICIELLE NATIONALE 2020-MÅLSÆTNINGER FOR FOU-INVESTINGER PR. LAND

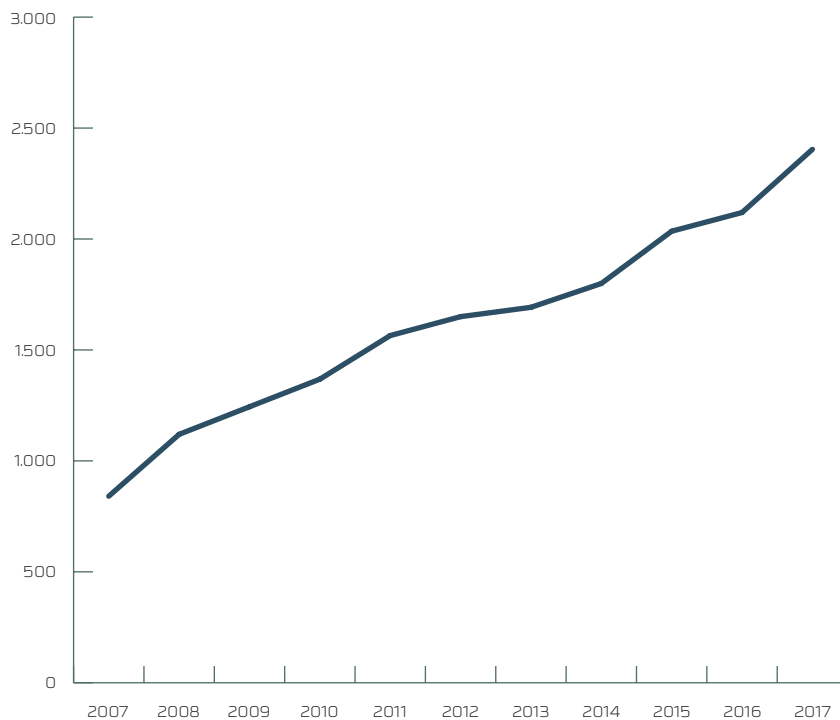
Kilde: OECD; Eurostat

Anmærkning: Målsætningerne er for de opgjorte forskningsinvesteringer. Investeringerne i forskning og udvikling inkluderer både offentlige og private forskningsinvesteringer.

Universiteterne har siden 2007 næsten tredoblet de indtægter, der stammer fra eksterne private kilder f.eks. virksomheder eller fonde. I 2017 investerede private kilder 2,402 mia. kroner i forskning på de danske universiteter.

UNIVERSITETERNES INDTÆGTER FRA DANSKE PRIVATE KILDER, MIO. KR.

FIGUR 2.4

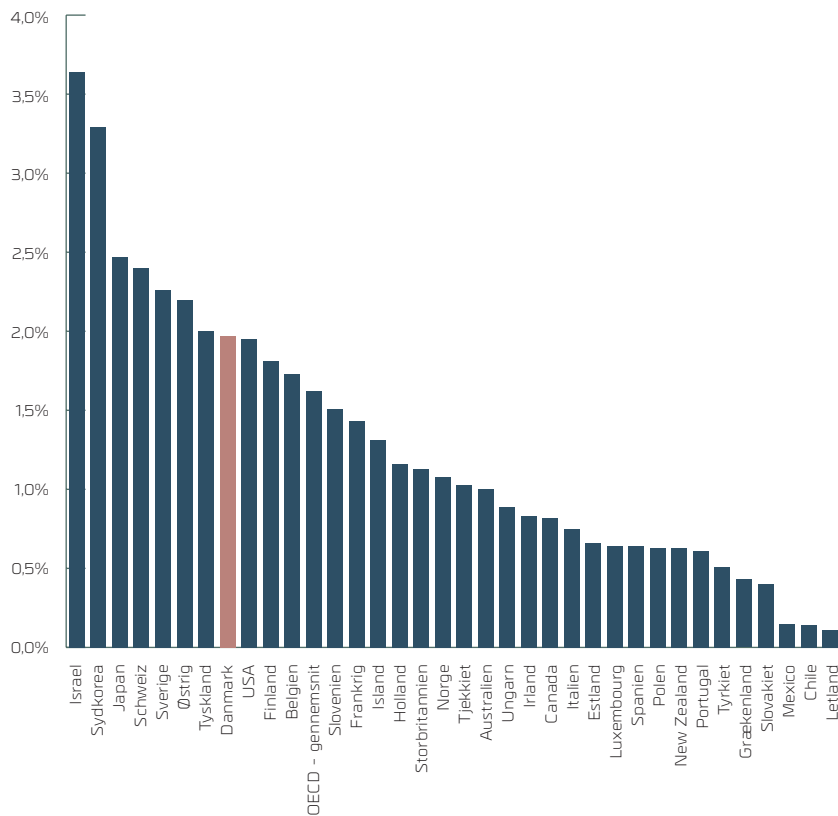
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, tabel A: Indtægter, sektorniveau 2007-2017

Anmærkning: De danske private kilder dækker primært over private fonde. Bagvedliggende tal findes i appendiks.

Danmark placerer sig på en international ottendeplass, når man udelukkende ser på de private forskningsinvesteringer. De danske private forskningsinvesteringer udgør knap 2 pct. af BNP.

FIGUR 2.5

FORSKNINGSINVESTERINGER I PCT. AF BNP UDFØRT AF DEN PRIVATE SEKTOR FOR OECD-LANDE I 2016 ELLER SENEST TILGÆNGELIGE ÅR. TALLENE FOR DANMARK ER FRA 2017*

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet: Forskningsbarometer 2018, Danmarks Statistik; Statistikbanken: Tabel CFABNP

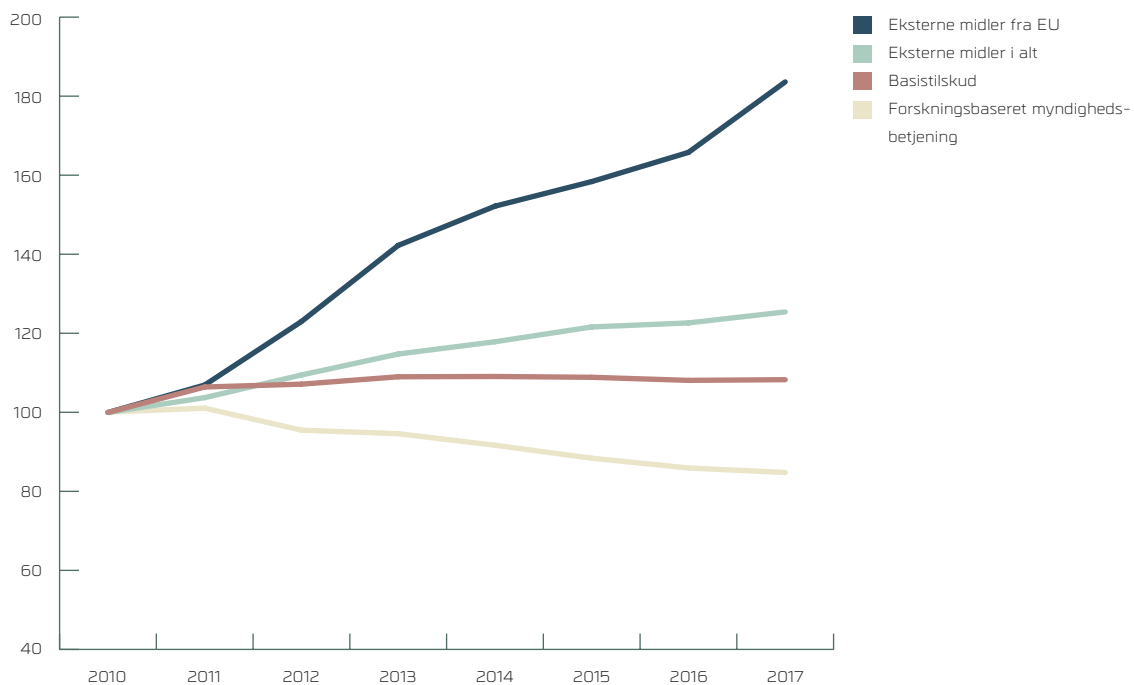
Anmærkning: Data for Schweiz, Australien og New Zealand er fra 2015.

*Danske tal er foreløbige tal for 2017

De danske universiteters forskningsindtægter fra eksterne midler er steget siden 2010. Det gælder især eksterne midler fra EU, der er steget med 84 pct. Imidlertid er forskningsindtægterne fra forskningsbaseret myndighedsbetjening faldet med 15 pct.

FORSKNINGSINDTÆGTER OPDELT PÅ KILDER, INDEKSERET

FIGUR 2.6

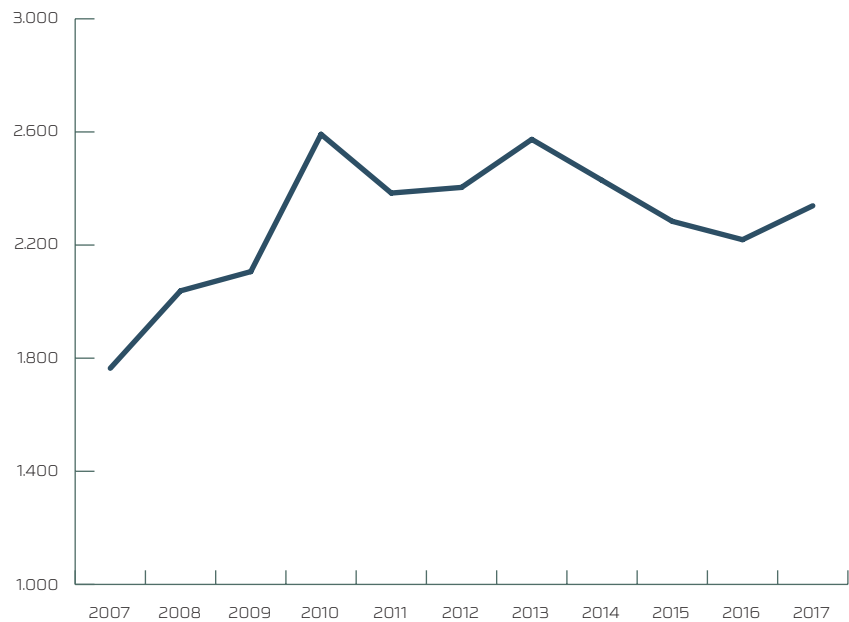
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, tabel A: indtægter, sektorniveau 2007-2017

Anmærkning: Sektorrelateret forskning er lagt ind under forskningsbaseret myndighedsbetjening. Eksterne midler fra EU er en delmængde af de eksterne midler.

Ph.d.-tilgangen var på sit højeste i 2014, men er siden faldet. Dog var der en stigning mellem 2016 og 2017. Med Globaliseringsstrategien fra 2006 blev det besluttet at fordoble ph.d.-optaget med udgangspunkt i det daværende samlede optag på godt 1.200 ph.d.-studerende om året. Målsætningen om et fordoblet optag blev indfriet i 2010, hvor knap 2.600 ph.d.-studerende påbegyndte et forskeruddannelsesforløb ved et af de danske universiteter.

FIGUR 2.7

UDVIKLINGEN I DEN TOTALE PH.D.-TILGANG

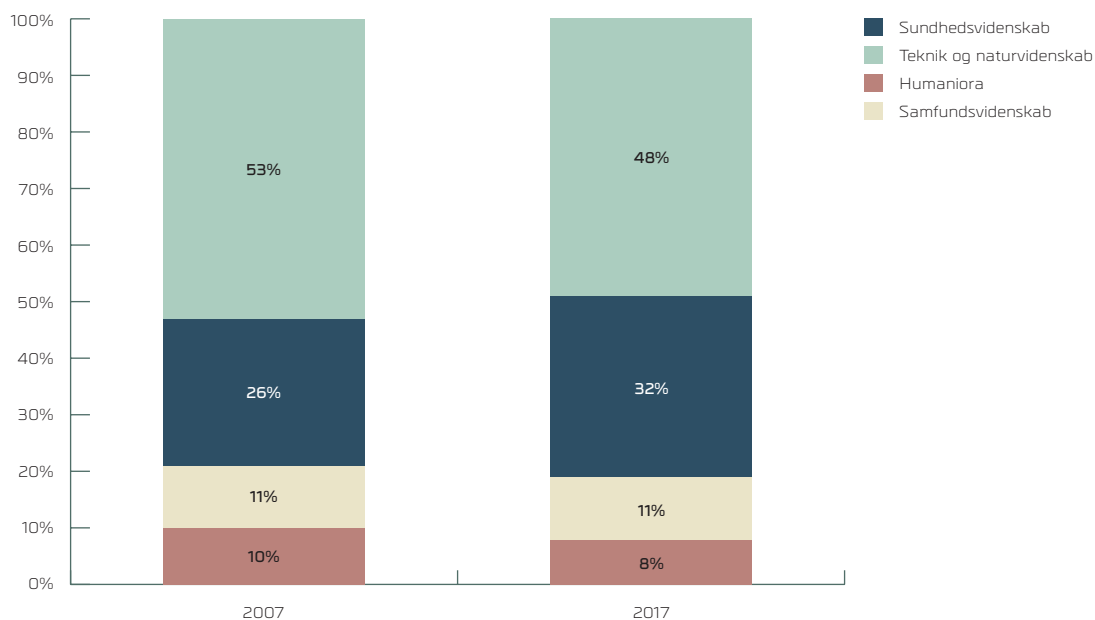
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, tabel I: Forskeruddannelse, sektorniveau 2007-2017

Anmærkning: Ph.d.-tilgangen er opgjort efter antal nyindskrevne ph.d.-studerende i det givne kalenderår, uanset finansieringskilde. Bagvedliggende tal findes i appendiks.

Sundhedsvidenskabs andel af den samlede ph.d.-tilgang er steget med 6 procentpoint siden 2007, mens andelen faldt tilsvarende for humaniora, teknik og naturvidenskab. Samfundsvidenskabs andel er uændret. Knap halvdelen af nye ph.d.-studerende forsker inden for teknik og naturvidenskab, og det gør teknik og naturvidenskab til det største hovedområde for ph.d.-tilgangen.

PH.D.-TILGANG FORDELT PÅ HOVEDOMRÅDER

FIGUR 2.8

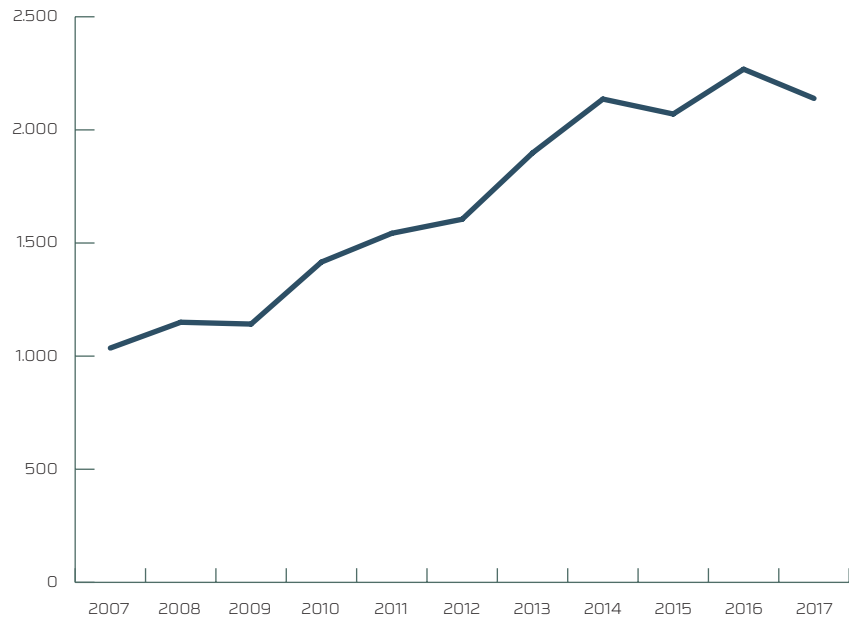
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, tabel I: Forskeruddannelse, sektorniveau 2007-2017

Anmærkning: Ph.d.-tilgangen er opgjort efter antal nyindskrevne ph.d.-studerende i det givne kalenderår, uanset finansieringskilde. Grundet afrunding summer tallene ikke til 100 pct. Bagvedliggende tal findes i appendiks.

Antallet af tildelte ph.d.-grader pr. år er fordoblet siden 2007, men siden 2014 er stigningen stagneret og antallet af tildelte grader varierer fra år til år.

FIGUR 2.9

UDVIKLINGEN I DET TOTALE ANTAL TILDELTE PH.D.-GRADER

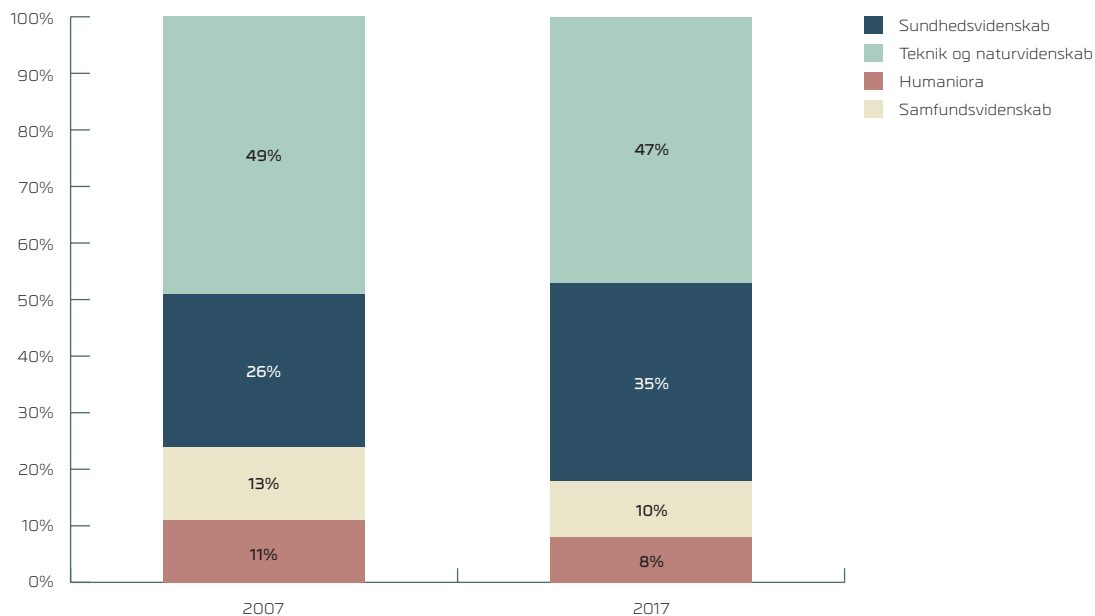
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, tabel I: Forskeruddannelse, sektorniveau 2007-2017

Anmærkning: Tildelte ph.d.-grader er opgjort efter antallet af ph.d.-grader i det givne kalenderår. En ph.d.-grad tæller først som tildelt, når den er godkendt af Akademisk Råd. Bagvedliggende tal findes i appendiks.

Andelen af tildelte ph.d.-grader inden for sundhedsvidenskab er steget med 9 procentpoint siden 2007. De resterende hovedområder er faldet tilsvarende.

TILDELTE PH.D.-GRADER FORDELT PÅ HOVEDOMRÅDE

FIGUR 2.10

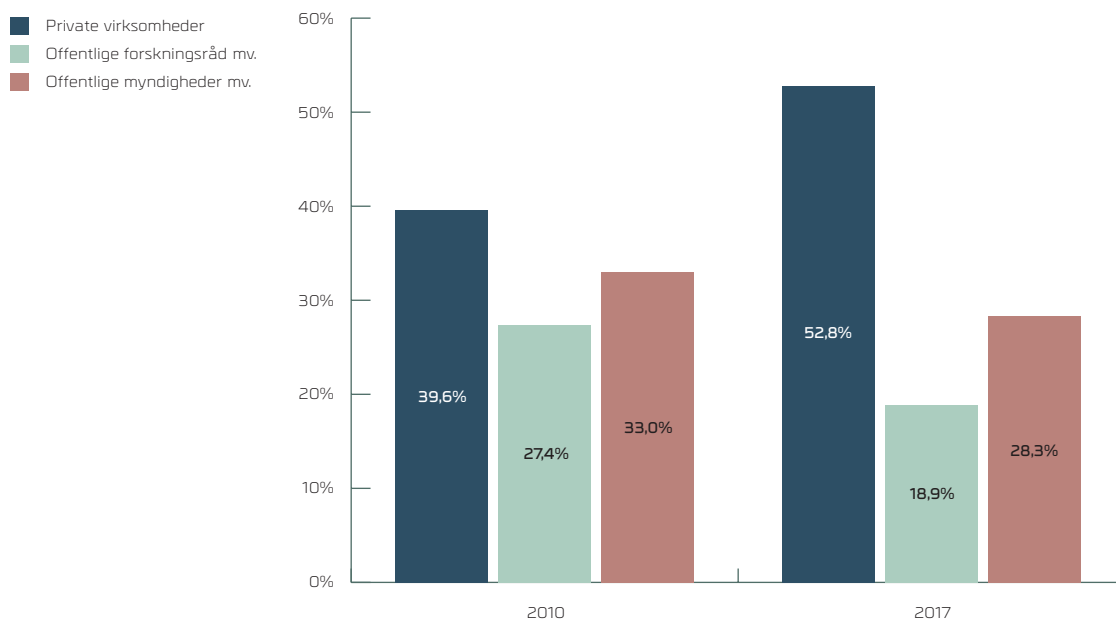
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, tabel I: Forskeruddannelse, sektorniveau 2007-2017

Anmærkning: Tildelte ph.d.-grader er opgjort efter antallet af ph.d.-grader i det givne kalenderår. En ph.d.-grad tæller først som tildelt, når den er godkendt af Akademisk Råd. Bagvedliggende tal findes i appendiks.

I 2017 var andelen af samarbejdsaftaler med private virksomheder steget til at udgøre mere end halvdelen af universiteternes forskningssamarbejder. Andelen af aftaler med offentlige forskningsråd og offentlige myndigheder er faldet tilsvarende.

FIGUR 2.11

UNIVERSITETERNES FORSKNINGSSAMARBEJDSAFTALER INDGÅET I HHV. 2010 OG 2017, FORDELT PÅ SAMARBEJDPARTNERE

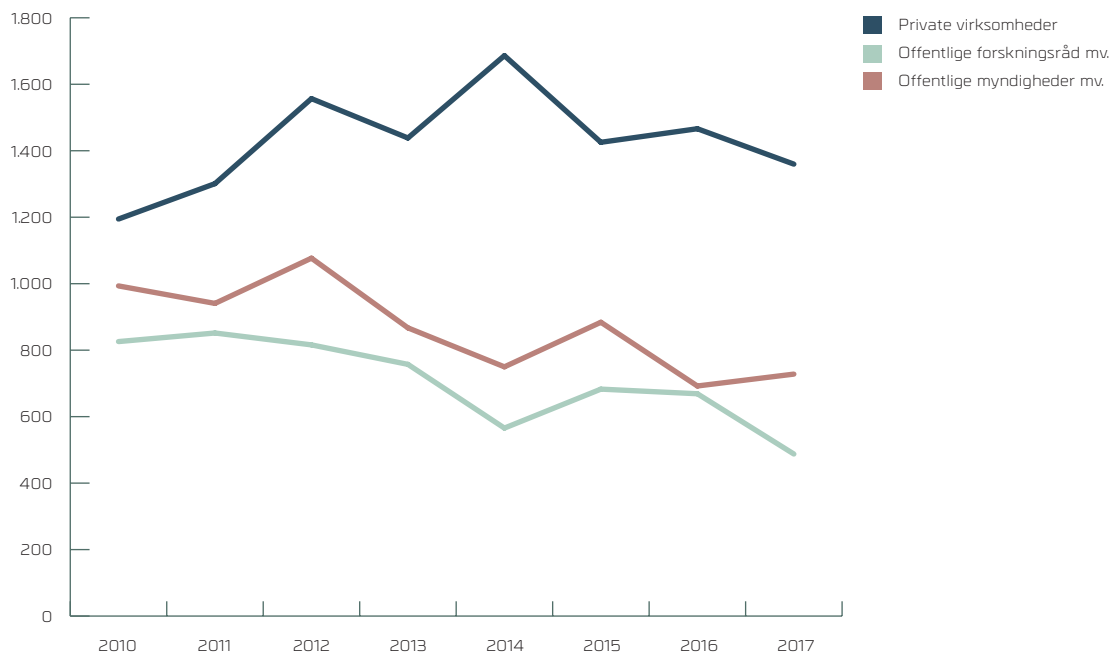
Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet, kommercialiseringsdata 2007-2017

Anmærkning: Forskningssamarbejdsaftaler er opgjort som antallet af nye aftaler i året.

Siden højdepunktet i 2014 er der sket et fald i antallet af forskningssamarbejdsaftaler med private virksomheder. Siden 2010 er antallet af forskningssamarbejdsaftaler med offentlige myndigheder og forskningsråd faldet.

UDVIKLINGEN I ANTALLET AF FORSKNINGSSAMARBEJDSAFTALER

FIGUR 2.12

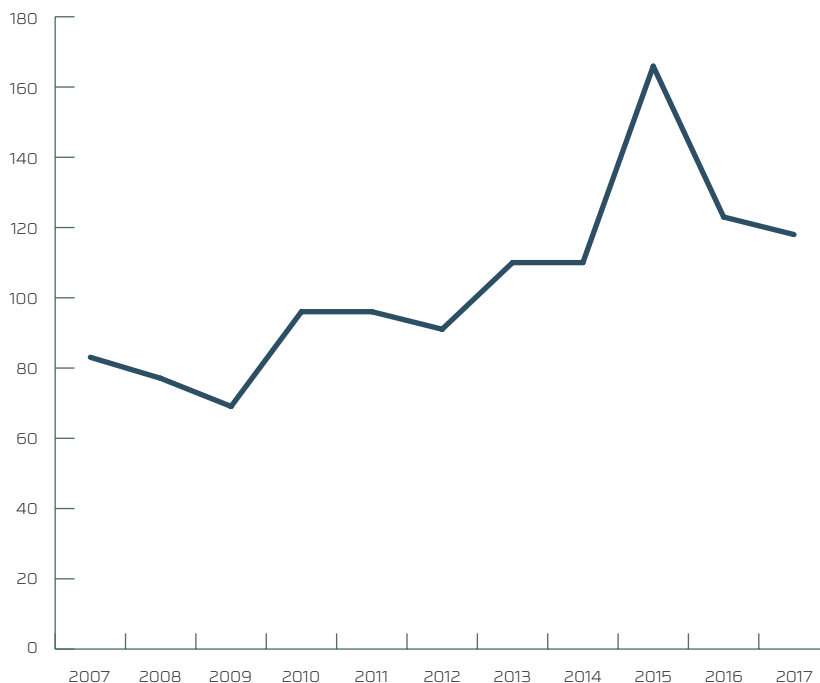
Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet, kommerialiseringssdata 2007-2017

Anmærkning: Forskningssamarbejdsaftaler er opgjort som nye aftaler i året.

Det samlede antal licens-, salgs- og optionsaftaler er steget med 42 pct. siden 2007. I 2015 var antallet meget højt i forhold til andre år.

FIGUR 2.13

ANTAL LICENS-, SALGS- OG OPTIONSÅFTALER

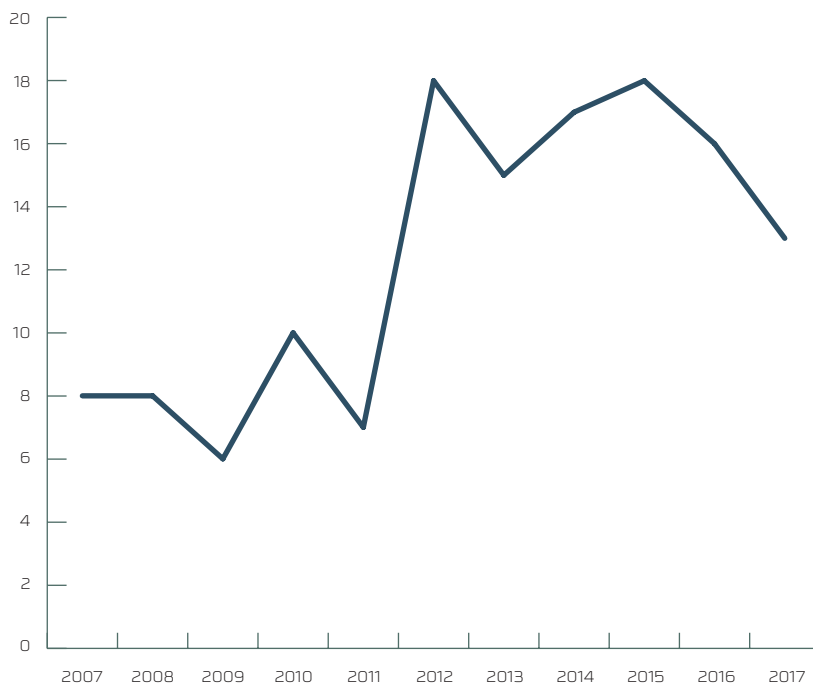
Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet, kommerialiseringdata 2007-2017

Anmærkning: Antallet af aftaler i 2007 var 83, og i 2016 var antallet 118. Bagvedliggende tal findes i appendiks.

Antallet af spinout-virksomheder har mellem 2012 og 2017 ligget mellem 13 og 18 pr. år.

ANTALLET AF SPINOUT-VIRKSOMHEDER

FIGUR 2.14

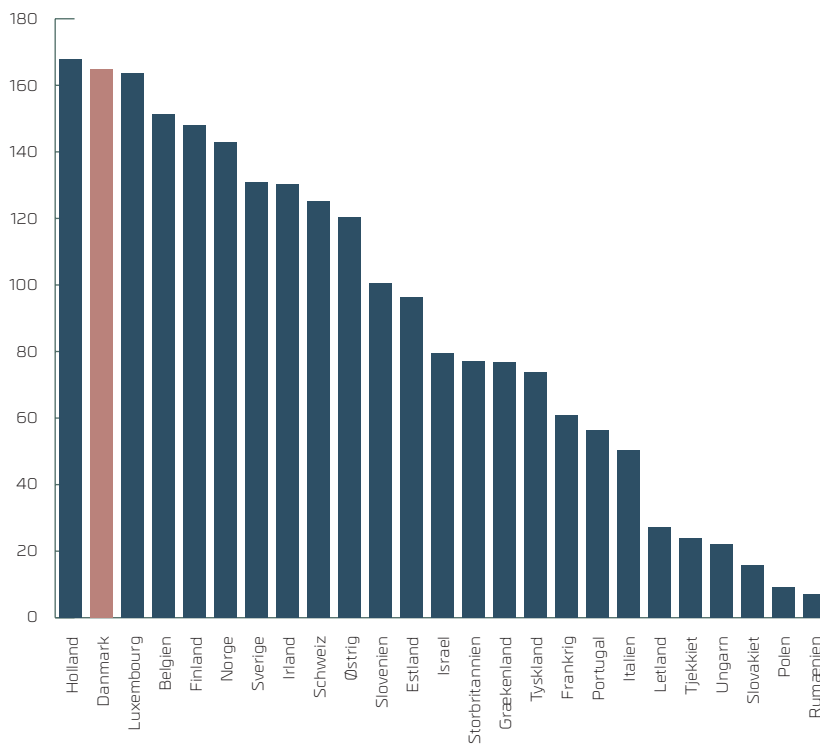
Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet, kommercialiseringsdata 2007-2017

Anmærkning: Antallet af spinout-virksomheder er som følge af en definitionsændring ikke sammenligneligt før og efter 2012. En virksomhed tæller kun som en spinout-virksomhed, der hvor et universitet ejer eller delvist ejer et patent i virksomheden.

Danmark placerer sig på en international andenplads over europæiske lande med størst hjemtag fra Horizon2020 pr. indbygger. Danmarks hjemtag fra Horizon2020 udgjorde 164,7 euro pr. indbygger i oktober 2018.

FIGUR 2.15

HJEMTAG FRA HORIZON2020, EURO PR. INDBYGGER

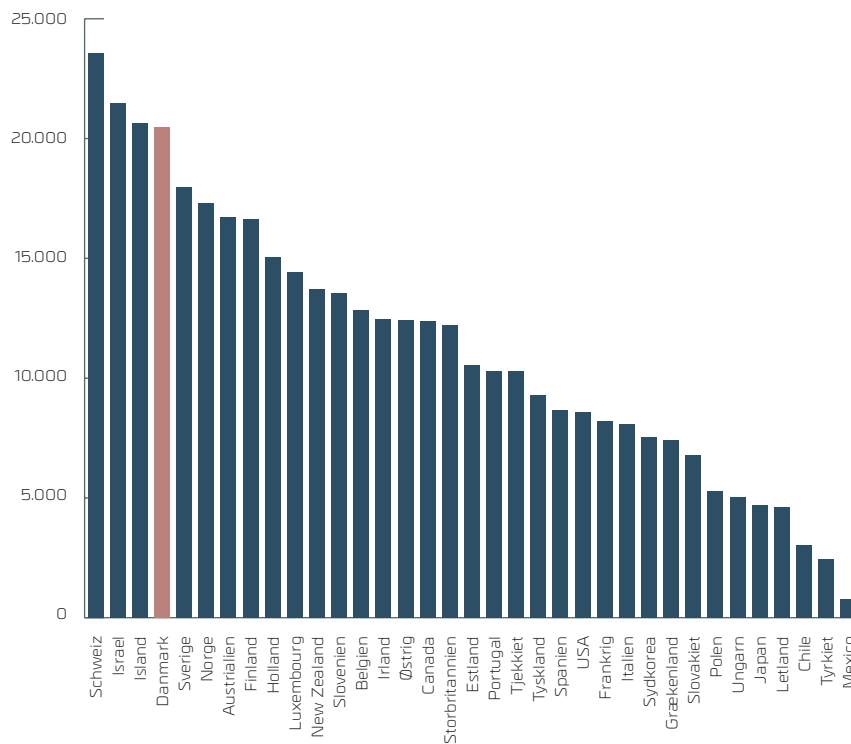

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet

Anmærkning: Horizon2020 er navnet på EU's 8. rammeprogram for forskning og innovation. Horizon2020 indeholder tre søjler, hvori der uddeles midler til de bedst egnede forskningsansøgninger vurderet ift. videnskabelig topkvalitet, industrielt lederskab og samfundsudfordringer.

Danmark ligger på en international fjerdeplads over lande med flest videnskabelige publikationer pr. indbygger. Danmark havde 20.457 videnskabelige publikationer pr. mio. indbyggere i perioden fra 2013 til 2017.

ANTAL VIDENSKABELIGE PUBLIKATIONER PR. MIO. INDBYGGERE, 2013-2017, TOP 25 AF OECD FIGUR 2.16

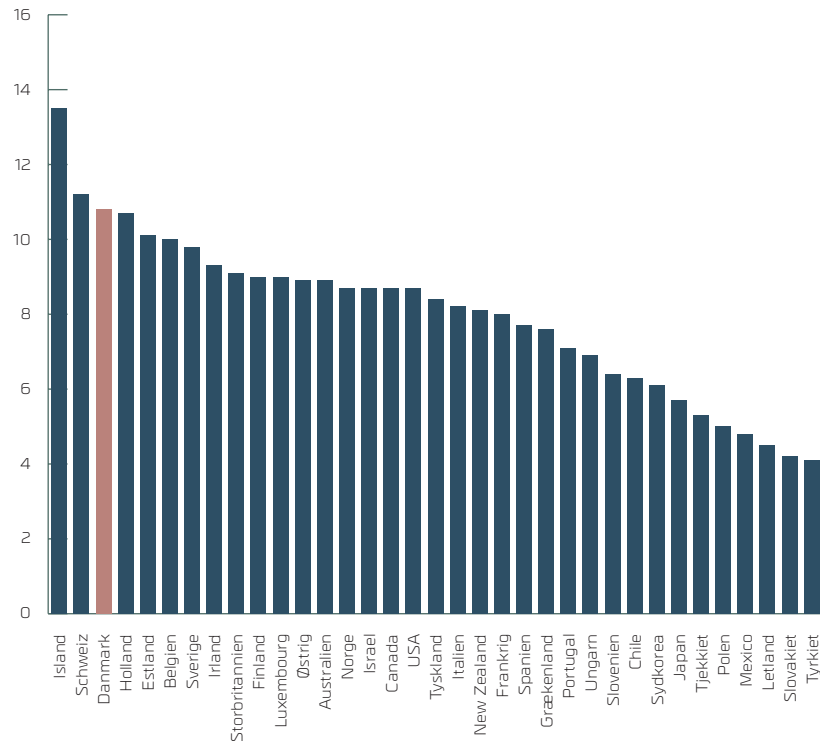
Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet, "forskningsbarometer2018"

Anmærkning: Antallet af videnskabelige publikationer, som indikator for forskningsresultater, tager ikke højde for faglige forskelle. På tværs af forskellige fagområder findes forskellige forskningstraditioner, hvor der på nogle områder er tradition for udgivelse af mange kortere publikationer, mens der på andre områder er tradition for udgivelse af færre men længere publikationer. Typer af publikationer: artikler, reviews og konferencebidrag. Data for Frankrig, Polen, Schweiz og USA er fra 2015, mens data for Canada er fra 2014, og data for Israel er fra 2012.

Danmark ligger på en international tredjeplads over antallet af citationer pr. videnskabelig publikation. Danske videnskabelige publikationer bliver i gennemsnit citeret 10,8 gange.

FIGUR 2.17

ANTAL CITATIONER PR. VIDENSKABELIG PUBLIKATION 2013-2017, TOP 25 AF OECD

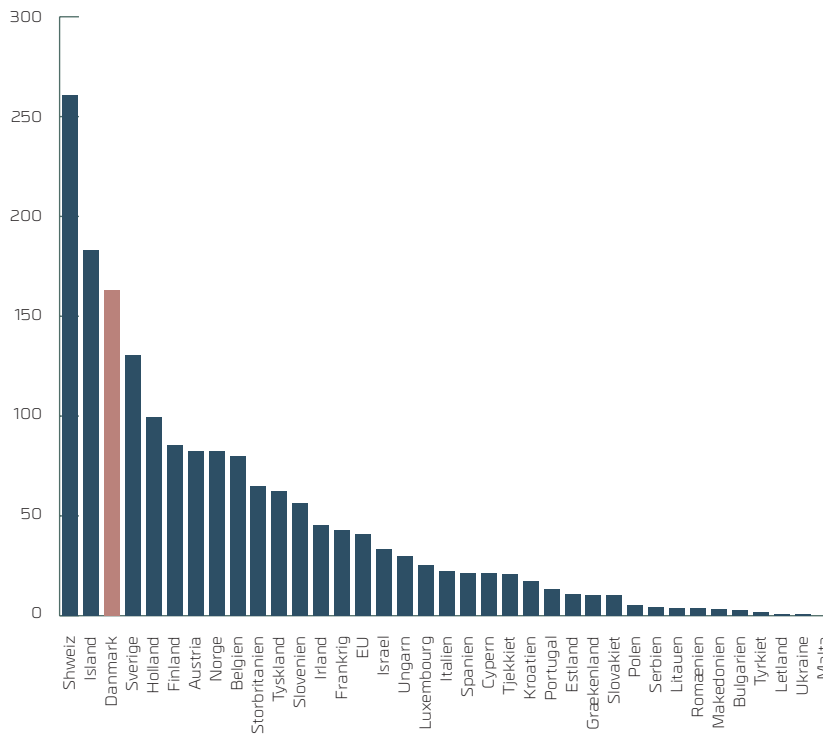
Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet, "forskningsbarometer2018"

Anmærkning: Antallet af citationer, der indikerer forskningens gennemslagskraft, tager ikke højde for de forskellige citeringstraditioner, hvor nogle fag gør større brug af citationer end andre. Derudover er der en sproglig udfordring, der resulterer i, at publikationer på engelsk tilgodeses. Citationer pr. videnskabelig publikation opgøres som gennemsnittet af citationer pr. publikation. Opgørelsen er ikke feltvægtet, og selvcitationer er inkluderet. Typer af publikationer: artikler, reviews og konferencebidrag.

Danmark indtager en international tredjeplads i opgørelsen af offentlige og private sampubliceringer pr. mio. indbygger. Danmark havde 163 sampubliceringer pr. million indbyggere i 2017.

ANTAL OFFENTLIGE OG PRIVATE SAMPUBLICERINGER PR. MIO. INDBYGGER, 2017

FIGUR 2.18

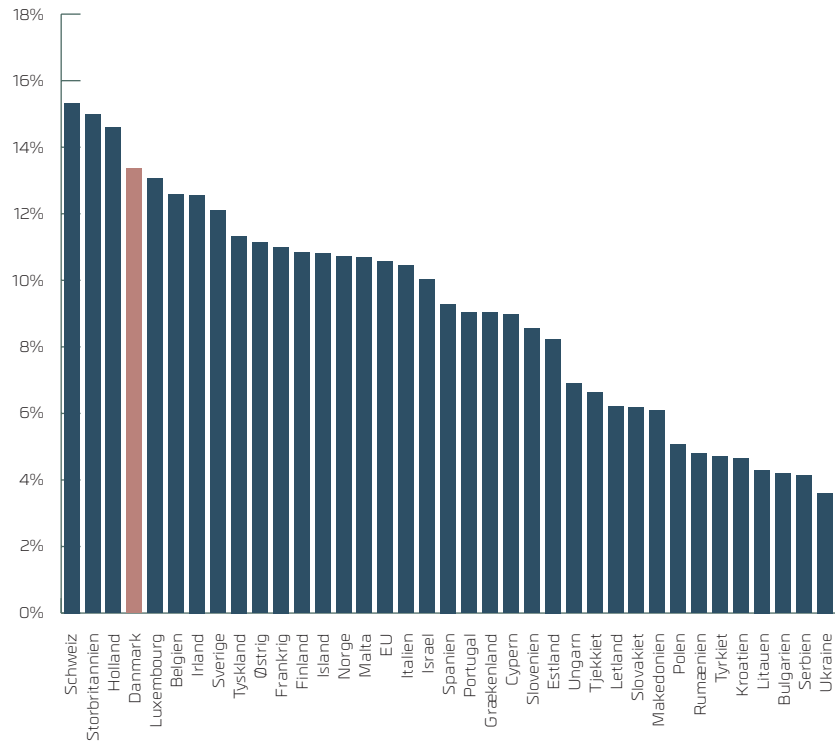
Kilde: Innovation Scoreboard 2018

Anmærkning: Offentlige og private sampubliceringer er en del af EU's Innovation Scoreboard.

Danmark ligger på en international fjerdeplads, når man måler på andelen af videnskabelige publikationer, der er blandt de mest 10 pct. mest citerede i verden.

FIGUR 2.19

ANDEL VIDENSKABELIGE PUBLIKATIONER, DER ER BLANDT DE 10 PCT. MEST CITEREDE I VERDEN

Kilde: Innovation Scoreboard 2018

Anmærkning: Andelen af publikationer, der er blandt de mest citerede, er en del af EU's Innovation Scoreboard.

03

Universiteterne forsyner arbejdsmarkedet med kandidater, der har dygtiggjort sig gennem tiden på en forskningsbaseret uddannelse på universitetet. I dette kapitel præsenteres tal om de universitetsuddannede på arbejdsmarkedet blandt andet ledighed og beskæftigelse.

Hovedpointer:

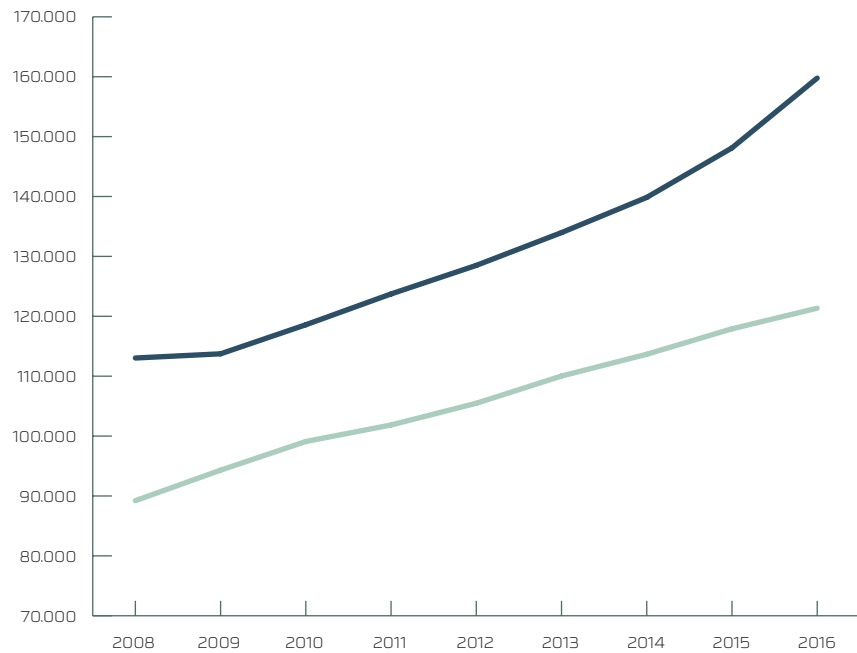
- De fleste universitetsuddannede arbejder i den private sektor. I det seneste år er det private arbejdsmarked for universitetsuddannede begyndt at vokse eksplosivt ift. den offentlige sektor.
- Flere nyuddannede ph.d.'er finder deres beskæftigelse i den private sektor.
- Beskæftigelsen for danske kandidater ligger over OECD-gennemsnittet og på en samlet tiendeplads i OECD. Ligeledes ligger beskæftigelsen for danske ph.d.'er også over OECD-gennemsnittet på en niendeplads blandt OECD-landene.
- Når akademikere arbejder på lavere niveau, end deres uddannelse berettiger dem til, får de omtrent samme løn som de akademikere, der har arbejde på matchende niveau.
- Generelt har ledigheden for universitetskandidater været stabil omkring 5 pct. i de senere år, men ledigheden for resten af befolkningen er faldet.
- Ledigheden blandt nyuddannede falder meget i de første år efter dimission. Efter 3-4 år er ledigheden nede på det generelle niveau for akademikere.

Størstedelen af kandidaterne fra universiteterne er ansat i den private sektor. I 2016 var 57 pct. af de beskæftigede akademikere ansat i den private sektor. I de seneste år er det private arbejdsmarked vokset markant hurtigere end det offentlige. Mellem 2015 og 2016 voksede antallet af beskæftigede akademikere i det private med 11.671 personer mod 3.444 personer i den offentlige sektor.

FIGUR 3.1

KANDIDATERS BESKÆFTIGELSE FORDELT PÅ SEKTOR

■ Privat
■ Offentlig

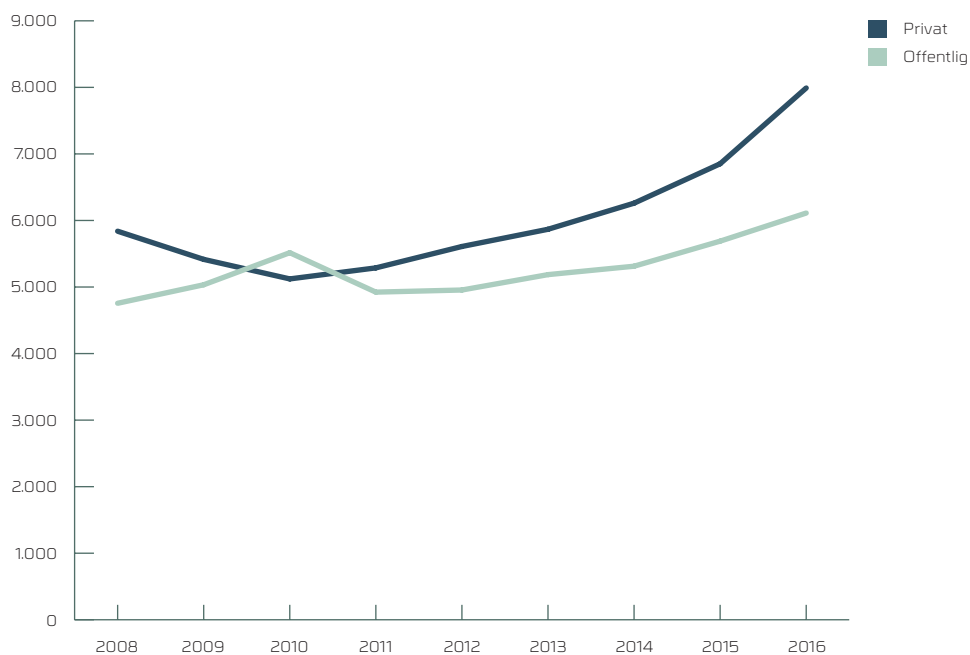
Kilde: Egne beregninger baseret på Danmarks Statistiks registerdata

Anmærkning: Beskæftigelsen fordelt på sektor er opgjort efter arbejdsstedets sektor hvert år ultimo november.

Af de beskæftigede nyuddannede kandidater var knap 57 pct. ansat i den private sektor i 2016. Antallet af nyuddannede kandidater, der fik beskæftigelse i det private, var efter finanskrisen kortvarigt lavere. Siden da har antallet været stigende. Imellem 2015 og 2016 steg antallet af nyuddannede kandidater, der fandt job i det private, med 1.141 mod 424 flere nyuddannede i den offentlige sektor.

NYUDDANNEDE KANDIDATERS BESKÆFTIGELSE FORDELT PÅ SEKTOR

FIGUR 3.2

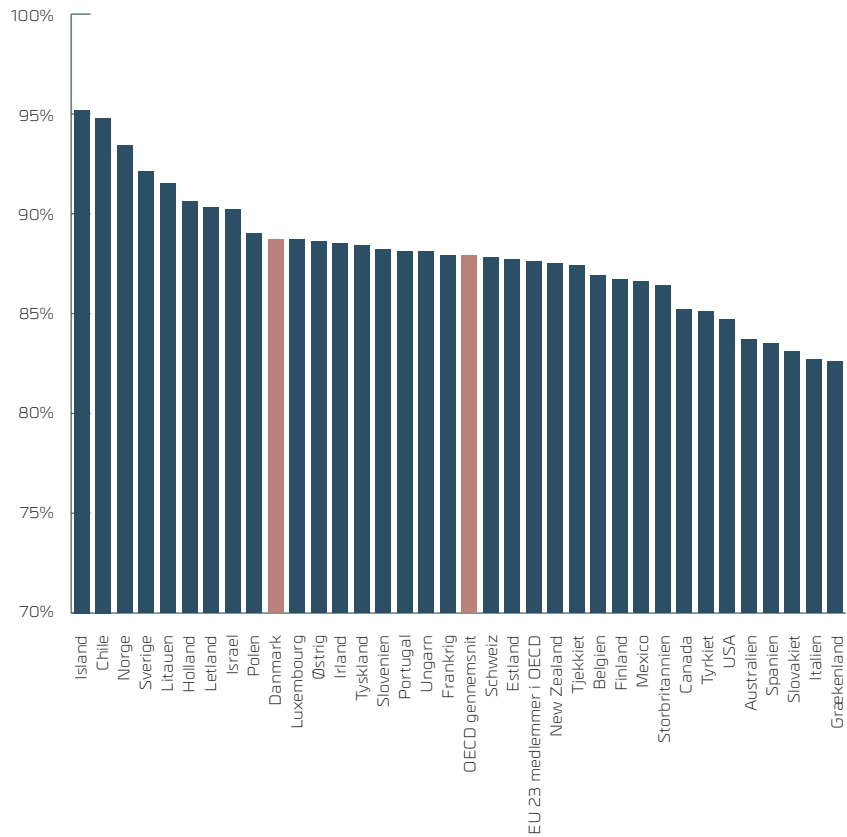
Kilde: Egne beregninger baseret på Danmarks Statistiks registerdata

Anmærkning: Årstallet på figuren angiver året, hvor sektoren for beskæftigelse er opgjort. Nyuddannede er defineret som dimittender, der har gennemført deres kandidatuddannelse i kalenderåret før opgørelsesåret. Beskæftigelsen fordelt på sektor er opgjort efter arbejdsstedets sektor hvert år ultimo november. Dermed kan tiden fra dimission til opgørelsestidspunkt ligge mellem 11 og 23 måneder for forskellige individer.

Med en beskæftigelsesprocent på knap 89 pct. for kandidatuddannede ligger Danmark på en tiendeplads blandt OECD-landene og tæt på de lande, som vi normalt sammenligner os med. Gennemsnittet for OECD-landene ligger på 88 pct.

FIGUR 3.3

BESKÆFTIGELSESFREKVENS FOR 25-64-ÅRIGE KANDIDATER 2017

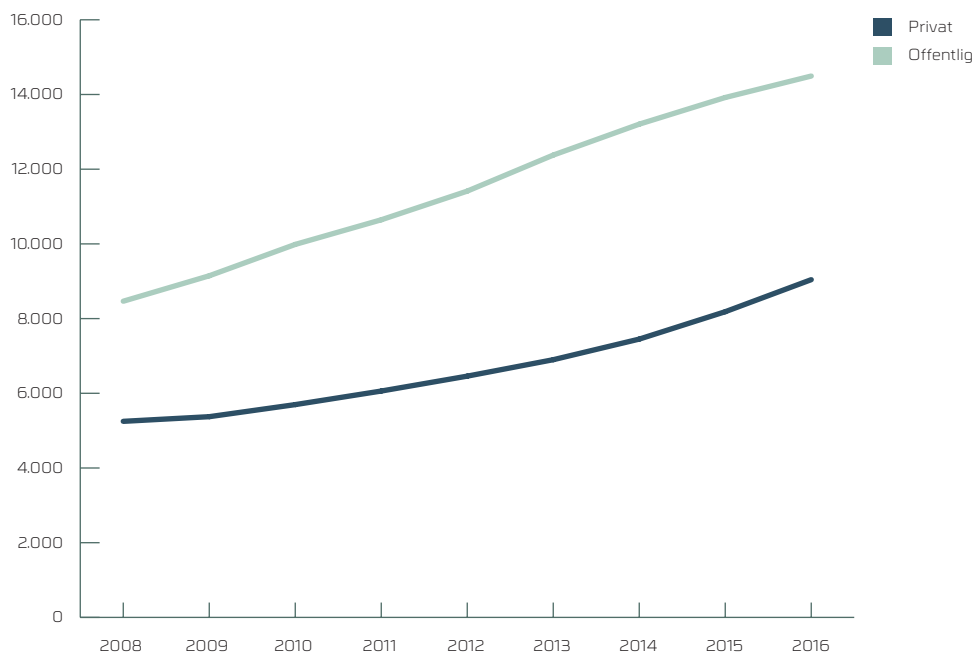
Kilde: OECD: Education at a Glance 2018

Anmærkning: Beskæftigede kandidater inkluderer individer, som arbejder mindst én time om ugen på opgørelsestidspunktet eller havde et job, men var midlertidigt fraværende på grund af eksempelvis sygdom, ferie eller barsel.

De fleste ph.d.'er er beskæftiget i den offentlige sektor. Andelen af ph.d.'er i privat beskæftigelse har ligget stabilt omkring 36-38 pct. i perioden med et lille fald under finanskrisen. Antallet af beskæftigede ph.d.'er er samlet set vokset med 72 pct. Begge sektorer er vokset omtrent lige meget.

FIGUR 3.4

BESKÆFTIGEDE PH.D.ER FORDELT PÅ SEKTOR

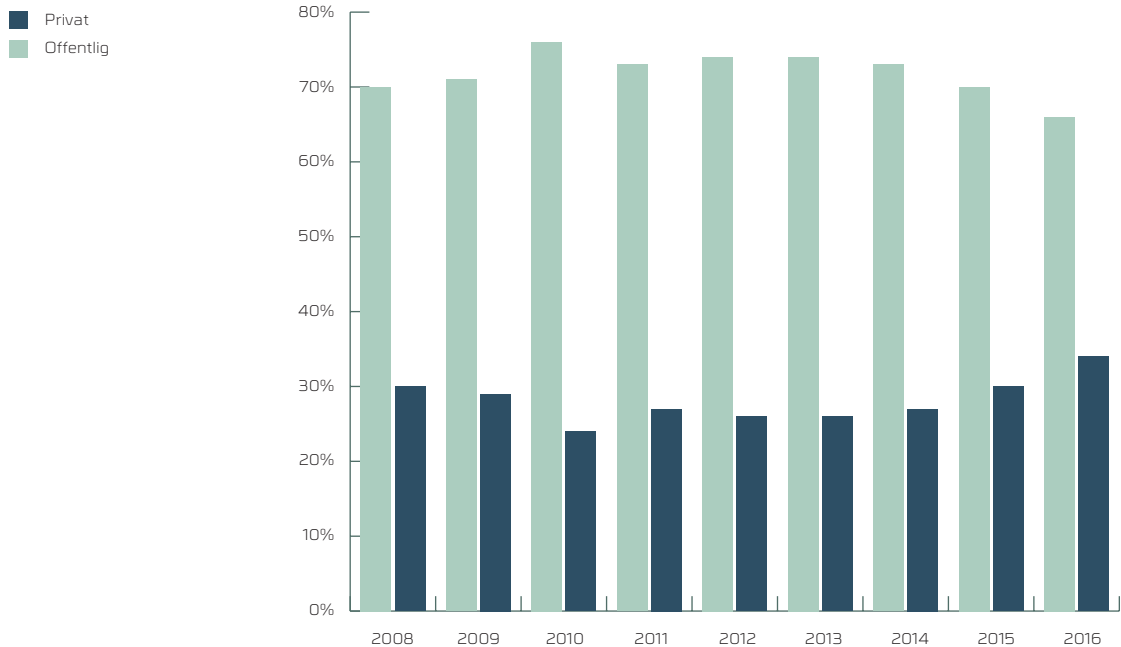
Kilde: Egne beregninger baseret på Danmarks Statistiks registerdata

Anmærkning: Beskæftigelsen fordelt på sektor er opgjort efter arbejdsstedets sektor hvert år ultimo november.

De fleste nyuddannede ph.d.'er finder beskæftigelse i den offentlige sektor. Andelen, der finder job i den private sektor, har været stigende de seneste år, og udviklingen er især accelereret i perioden 2014-2016, hvor andelen af privatansatte nyuddannede steg fra 27 pct. til 34 pct.

FIGUR 3.5

ANDELE NYUDDANNEDE PH.D.'ER I HHV. OFFENTLIG OG PRIVAT BESKÆFTIGELSE

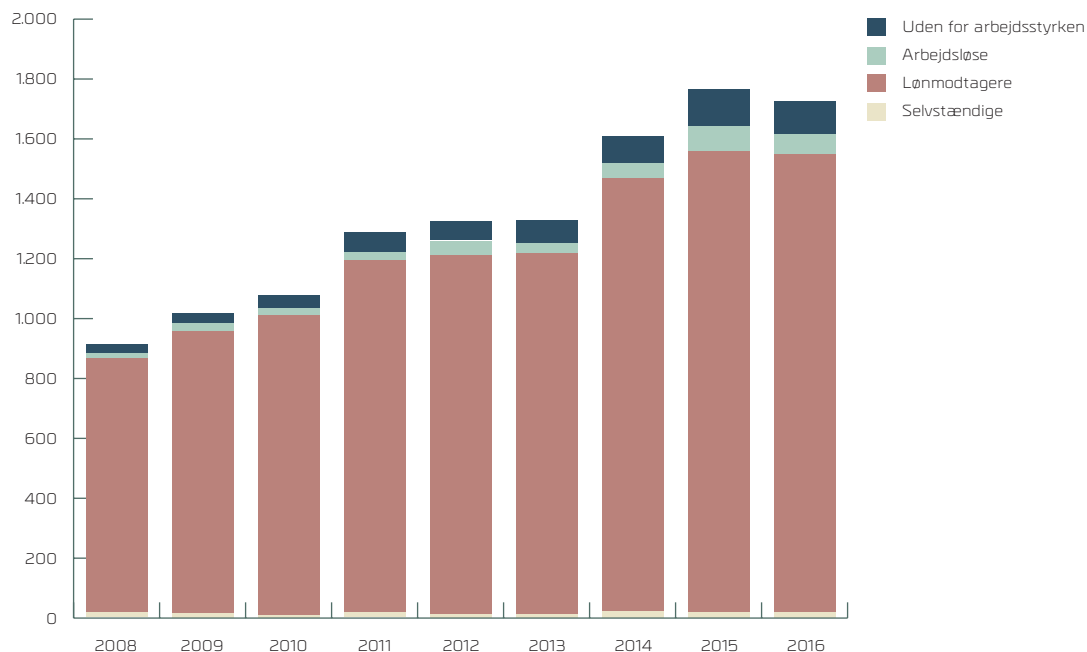
Kilde: Egne beregninger baseret på Danmarks Statistiks registerdata

Anmærkning: Nyuddannede er defineret som ph.d.-dimittender, der har gennemført deres ph.d. i kalenderåret før opgørelsesåret. Beskæftigelsen fordelt på sektor er opgjort efter arbejdsstedets sektor hvert år ultimo november. Dermed kan tiden fra dimission til opgørelsestidspunkt ligge mellem 11 og 23 måneder for forskellige individer.

Af nyuddannede ph.d.'er var 89 pct. beskæftiget i 2016, mens 4 pct. var arbejdsløse, 1 pct. var selvstændige, og 6 pct. var uden for arbejdsstyrken.

NYUDDANNEDE PH.D.'ERS TILKNYTNING TIL ARBEJDSMARKEDET

FIGUR 3.6

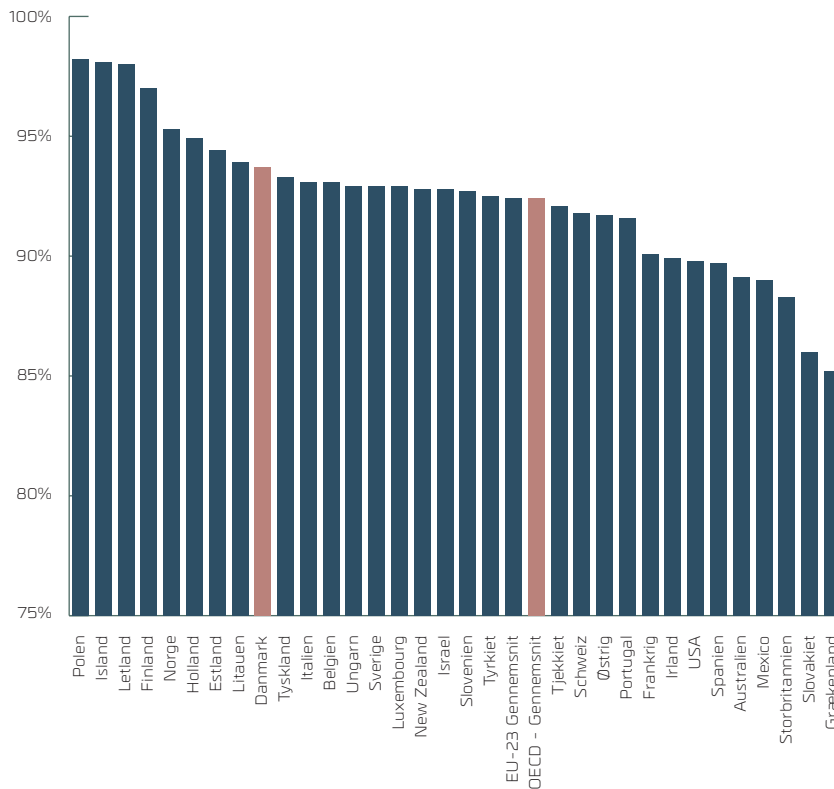
Kilde: Egne beregninger baseret på Danmarks Statistiks registerdata

Anmærkning: Nyuddannede er defineret som ph.d.-dimitterende, der har gennemført deres ph.d. i kalenderåret før opgørelsesåret. Tilknytningen til arbejdsmarkedet er opgjort hvert år ultimo november. Dermed kan tiden fra dimission til opgørelsestidspunkt ligge mellem 11 og 23 måneder for forskellige individer.

Med en beskæftigelsesfrekvens på 94 pct. for ph.d.-uddannede ligger Danmark på en niendeplads blandt OECD-landene.

BESKÆFTIGELSESFREKVENNS FOR 25-64 ÅRIGE PH.D.-UDDANNEDE, 2016

FIGUR 3.7

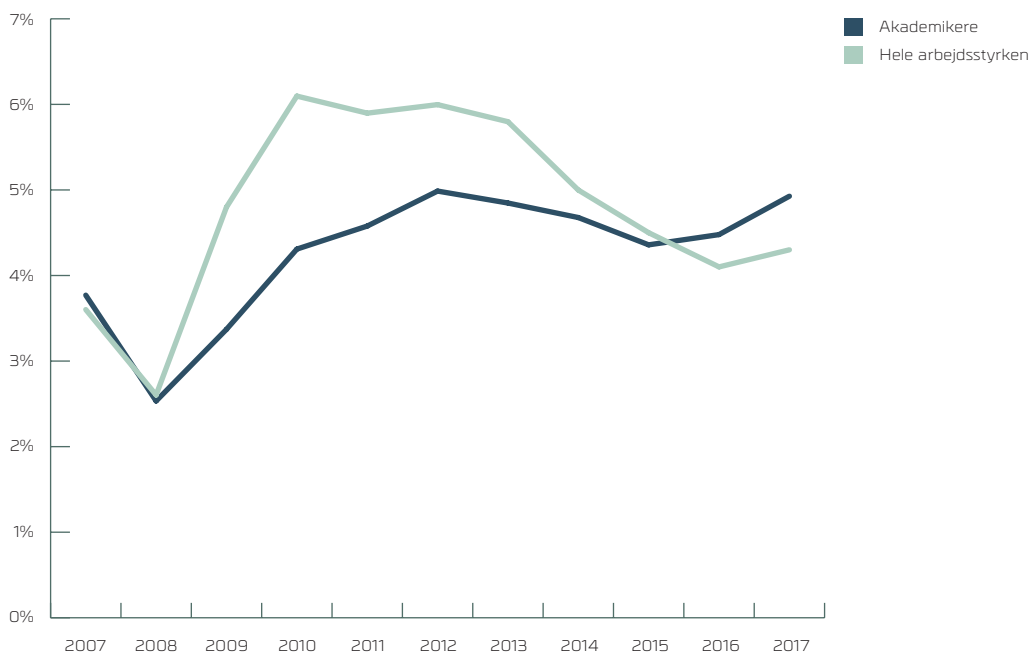
Kilde: OECD: Education at a Glance 2018

Anmærkning: Beskæftigede ph.d.'er inkluderer individer, som arbejder mindst én time om ugen på opgørelses tidspunktet eller havde et job, men var midlertidigt fraværende på grund af eksempelvis sygdom, ferie eller barsel. Denne opgørelse er ikke direkte sammenlignelig med forrige figur 3.9.

Ledigheden for akademikere har i perioden efter finanskrisen i 2008 været lavere end ledigheden for hele den erhvervsaktive befolkning. I 2017 var ledigheden for akademikere dog 0,6 procentpoint højere end for resten af arbejdsstyrken. Forskellen skyldes ikke en stigning i ledigheden blandt akademikere, som har ligget forholdsvis stabilt i flere år, men nærmere at ledigheden for resten af befolkningen er faldet siden 2012.

UDVIKLINGEN I FULDTIDSLEDIGHEDEN PÅ ARBEJDSMARKEDET, OPGJORT I PCT.

FIGUR 3.8

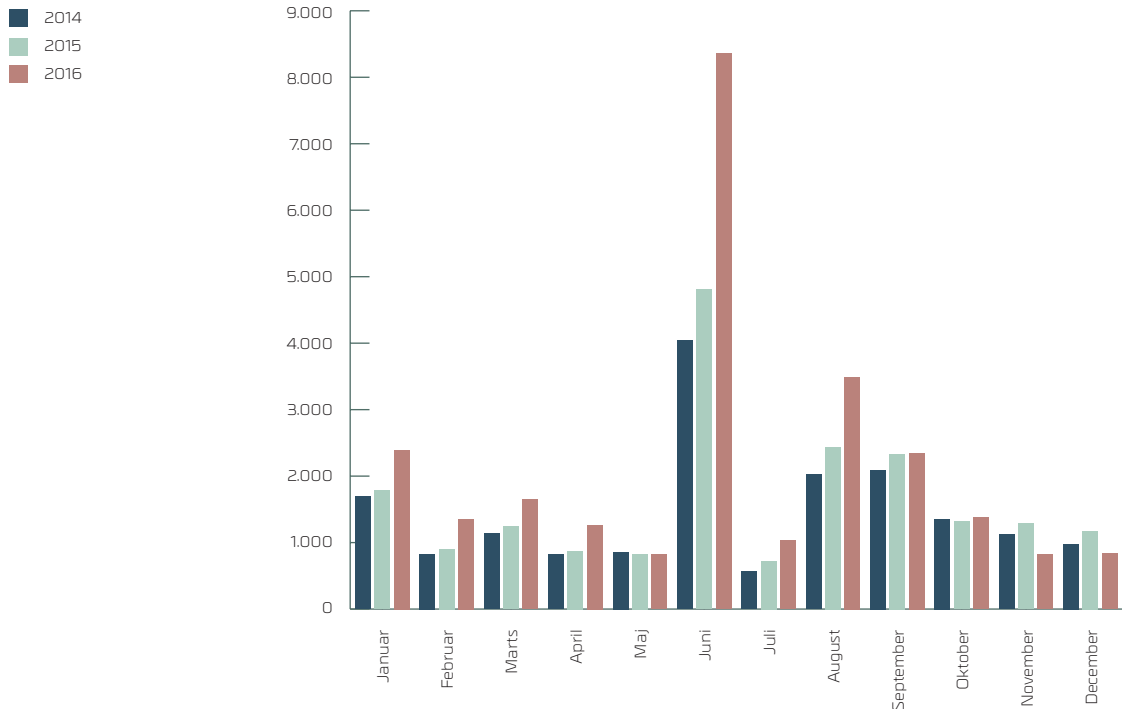
Kilde: Danmarks Statistik - Statistikbanken (tabel AUL08)

Anmærkning: Begrebet fuldtidsledige/fuldtidsvolumen af ledighed beregnes ved at omregne samtlige ledighedsberørtes ledighed til den tilsvarende fuldtidsvolumen (altså hvor mange fuldtidsledige de berørtes ledighed svarer til). Konkret gøres dette dels ved hjælp af dagsreduktion (dage med ledighed divideret med antal dage i perioden) samt dels ved hjælp af en yderligere timerreduktion (timer med ledighed pr. dag divideret med 7,4 timer).

De fleste universitetskandidater dimitterer i juni op til sommerferien. Mange kandidater dimitterer også i månederne umiddelbart efter sommerferien. I 2016 dimitterede 59 pct. af dimittenderne fra universiteterne i perioden fra juni til og med september.

FIGUR 3.9

DIMITTENDMÅNED FOR UNIVERSITETSKANDIDATER FRA ÅRGANG 2014-2016

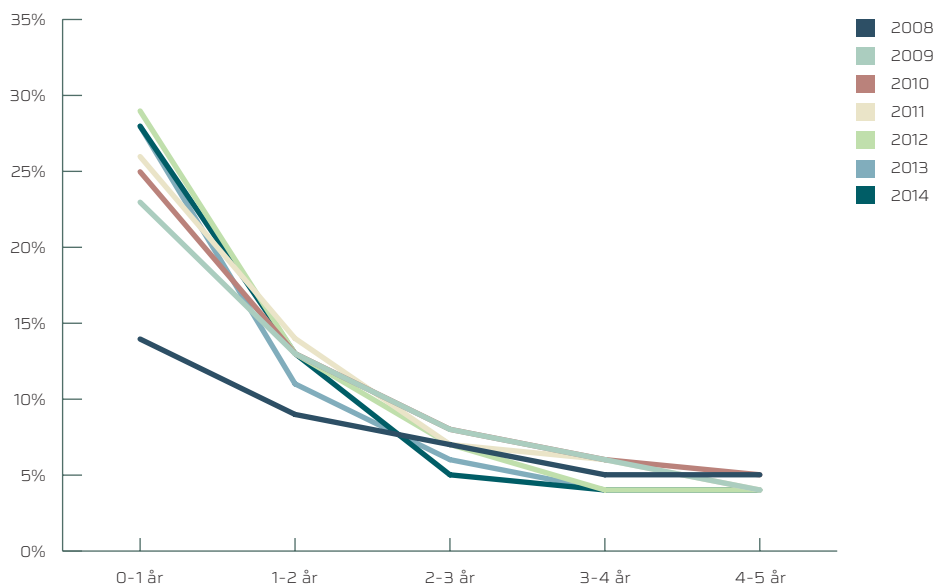
Kilde: Egne beregninger baseret på Danmarks Statistiks registerdata

Anmærkning: Det samlede antal dimittender i 2014 var 17.541. I 2015 var det samlede antal dimittender 19.724, og i 2016 dimitterede 25.763 kandidater fra de danske universiteter.

Ledigheden for universitetsdimittender falder hurtigt i den første tid efter dimission. Efter 3-4 år er ledigheden for universitetsdimittender på niveau med ledigheden i hele befolkningen på omkring 5 pct. Dimittender fra årgangene efter krisen i 2008 har generelt haft sværere ved at komme ind på arbejdsmarkedet, men efter 4-5 år har forskellene mellem årgangene udlignet sig.

LEDIGHED FOR FORSKELLIGE ÅRGANGE AF NYUDDANNEDE Gennem de første år efter dimission

FIGUR 3.10

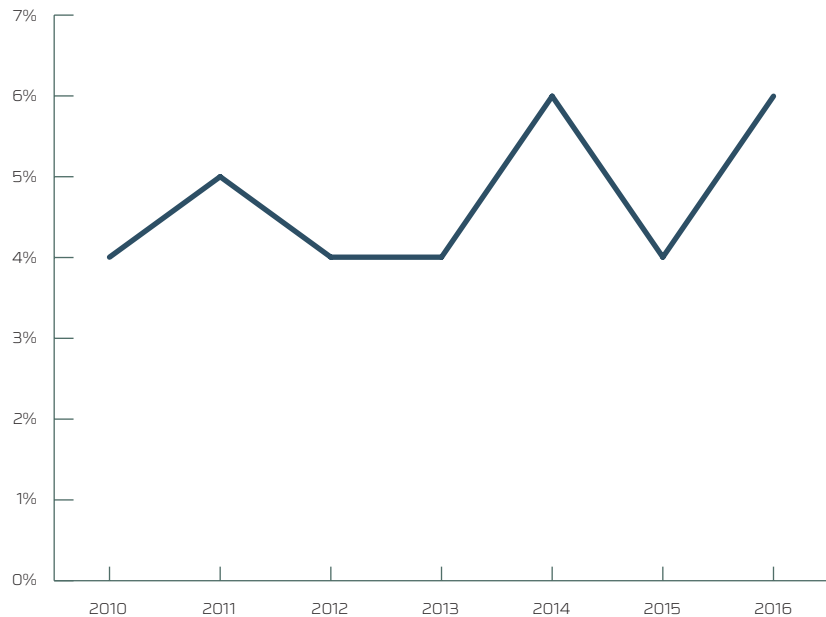
Kilde: Egne beregninger baseret på Danmarks Statistiks registerdata

Anmærkning: Ledigheden er opgjort som registerbaseret bruttoledighed. Procenterne er beregnet som andelen af personer, der er registreret som bruttoledige ultimo november hvert år for hver dimittendårgang.

Dimittendledigheden for ph.d.'er har svinget mellem 4 og 6 pct. siden 2010. Der er forholdsvis få ledige dimittender, så derfor kan ledighedsprocenten svinge fra år til år. For årgang 2016 var 127 nyuddannede ph.d.'er ledige ét år efter, ph.d.-graden blev tildelt.

FIGUR 3.11

DIMITTENDLEDIGHED FOR NYUDDANNEDE PH.D.ER

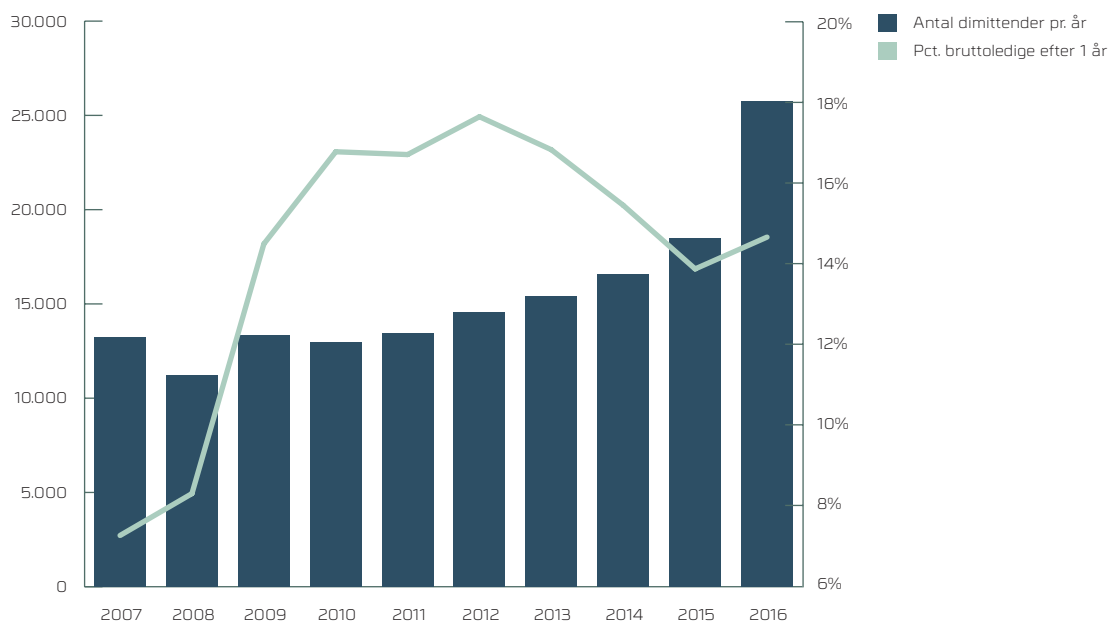
Kilde: Egne beregninger baseret på Danmarks Statistiks registerdata

Anmærkning: Ledighedsprocenten er opgjort ud fra registerbaseret bruttoledighed. Procentandelen er beregnet som andelen af bruttoledige på tidspunktet 365 dage efter dimissionsdagen.

Dimittendledigheden for universitetskandidater har været faldende gennem de senere år, dog steg dimittendledigheden svagt i 2016. Bemærk at 2016 var en ekstraordinær stor årgang, som havde omtrent 6.000 flere dimittender end årgang 2015, som skulle sluses ind på arbejdsmarkedet.

KANDIDATÅRGANGSSTØRRELSE OG DIMITTENDLEDIGHED EFTER 1 ÅR

FIGUR 3.12

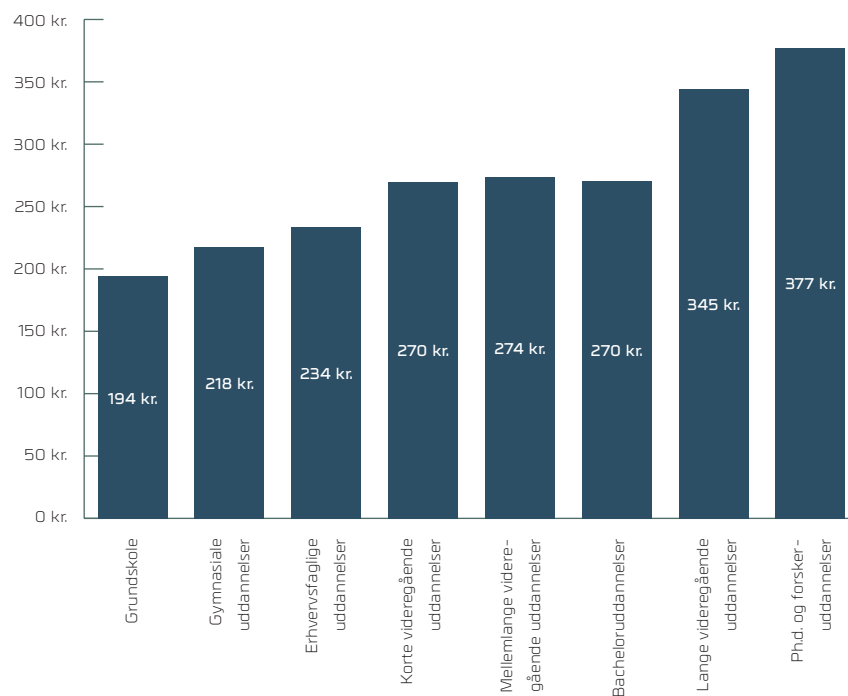
Kilde: Egne beregninger baseret på Danmarks Statistiks registerdata

Anmærkning: Ledighedsprocenten er opgjort ud fra registerbaseret bruttoledighed. Procentandelen er beregnet som andelen af bruttoledige på tidspunktet 365 dage efter dimissionsdagen.

Timelønnen stiger generelt med uddannelsens længde. Personer med lange videregående uddannelser og ph.d.'er har de højeste gennemsnitlige lønninger af alle uddannelsesniveauer. Timelønnen er f.eks. næsten dobbelt så høj i gennemsnit for en person med en ph.d.-grad ift. en person med grundskole som højst fuldførte uddannelse.

FIGUR 3.13

TIMELØN EFTER HØJEST FULDFØRTE UDDANNELSE I KR. 2017

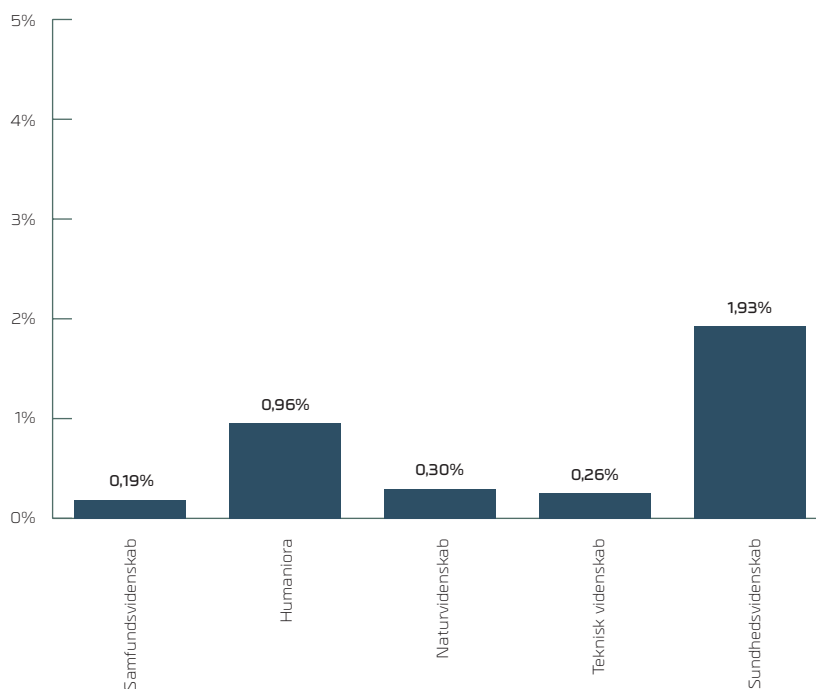
Kilde: Danmarks Statistik - Statistikbanken (tabel Lons11)

Anmærkning: Timelønnen er opgjort som standardberegnet timefortjeneste.

Løntabet for akademikere, der arbejder på lavere niveau, end uddannelsen giver mulighed for, er beskedent. Løntabet er størst på sundhedsvidenskab med knap 2 pct. og lavest for samfundsvidenskab, hvor løntabet var 0,19 pct. i gennemsnit.

GENNEMSNITLIGE PROCENTVISE LØNTAB VED UNDERUDNYTTELSE AF UNIVERSITETSUDDANNELSER, 2015

FIGUR 3.14

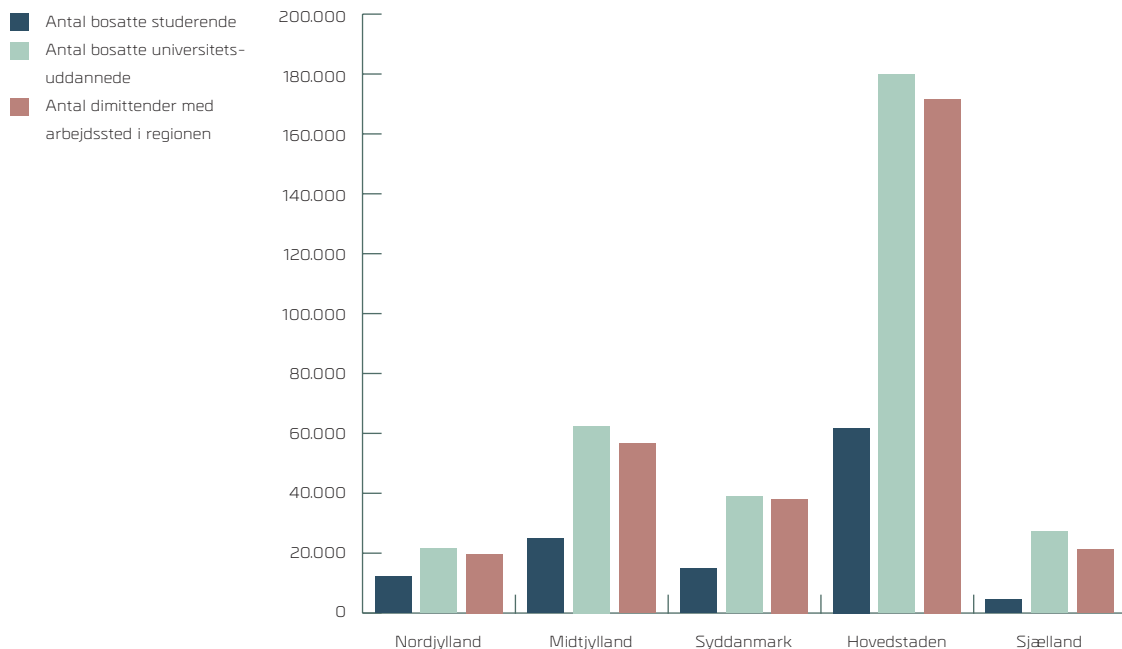
Kilde: Rockwool Fondens Forskningsenhed: Afkast af uddannelse

Anmærkning: Underudnyttelse af uddannelser er opgjort som personer, hvor deres arbejdssted har registreret en DISCO-kode, der kræver lavere niveau end den uddannelse, som vedkommende har gennemført. DISCO er den officielle danske version af den internationale fagklassifikation, International Standard Classification of Occupations. ISCO udarbejdes af FN's International Labour Organisation (ILO).

Region Hovedstaden har flest bosatte studerende og universitetsuddannede. Yderligere er der også flest dimittender, som har deres arbejdssted i hovedstadsområdet.

FIGUR 3.15

REGIONAL FORDELING AF UNIVERSITETSSTUDERENDE, DIMITTENDERS BOSTED SAMT DIMITTENDERS ARBEJDSSTED

Kilde: Egne beregninger baseret på Danmarks Statistiks registerdata

Anmærkning: Antallet af studerende er opgjort som antallet af igangværende studerende 1. januar 2017. Bostedet er opgjort 1. januar 2017, og arbejdsstedet er opgjort 30. november 2016.

04

Universitetsuddannelser bærer præg af internationalisering. Mange danske studerende tager på udvekslingsophold, ligesom mange udlændinge kommer til Danmark for at tage hele eller dele af deres forskningsbaserede universitetsuddannelse. Dette kapitel omhandler primært engelsksprogede studerende og dimittender fra hele universitetsuddannelser samt udvekslingsophold, hvor danske og udenlandske studerende tager kortere forløb i udlandet. Der præsenteres tal for engelsksprogede dimittender om f.eks. skattepligtig indkomst, fastholdelse og sektor for beskæftigelse.

Hovedpointer:

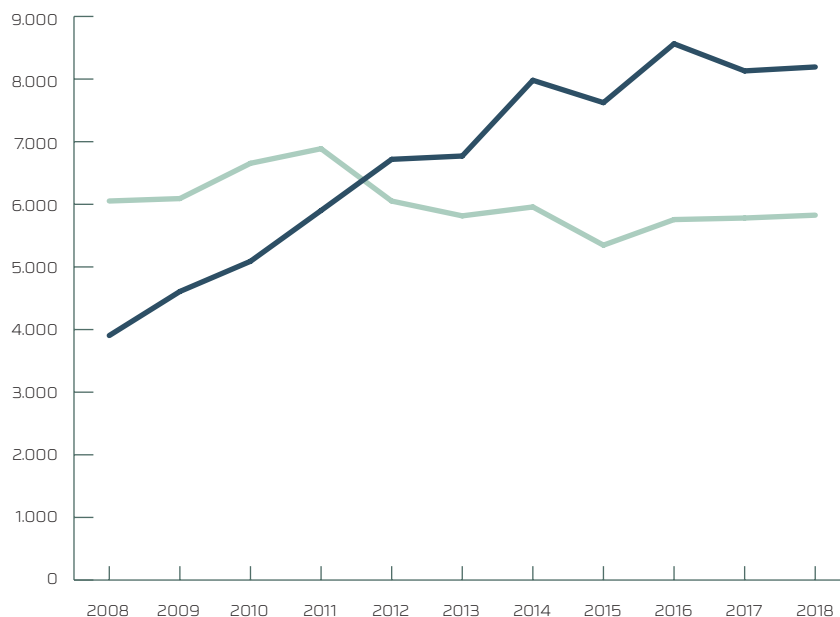
- På få år er antallet af udlændinge fra lande uden for EU/EØS, der selv betaler for hele deres uddannelse i Danmark, mere end fordoblet.
- Gennem de senere år er der kommet flere engelsksprogede studerende på hele uddannelser og flere udenlandske ph.d.'er.
- De engelsksprogede dimittender, der bliver i Danmark, arbejder oftest i det private. Årgangene 2008-2015 har bidraget med knap 7 mia. kr. i skattepligtig indkomst efter dimission.
- Der er sket en mindre stigning i andelen af engelsksprogede dimittender, der har forladt Danmark to år efter dimission.
- De engelsksprogede dimittender, der modtog SU på et tidspunkt under deres studie i Danmark, er mere tilbøjelige til at blive i Danmark efter endt studie med en høj indkomst. Gruppen der modtog SU har mindre sandsynlighed for at forlade Danmark efter endt studie end gruppen, der aldrig har modtaget SU.
- SU-udgifter til EU-borgere er steget især siden 2013, hvor LN-dommen gav EU-borgere mulighed for dansk SU som vandrende arbejdstagere.

Siden 2008 er antallet af danske studerende, der tager på udvekslingsophold, mere end fordoblet. Antallet af udvekslingsstuderende, der tager et ophold på et dansk universitet, er faldet siden 2011. Antallet af udgående studerende overgik antallet af indgående studerende i 2012.

FIGUR 4.1

ANTAL INDGÅENDE OG UDGÅENDE STUDERENDE

■ Antal udgående studerende
■ Antal indgående studerende

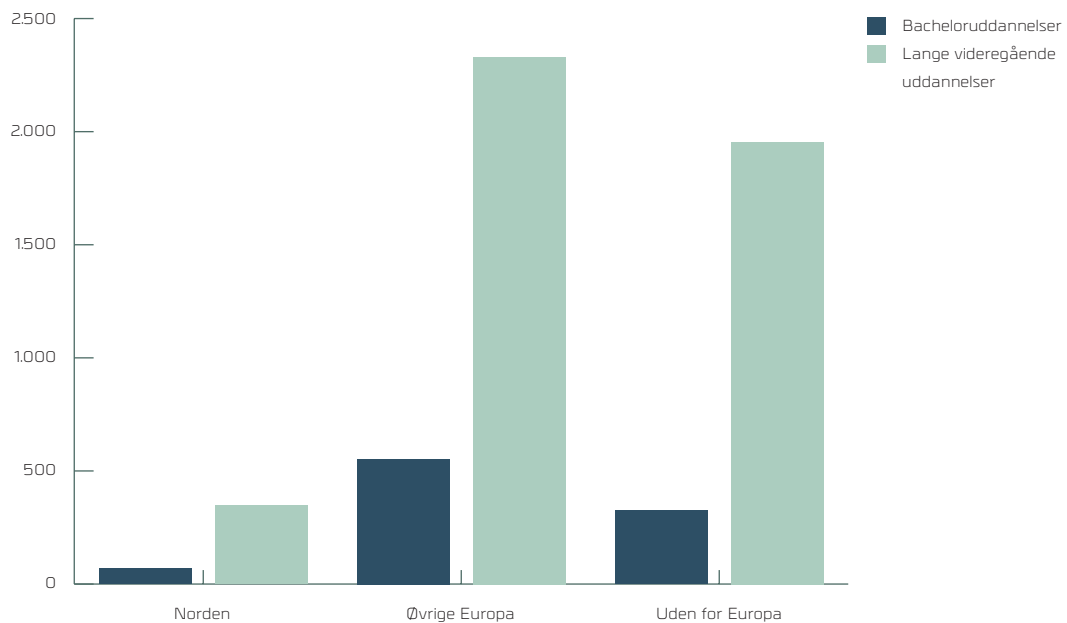
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, tabel H: Internationalisering, sektorniveau 2007-2018

Anmærkning: Udgående studerende er opgjort som antallet af studerende, der har gennemført et praktik-, udvekslings- eller selvarrangeret studieophold i perioden fra den 1. september i året før til den 31. august i det pågældende år. Indgående studerende er opgjort som antallet af studerende fra et udenlandsk universitet, der er indskrevet på et dansk universitet som udvekslingsstuderende i perioden fra den 1. september året før til den 31. august i året. Bagvedliggende tal findes i appendiks.

2016 var 83 pct. af de udenlandske studerende, der tog på udveksling i Danmark, kandidatstuderende. 41 pct. kom fra et land uden for Europa, mens de resterende 59 pct. kom fra Europa. Omtrent 7,5 pct. af de udvekslingsstuderende kom fra Norden.

UDVEKSLINGSSTUDERENDE I DANMARK EFTER OMRÅDE OG UDDANNELSESNI­VEAU, 2017

FIGUR 4.2

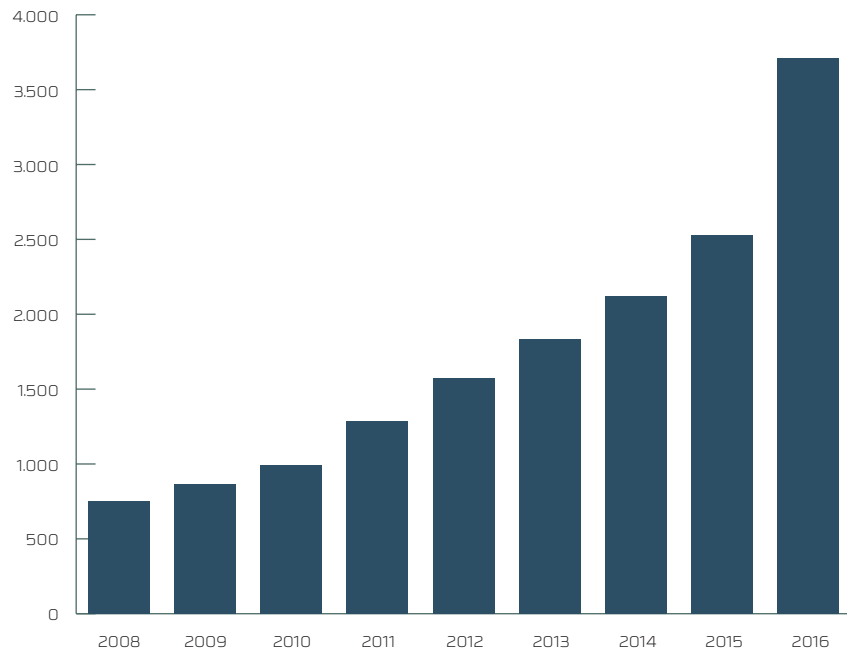
Kilde: Danmarks Statistik – Statistikbanken: Tabel UDVSTD02

Anmærkning: Det samlede antal udvekslingsstuderende i Danmark i 2017 var 5.587.

Antallet af engelsksprogede dimittender fra de danske universiteter er steget fra 750 dimittender i 2008 til 3.712 i 2016.

FIGUR 4.3

ANTAL ENGELSKSPROGEDE DIMITTENDER PR. ÅRGANG FRA HELE DANSKE KANDIDATUDDANNELSER

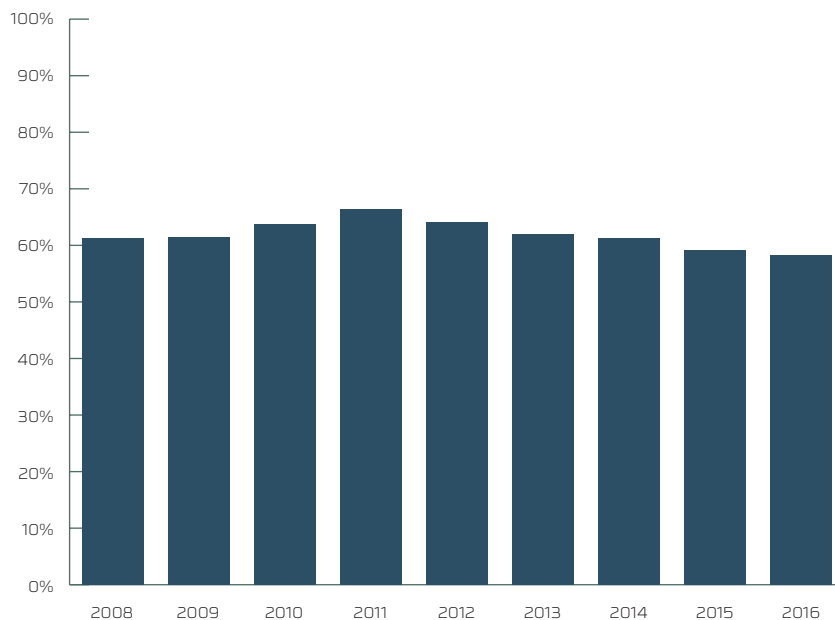
Kilde: Egne beregninger baseret på Danmarks Statistiks registerdata

Anmærkning: Engelsksprogede dimittender er udenlandske dimittender, der har gennemført en hel kandidatuddannelse på et af de otte danske universiteter. Engelsksprogede dimittender har ikke et statsborgerskab fra de nordiske lande, og den adgangsgivende eksamen må ikke være taget i Danmark. Yderligere har engelsksprogede dimittender ikke gået i grundskole i Danmark.

Andelen af engelsksprogede dimittender, der opholder sig i Danmark 1-2 år efter dimission, har været faldende i de senere årgange af engelsksprogede dimittender. Andelen for årgang 2016 er på 58 pct.

ANDEL AF ENGELSKSPROGEDE STUDERENDE PR. DIMITTENDÅRGANG, DER OPHOLDER SIG I DANMARK I ÅRET 1-2 ÅR EFTER DIMISSION

FIGUR 4.4

Kilde: Egne beregninger baseret på Danmarks Statistiks registerdata

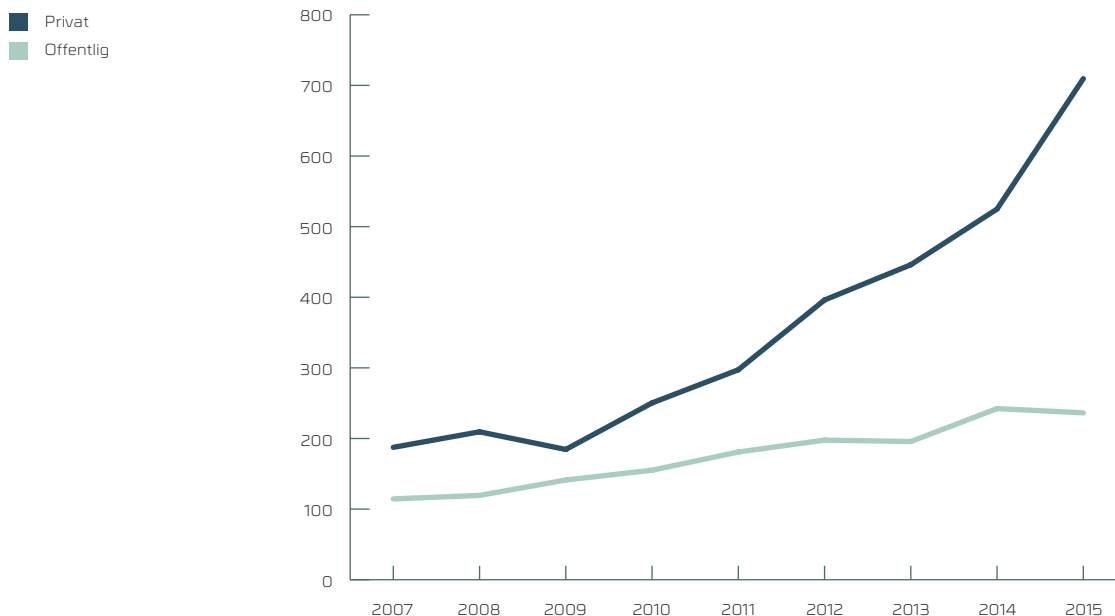
Anmærkning. Andelen er opgjort som andelen af engelsksprogede dimittender, der opholder sig i Danmark 1. januar to år efter dimission. Dvs. at tiden fra dimission til opgørelsestidspunktet varierer mellem 1 og 2 år for individer alt efter, hvornår på året man er dimitteret. Tiden indtil opgørelsestidspunktet er lig resten af dimissionsåret plus et år. Årstallet på figuren angiver dimittendårgangen.

Engelsksprogede dimittender er udenlandske dimittender, der har gennemført en hel kandidatuddannelse på et af de otte danske universiteter. Engelsksprogede dimittender har ikke et statsborgerskab fra de nordiske lande, og den adgangsgivende eksamen må ikke være taget i Danmark. Yderligere har engelsksprogede dimittender ikke gået i grundskole i Danmark.

Størstedelen af de beskæftigede engelsksprogede dimittender finder deres beskæftigelse i den private sektor. For årgang 2015 var 75 pct. af de beskæftigede dimittender ansat i den private sektor.

FIGUR 4.5

ANTAL BESKÆFTIGEDE ENGELSKSPROGEDE DIMITTENDER PR. DIMITTENDÅRGANG I HHV. OFFENTLIG OG PRIVAT BESKÆFTIGELSE 11-23 MÅNEDER EFTER DIMISSION

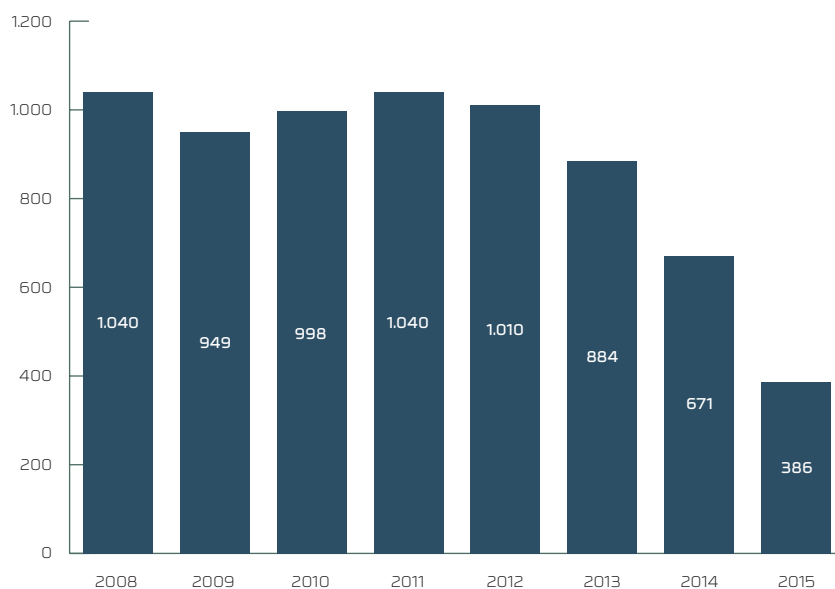
Kilde: Egne beregninger baseret på Danmarks Statistiks registerdata

Anmærkning: Sektoren for beskæftigelse er opgjort 30. november i året efter dimission dvs. perioden mellem dimission og opgørelsen af sektor kan variere mellem 11-23 måneder på individniveau. Årstallet på figuren angiver dimittendårgangen.

Engelsksprogede dimittender er udenlandske dimittender, der har gennemført en hel kandidatuddannelse på et af de otte danske universiteter. Engelsksprogede dimittender har ikke et statsborgerskab fra de nordiske lande, og den adgangsgivende eksamen må ikke være taget i Danmark. Yderligere har engelsksprogede dimittender ikke gået i grundskole i Danmark.

Engelsksprogede dimittender fra hele ordinære danske universitetsuddannelser fra årgangene 2008-2015 har samlet genereret 7 mia. kr. i skattepligtig indkomst i årene efter dimission. Den enkelte årgangs skattepligtige indkomst afhænger af, hvor mange år årgangen har haft på arbejdsmarkedet, og hvor stor årgangen er. Derfor ses det, at de nyere årgange endnu ikke har nået at skabe en så høj samlet skattepligtig indkomst.

TOTAL SKATTEPLIGTIG INDKOMST EFTER DIMISSION FOR ENGELSKSPROGEDE DIMITTENDER I DANMARK PR. DIMITTENDÅRGANG, MIO. KR. FIGUR 4.6

Kilde: Egne beregninger baseret på Danmarks Statistiks registerdata

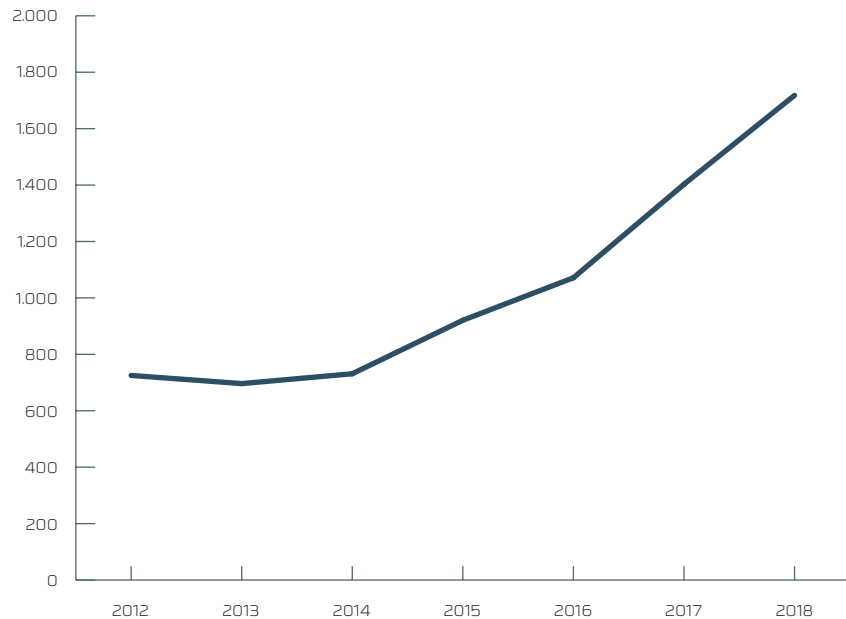
Anmærkning: Skattepligtige indkomster regnes med fra året efter dimission. De nyeste indkomster, der indgår i opgørelsen, er for år 2016.

Engelsksprogede dimittender er udenlandske dimittender, der har gennemført en hel kandidatuddannelse på et af de otte danske universiteter. Engelsksprogede dimittender har ikke et statsborgerskab fra de nordiske lande, og den adgangsgivende eksamen må ikke være taget i Danmark. Yderligere har engelsksprogede dimittender ikke gået i grundskole i Danmark.

Antallet af udenlandske studerende, der selv betaler for deres uddannelse i Danmark, er mere end fordoblet siden 2014. I 2018 betalte 1.719 udenlandske studerende selv for deres universitetsuddannelse i Danmark.

ANTALLET AF UDLÆNDINGE PÅ HELE UDDANNELSER, SOM SELV BETALER FOR DERES UNIVERSITETSUDDANNELSE I DANMARK

FIGUR 4.7

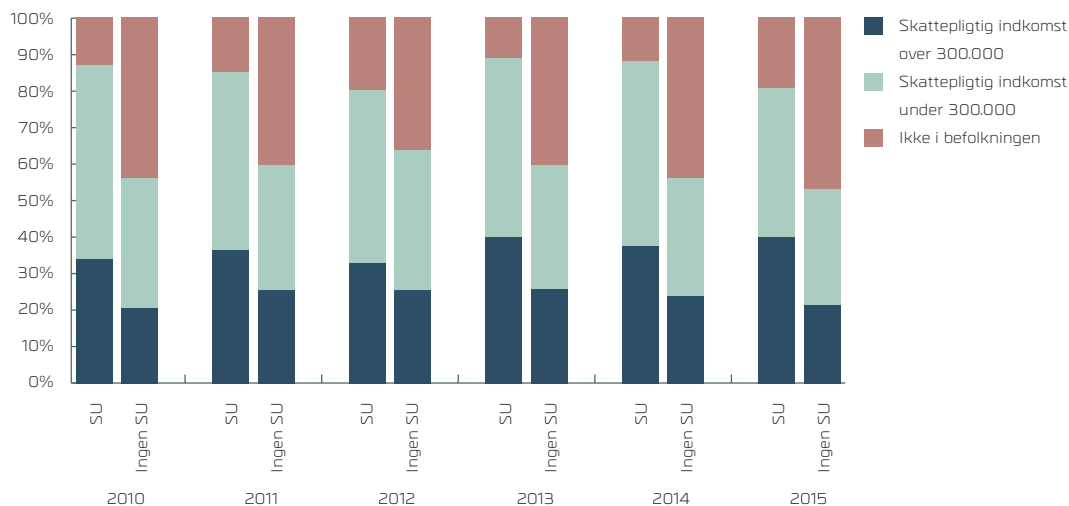
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, tabel H: Internationalisering, sektorniveau 2007-2018

Anmærkning: Udenlandske selvbetalere er udenlandske studerende fra lande uden for EU/EØS, der er indskrevet på en ordinær heltidsuddannelse, og selv betaler for deres uddannelse på et dansk universitet.

Generelt er tendensen, at dimittender, der tidligere har modtaget SU, er mere tilbøjelige til at blive i Danmark og have indkomster over 300.000 kr. i året efter dimission. Dette hænger ikke nødvendigvis direkte sammen med selve det, at man får SU, men der er betydelige forskelle på adfærden efter endt studie for gruppen der fik SU og dem der ikke fik SU.

ANDELE INTERNATIONALE DIMITTENDER, SOM HHV. HAVDE SKATTEPLIGTIG INDKOMST OVER 300.000 KR. I ÅRET EFTER DIMISSION, HAVDE LAVERE SKATTEPLIGTIG INDKOMST ELLER VAR UDVANDRET PR. DIMITTENDÅRGANG, FORDELT PÅ OM DIMITTENDERNE HAR MODTAGET SU

FIGUR 4.8

Kilde: Egne beregninger baseret på Danmarks Statistiks registerdata

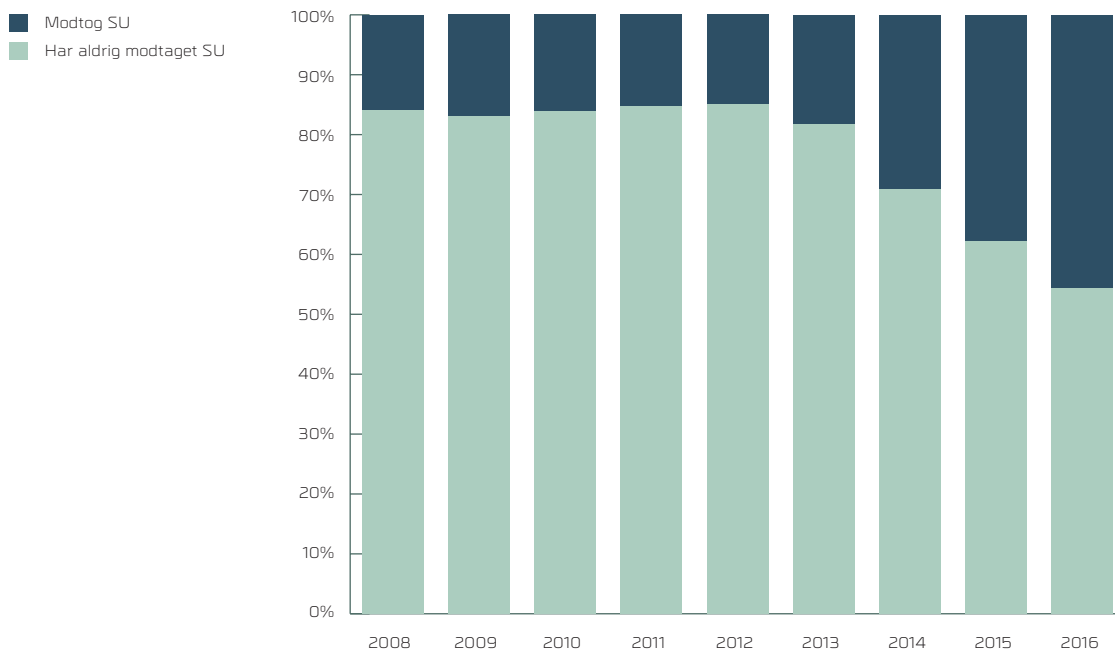
Anmærkning: Årstal angiver dimittendårgang. Hvorvidt, man er i befolkningen, er opgjort 1. januar i året efter dimission. Hvorvidt, man modtog SU, er opgjort ved, hvorvidt SU-stipendie optræder som en del af de engelsksprogede dimittenders indkomst i årene 1999-2016. For årgang 2015 var der 617 engelsksprogede dimittender, der tidligere havde modtaget SU. I samme årgang var der 1.500 dimittender, der aldrig havde modtaget SU.

Engelsksprogede dimittender er udenlandske dimittender, der har gennemført en hel kandidatuddannelse på et af de otte danske universiteter. Engelsksprogede dimittender har ikke et statsborgerskab fra de nordiske lande, og den adgangsgivende eksamen må ikke være taget i Danmark. Yderligere har engelsksprogede dimittender ikke gået i grundskole i Danmark.

Andelen af engelsksprogede dimittender, der modtog SU under deres studie i Danmark, er steget siden LN-dommen i 2013 afgjorde, at EU-borgere har ret til SU som vandrende arbejdstagere. Før dommen havde omkring 15-20 pct. af dimittender modtaget SU. For dimittenderne i 2016-årgangen er andelen steget til 45,7 pct.

FIGUR 4.9

ANDELE ENGELSKSPROGEDE DIMITTENDER FRA DANSKE UNIVERSITETER, DER HAR MODTAGET SU, PR DIMITTENDÅRGANG

Kilde: Egne beregninger baseret på Danmarks Statistiks registerdata

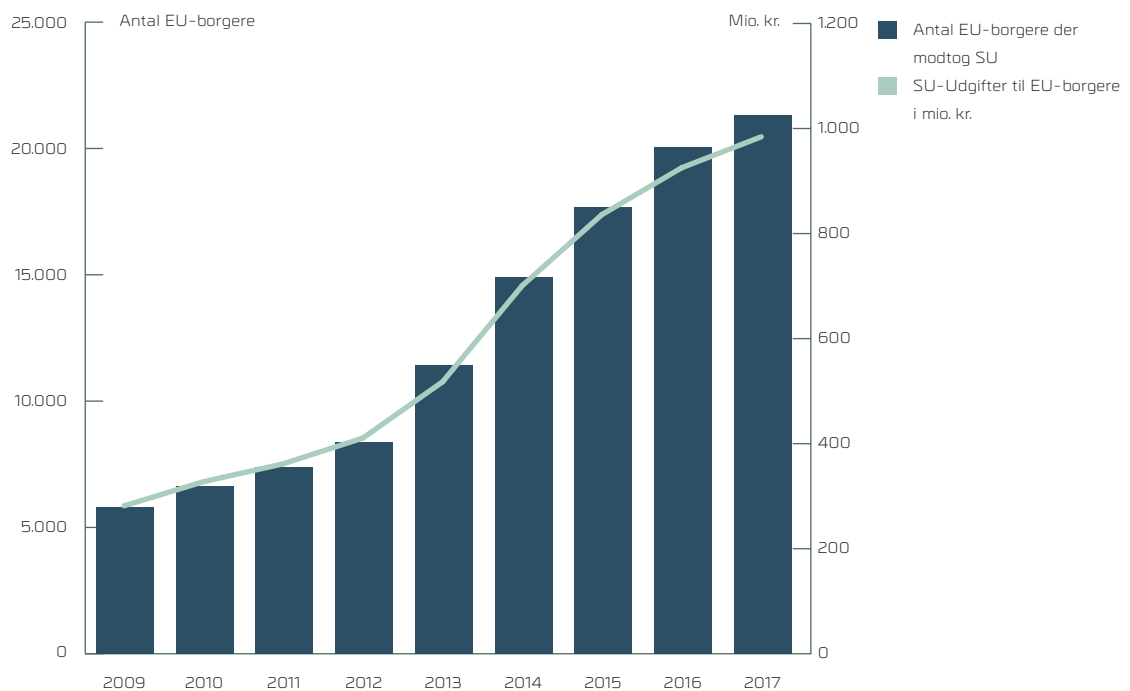
Anmærkning: Hvorvidt en dimittend modtog SU er opgjort ved, om SU-stipendie optræder som en del af de engelsksprogede dimittenders indkomst i årene 1999-2016.

Engelsksprogede dimittender er udenlandske dimittender, der har gennemført en hel kandidatuddannelse på et af de otte danske universiteter. Engelsksprogede dimittender har ikke et statsborgerskab fra de nordiske lande, og den adgangsgivende eksamen må ikke være taget i Danmark. Yderligere har engelsksprogede dimittender ikke gået i grundskole i Danmark.

Antallet af EU-borgere, der har modtaget SU, er steget siden 2009. I 2009 modtog 5.780 EU-borgere SU, og SU-udgifterne til EU-borgere udgjorde 280 mio. kr. I 2017 er antallet af EU-borgere, der modtog SU, steget til 21.309 svarende til en stigning på 269 pct. Ligeledes er de relaterede udgifter steget til 982 mio. kr. i 2017 svarende til en stigning på 251 pct.

ANTAL EU-BORGERE, DER MODTOG SU, OG SU-UDGIFTER TIL EU-BORGERE, MIO. KR.

FIGUR 4.10

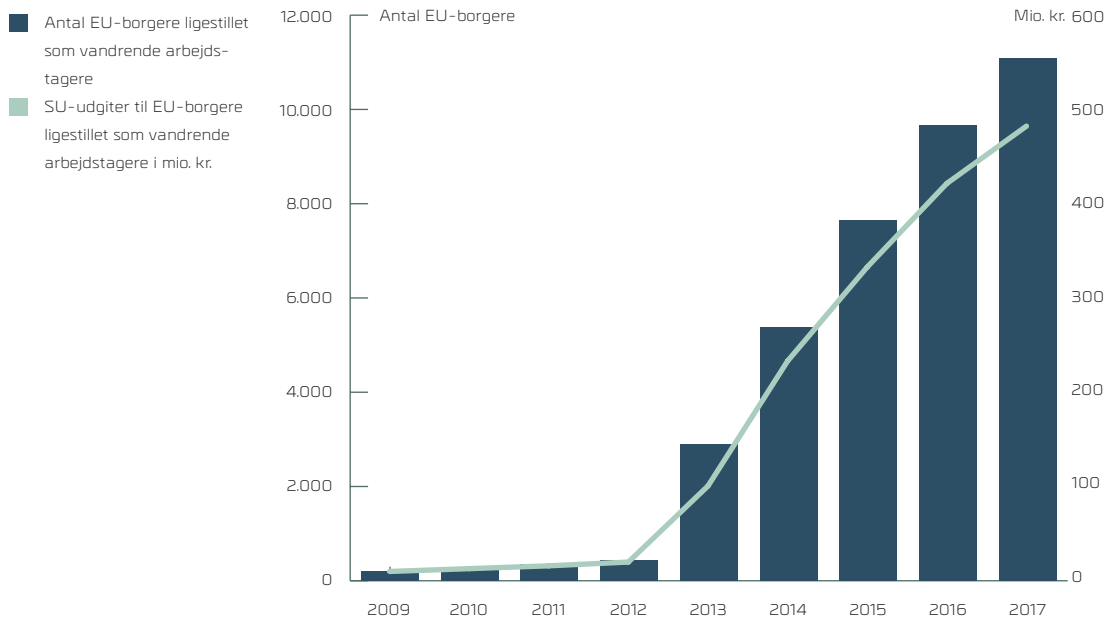
Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet

Anmærkning: Som EU-borger kan man få SU, hvis f.eks. man har opholdt sig i Danmark i en periode, og man har sin nærmeste familie i Danmark. LN-dommen afgjorde i 2013, at EU-borgere også har ret til SU som vandrede arbejdstagere (se figur 4.13).

Siden LN-dommen i 2013 afgjorde, at EU-borgere har ret til SU som vandrende arbejdstagere, så er antallet af EU-borgere, der modtager SU som vandrende arbejdstagere, steget kraftigt. I 2009 modtog 202 EU-borgere SU som vandrende arbejdstagere mod 11.079 EU-borgere i 2017. Samtidig er udgifterne til SU til EU-borgere, der fik SU som vandrende arbejdstager, steget fra 9 mio. kr. i 2009 til 483 mio. kr. i 2017.

FIGUR 4.11

ANTAL EU-BORGERE, DER BLEV LIGESTILLET SOM VANDRENDE ARBEJDESTAGER, SAMT SU UD- GIFTER TIL EU-BORGERE, DER BLEV LIGESTILLET SOM VANDRENDE ARBEJDESTAGERE, MIO. KR.

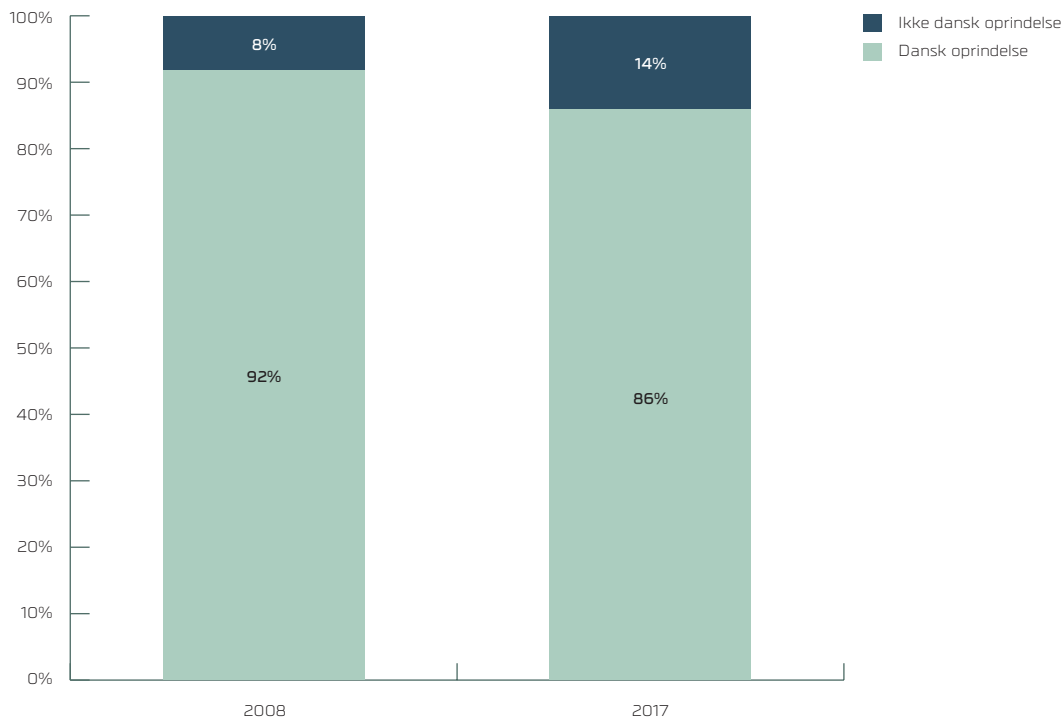
Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet

Anmærkning: Som EU-borger har man siden LN-dommen i 2013 haft mulighed for at blive ligestillet med danskere ift. retten til SU, hvis man arbejder i 12 timer om ugen, mens man studerer og får SU i Danmark.

Udlændinge med en dansk ph.d.-uddannelse udgjorde i 2017 14 pct. af den samlede bestand i Danmark af personer med ph.d.-uddannelse taget i Danmark. I 2008 udgjorde andelen af udlændinge 8 pct.

ANDELEN MED DANSK PH.D.-UDDANNELSE MED HHV. DANSK OG UDENLANDSK OPRINDELSE, BESTAND 2008 OG 2017

FIGUR 4.12

Kilde: Egne beregninger baseret på Danmarks Statistiks registerdata

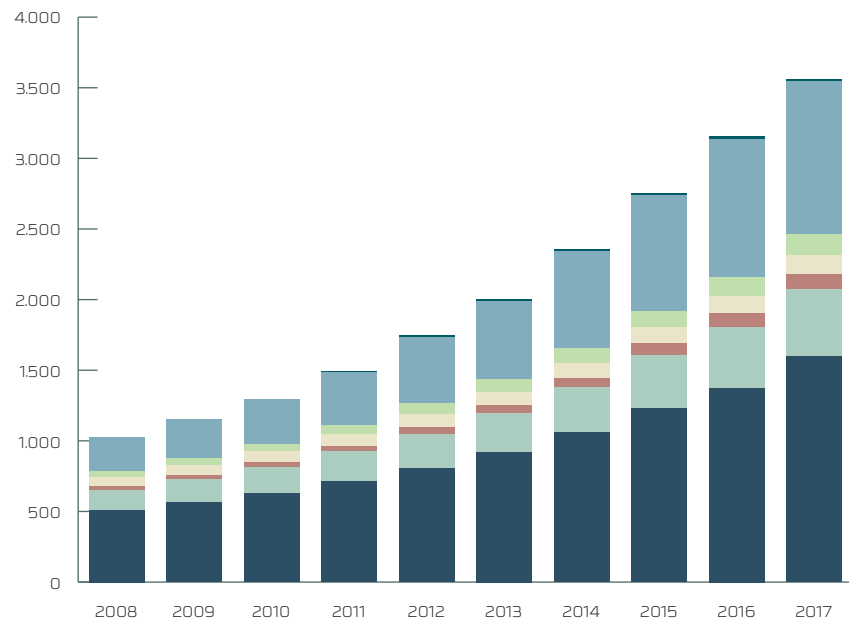
Anmærkning: Oprindelsen af ph.d.-uddannede i Danmark opgøres hvert år 1. januar. Kun ph.d.'er, der er uddannet i Danmark, tæller med. Personer, der er rejst til Danmark med en ph.d.-grad fra udlandet, indgår dermed ikke i opgørelsen. Der var i alt 25.735 personer med en dansk ph.d.-grad i Danmark i 2017 mod 13.413 personer i 2008.

Ph.d.-registeret mangler oplysninger om slutdato for en del personer, derfor stemmer tallene ikke med universiteternes egne opgørelser.

De fleste udlændinge med en ph.d.-grad fra et dansk universitet har deres oprindelse i et andet EU28-land eller i Asien. I 2017 udgjorde EU-28 landene 45 pct. af de udenlandske ph.d.'er, mens asiatisk oprindelse udgjorde 30 pct. af de personer med en ph.d.-grad fra et dansk universitet

FIGUR 4.13

OPRINDELSE FOR UDLÆNDINGE MED EN DANSK PH.D.-GRAD I DANMARK,
SAMLET BESTAND PR. ÅR

Kilde: Egne beregninger baseret på Danmarks Statistiks registerdata

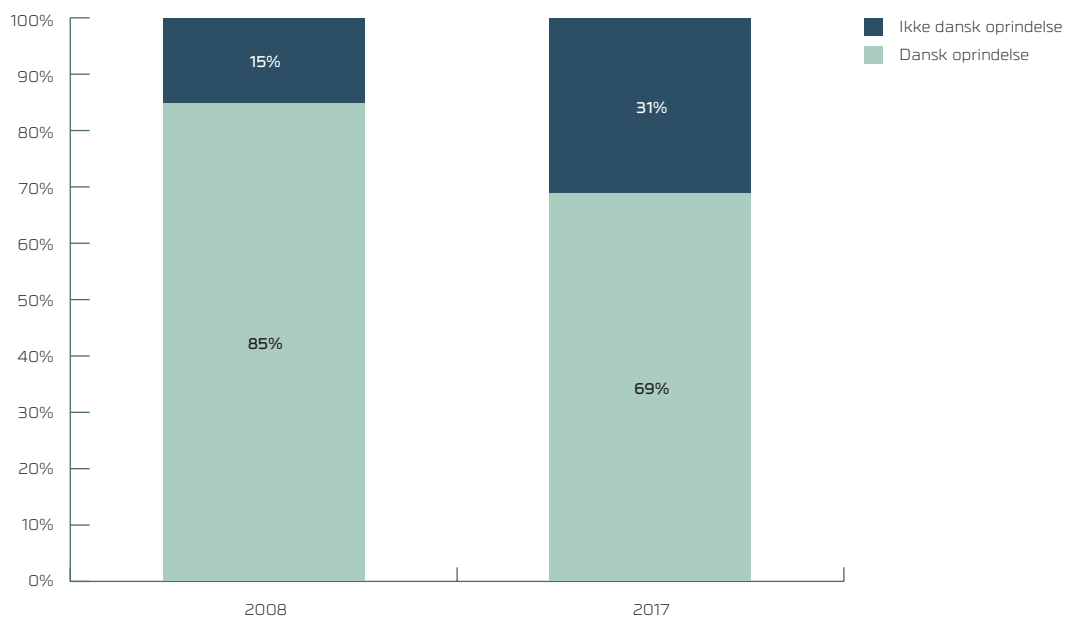
Anmærkning: Oprindelsen af ph.d.-uddannede i Danmark opgøres hvert år 1. januar. Kun ph.d.'er, der er ph.d.-uddannet i Danmark, tæller med. Personer, der er rejst til Danmark med en ph.d.-grad fra udlandet, indgår dermed ikke i opgørelsen.

Ph.d.-registeret mangler oplysninger om slutdato for en del personer, derfor stemmer tallene ikke med universiteternes egne opgørelser.

Andelen af udenlandske ph.d.-dimittender er steget fra at udgøre 15 pct. af dimittenderne i årgang 2008 til at udgøre 31 pct. i årgang 2017 fra danske universiteter.

ANDELEN AF PH.D.-DIMITTENDER MED HHV. DANSK OG IKKE DANSK OPRINDELSE, ÅRGANG 2008 OG 2017

FIGUR 4.14

Kilde: Egne beregninger baseret på Danmarks Statistiks registerdata

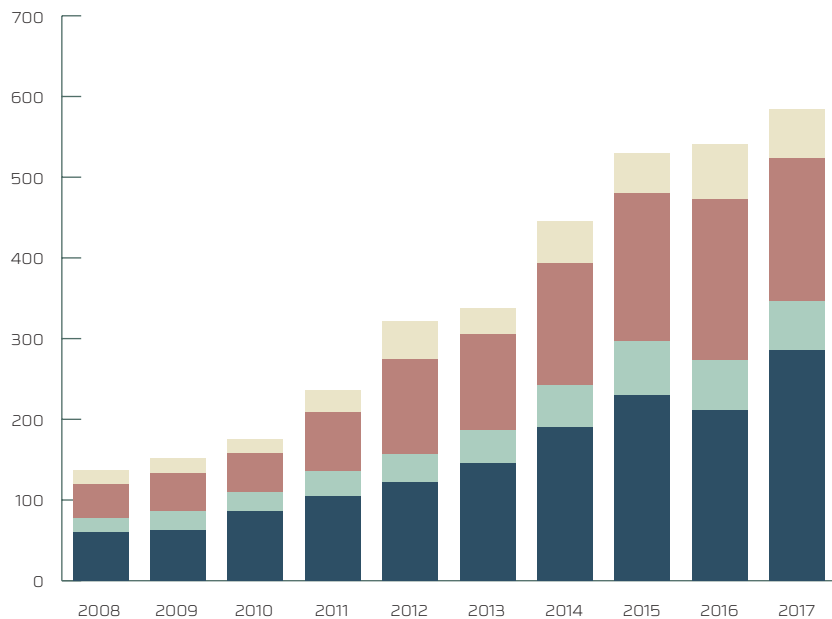
Anmærkning: Oprindelsen af ph.d.-dimittender i Danmark opgøres hvert år 1. januar. Der var i 2017 1.909 ph.d.-dimittender mod 928 i 2008.

Ph.d.-registeret mangler oplysninger om slutdato for en del personer, derfor stemmer tallene ikke med universiteternes egne opgørelser.

De fleste udlændinge, som dimitterer fra en dansk ph.d.-uddannelse, har deres oprindelse i et andet EU28-land eller i Asien. I 2017 udgjorde EU-28 landene 49 pct. af de udenlandske ph.d.-dimittender, mens asiatiske oprindelse udgjorde 30 pct. af de udenlandske ph.d.-dimittender.

FIGUR 4.15

OPRINDELSE FOR UDENLANDSKE PH.D.-DIMITTENDER PR. ÅRGANG

Kilde: Egne beregninger baseret på Danmarks Statistiks registerdata

Anmærkning: Oprindelsen af ph.d.-dimittender i Danmark opgøres hvert år 1. januar.

Ph.d.-registeret mangler oplysninger om slutdato for flere personer, derfor stemmer tallene ikke med universiteternes egne opgørelser.

05

Det er universiteternes vigtigste opgave at sikre, at Danmark får den bedst mulige uddannelse og forskning for pengene. Det sker f.eks. gennem arbejde med effektiviseringer, som er centrale i en økonomi, der bærer præg af 2-procentsbesparelser og udsigt til faldende enhedsbevillinger. Dette kapitel præsenterer en række nøgletal om universiteternes økonomi og personale. Kapitlet indeholder tal om universiteternes indtægter, omkostninger og forholdet mellem videnskabelige, administrative medarbejdere og studerende.

Hovedpointer:

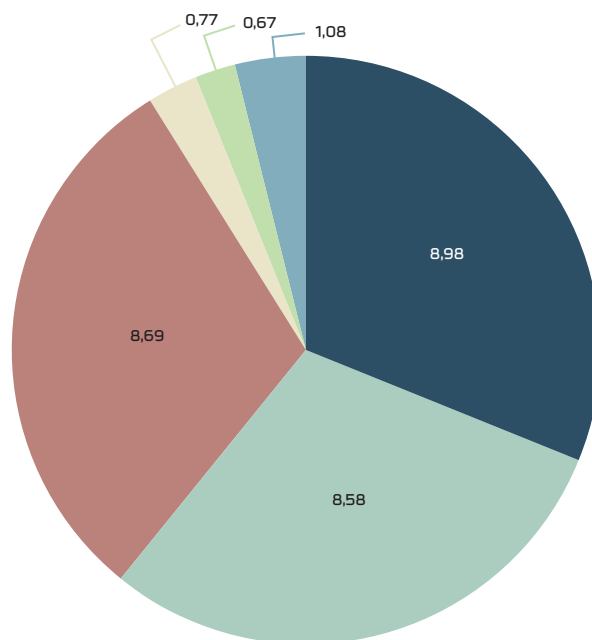
- Af universiteternes indtægter stammer 31 pct. fra uddannelsesbevillinger, 31 pct. fra direkte forskningsfinansiering og 30 pct. fra eksterne forskningsmidler.
- Finanslovsbevillingen til uddannelse pr. studerende er faldet og forventes at falde yderligere frem mod 2022. I alt forventes et fald på 18,5 pct. i perioden 2012-2022.
- Der er kommet flere studerende pr. underviser og forsker. Siden 2010 er antallet af studenterårsværk pr. videnskabeligt/instruktivt personaleårsværk steget 23 pct.
- Siden 2007 er andelen af forskere og undervisere blevet større i forhold til det tekniske og administrative personale.

Af universiteternes indtægter stammer 31 pct. fra uddannelsesfinansiering, 31 pct. som basismidler til forskning, og 30 pct. af indtægterne stammer fra eksterne forskningsmidler fra f.eks. fonde og EU. I alt havde universiteterne indtægter for 28,78 mia.kr. i 2017.

FIGUR 5.1

UNIVERSITETERNES INDTÆGTER I MIA. KR. 2017

- Uddannelse
- Forskning (basismidler)
- Eksterne forskningsmidler
- Forskningsbaseret myndighedsbetjening
- Øvrige tilskud
- Øvrige indtægter

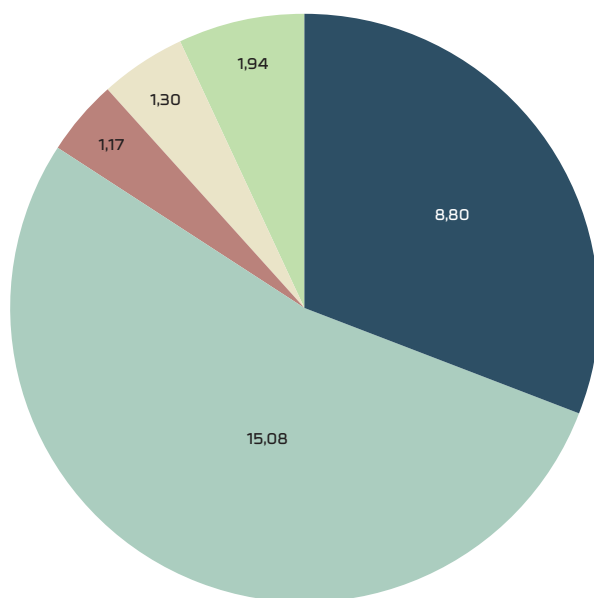

Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, tabel C: Indtægter, sektorniveau 2007-2017

Anmærkning: Universiteternes indtægter (figur 5.1) og formålsfordelte omkostninger (figur 5.2) er ikke direkte sammenlignelige, da de bygger på data fra to forskellige kilder, med forskelle i definitioner. Dette ses bl.a. ved, at man på udgiftssiden ser forskningsudgifter som én samlet kategori, hvorimod indtægterne er opdelt i indtægter fra basismidler fra staten og eksterne midler fra f.eks. fonde. Sektorrelateret forskning ligger i kategorien forskningsbaseret myndighedsbetjening.

31 pct. af universiteternes omkostninger udgøres af omkostninger til uddannelse og 62 pct. til forskning, formidling og myndighedsbetjening. 7 pct. gik til generel ledelse, administration og service.

UNIVERSITETERNES OMKOSTNINGER FORDELT PÅ FORMÅL I MIA. KR., 2017

FIGUR 5.2

- Uddannelse
- Forskning
- Formidling og vidensudveksling
- Forskningsbaseret myndighedsbetjening
- Generel ledelse, administration og service (centralt og decentralt niveau)

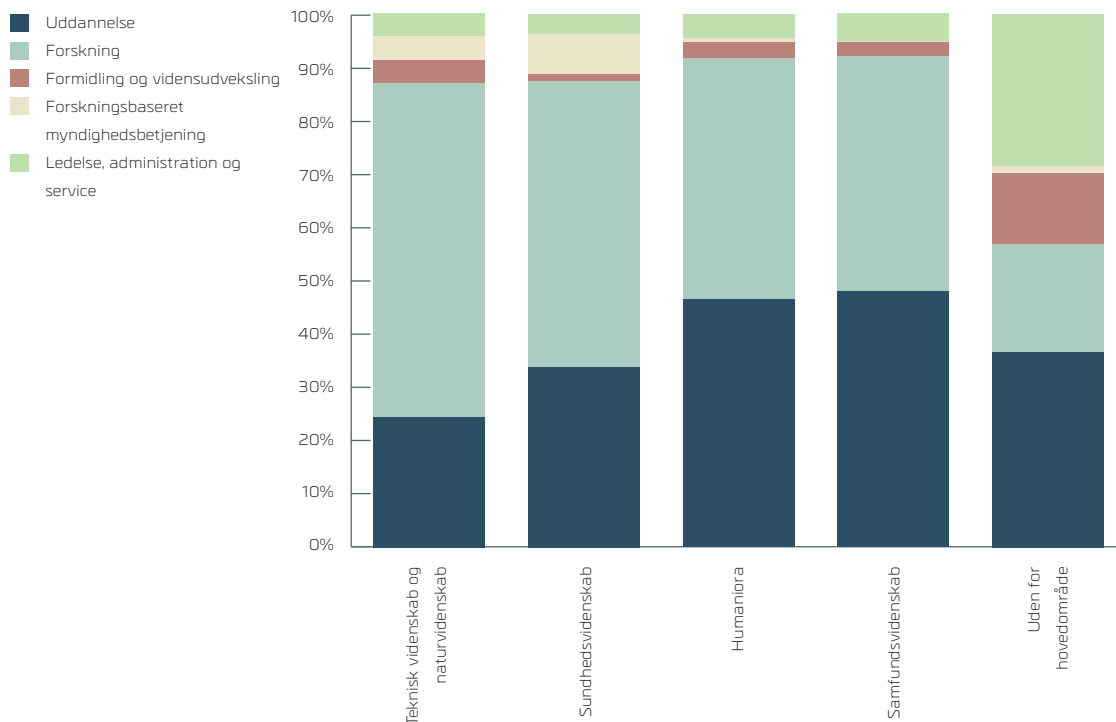
Kilde: Universiteternes indberetninger til Uddannelses- og Forskningsministeriet

Universiteternes indtægter (figur 5.1) og formålsfordelte omkostninger (figur 5.2) er ikke direkte sammenlignelige, da de bygger på data fra to forskellige kilder, med forskelle i definitioner. Dette ses bl.a. ved, at man på udgiftssiden ser forskningsudgifter som én samlet kategori, hvorimod indtægterne er opdelt i indtægter fra basismidler fra staten og eksterne midler fra f.eks. fonde.

Inden for de fire hovedområder er der forskel på fordelingen af omkostningerne, som bruges på hhv. forskning og uddannelse. Inden for de sundhedsvidenskabelige og det tekniske og naturvidenskabelige hovedområde udgør forskning en større del af omkostningerne sammenlignet med det samfundsvidenskabelige og humanistiske hovedområde. Modsat udgør andelen af uddannelsesomkostninger en større del på det samfundsvidenskabelige og det humanistiske hovedområde i forhold til det sundhedsvidenskabelige og det tekniske og naturvidenskabelige hovedområde.

FIGUR 5.3

UNIVERSITETERNES OMKOSTNINGER FORDELT PÅ FORMÅL OG HOVEDOMRÅDE, PCT. 2017

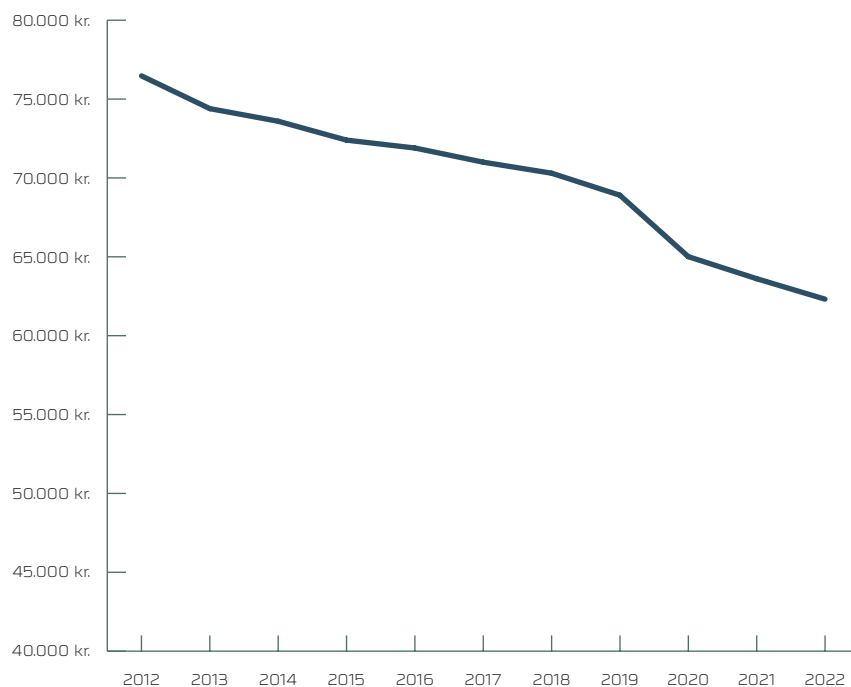
Kilde: Universiteternes indberetninger til Uddannelses- og Forskningsministeriet

Anmærkning: Bagvedliggende tal findes i appendiks.

Enhedsbevillinger til uddannelse opgjort på finansloven er faldet fra omtrent 76.500 kroner pr. studerende i 2012 til 70.300 kroner pr. studerende i 2018. Finanslovens fremskrivninger af bevillingen pr. studerende viser, at bevillingen pr. studerende vil være faldet til 62.300 kroner pr. studerende i 2022. I alt vil bevillingen pr. studerende falde med 18,5 pct. i perioden 2012-2022. Det større forventede fald mellem 2019 og 2020 skyldes, at takstforhøjelsen af takst 1 ikke er regnet i finansministeriets prognose for enhedsbevillingen fra 2020 og frem. Hvis takstforhøjelsen ikke forlænges, vil det betyde, at uddannelser på den laveste STÅ-takst får 5.000 mindre pr. studenterårsværk fra 2020.

ENHEDSBEVILLING PR. STUDENTERÅRSVÆRK (2019-PRISER)

FIGUR 5.4

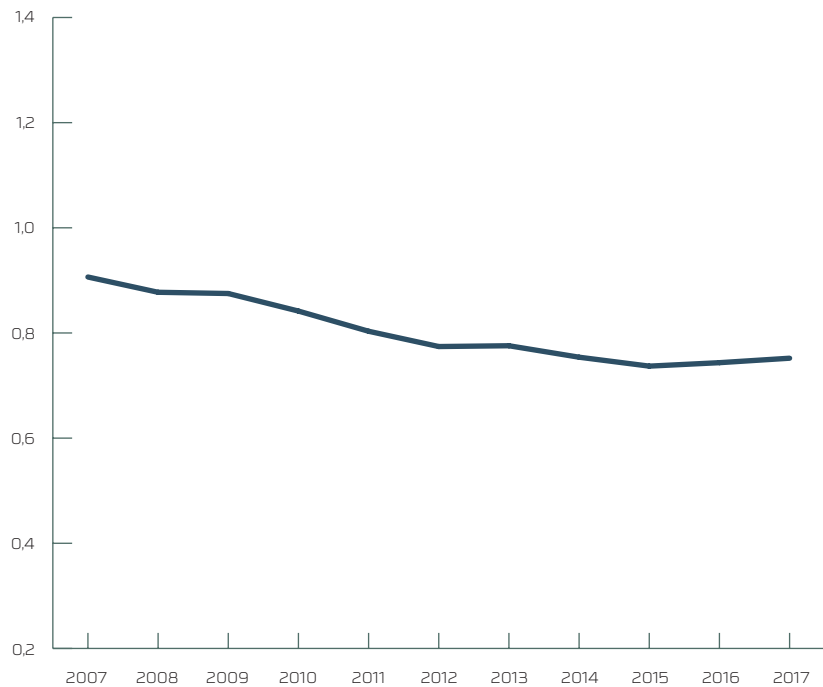
Kilde: Finansministeriet, finanslov 2019

Anmærkning: Finanslovens samlede uddannelsesbevillinger til universiteterne fordelt efter den forventede produktion af studenterårsværk.

Der er sket en stigning i andelen af ansatte af typen videnskabeligt/instruktivt personale (VIP) i forhold til ansatte af typen teknisk/administrativt personale (TAP). TAP/VIP-ratioen er faldet fra 0,91 TAP pr. VIP i 2007 til 0,75 i 2017. Dermed er der mindre teknisk og administrativt personale ift. forskere og undervisere end tidligere.

FIGUR 5.5

UDVIKLINGEN I UNIVERSITETERNES PERSONALEÅRSVÆRK, ANTALLET AF TAP I FORHOLD TIL VIP, RATIO

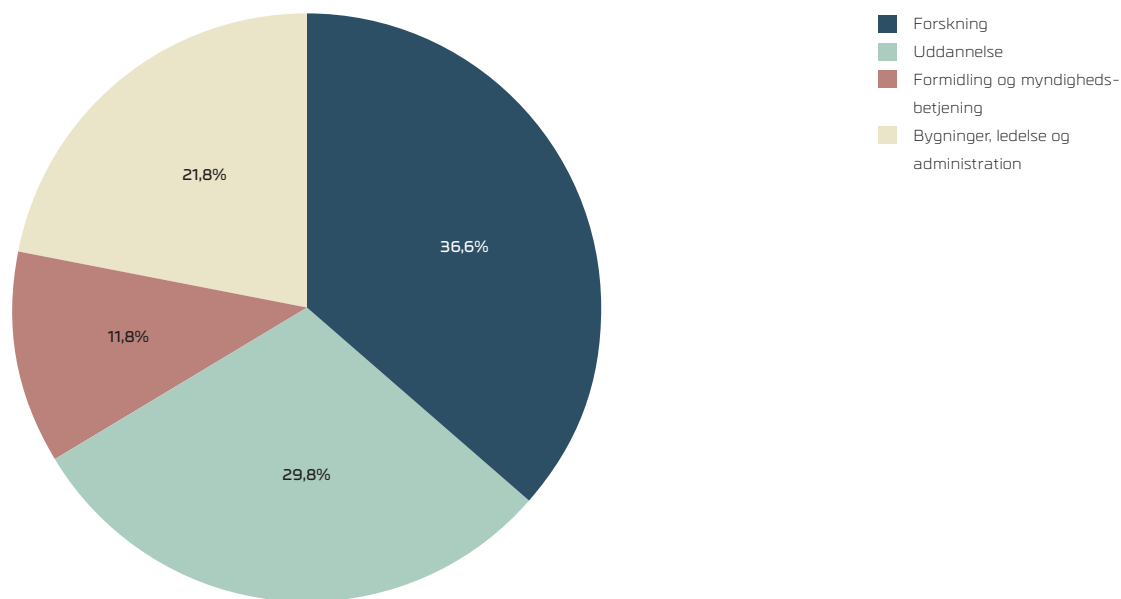

Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, tabel C: Personale, sektorniveau 2007-2017

Anmærkning: Ratioen er udregnet ved at dividere antallet af årsværk af typen teknisk/administrativt personale med antallet af årsværk af typen videnskabeligt/instruktivt personale.

En stor del af de ansatte af typen teknisk/administrativt personale (TAP) beskæftigede sig i 2017 enten med uddannelse eller forskning, samlet set svarende til 66 pct.

UNIVERSITETERNES FORMÅLSFORDELTE PERSONALEÅRSVÆRK, TAP

FIGUR 5.6

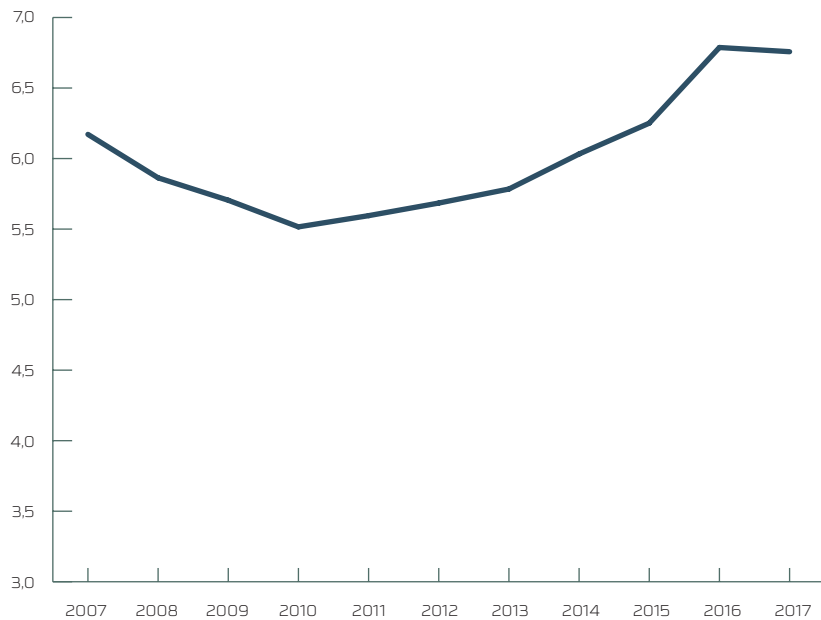
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, tabel C: Personale, sektorniveau 2007-2017

Anmærkning: I 2017 udgjorde det samlede antal årsværk af typen teknisk/administrativt personale 14.248 årsværk.

Der er siden 2010 blevet flere studenterårsværk for hvert videnskabeligt/instruktivt personaleårsværk (VIP). I 2010 var der 5,51 studenterårsværk pr. VIP mod 6,76 studenterårsværk pr. VIP i 2017, svarende til en stigning på 23 pct. siden 2010, hvor der var færrest studenterårsværk pr. VIP. Alle VIP-årsværk, der henføres til både forskning og uddannelse, indgår i figuren.

FIGUR 5.7

UDVIKLINGEN I ANTALLET AF STUDENTERÅRSVÆRK PR. VIDENSKABELIG/INSTRUKTIVT PERSONALEÅRSVÆRK

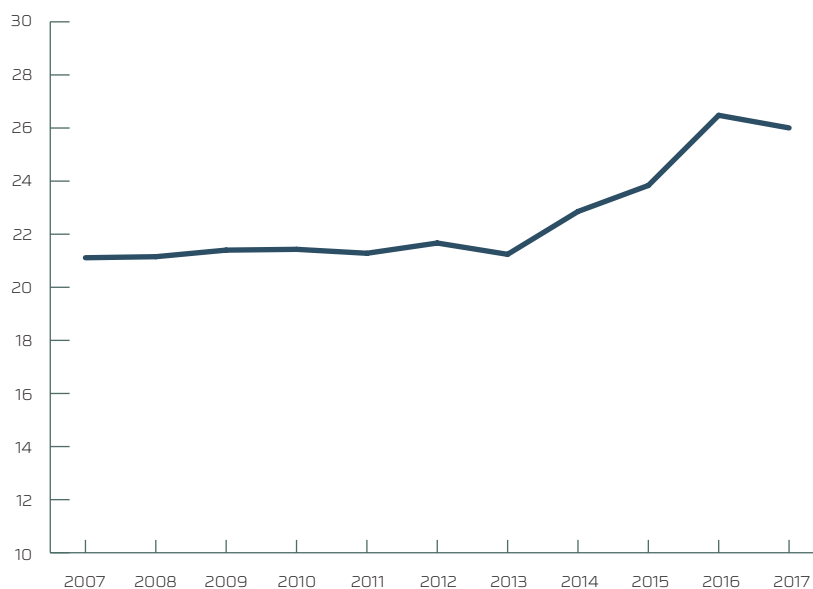
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, tabel C: Personale, sektorniveau 2007-2017 og tabel F: Studieaktivitet, sektorniveau

Anmærkning: Rationen er udregnet ved at dividere antallet af årsværk af typen videnskabeligt/instruktivt personale med antallet af studenterårsværk pr. år. Både forskere og undervisere er talt med i figur 5.7. Se figur 5.8 for årsværk, der udelukkende hører til undervisning.

perioden 2007-2013 har antallet af studenterårsværk pr. videnskabelig/instruktivt personaleårsværk (VIP), som henføres til uddannelse, ligget stabilt omkring 21 studenterårsværk pr. uddannelses-VIP. Siden 2013 er der dog sket en stigning i antallet af studenterårsværk pr. uddannelses-VIP. I 2013 havde universiteterne 21,21 studenterårsværk pr. uddannelses-VIP mod 26,02 studenterårsværk pr. uddannelses-VIP i 2017, svarende til en stigning på 23 pct.

UDVIKLINGEN I ANTALLET AF STUDENTERÅRSVÆRK PR. VIDENSKABELIG/INSTRUKTIVT PERSONALEÅRSVÆRK SOM HENFØRES TIL UDDANNELSE

FIGUR 5.8

Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, tabel C: Personale, sektorniveau 2007-2017 og tabel F: Studieaktivitet, sektorniveau

Anmærkning: Ratioen er udregnet ved at dividere antallet af årsværk af typen videnskabeligt/instruktivt personale, som kan henføres til uddannelse med antallet af studenterårsværk pr. år.

APPENDIKS

Her findes tabeller med bagvedliggende tal, som udvalgte figurer bygger på. De fleste tal i appendikset stammer fra Universiteternes Statistiske Beredskab, som findes på Danske Universiteters hjemmeside. Her ligger det fulde tabelmateriale med tilhørende definitioner.

UDDANNELSE

FIGUR 1.1 OG 1.2: OPTAG PÅ UNIVERSITETERNES BACHELORUDDANNELSER FORDELT PÅ HOVEDOMRÅDE

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Humaniora	5.758	6.701	7.411	7.697	7.966	8.289
Samfundsvidenskab	7.001	7.984	8.612	9.714	10.173	10.548
Sundhedsvidenskab	1.752	2.077	2.265	2.446	2.789	2.917
Teknik og Naturvidenskab	4.825	5.591	6.478	7.548	8.551	9.915

	2014	2015	2016	2017	2018
Humaniora	8.137	7.772	7.297	6.691	6.227
Samfundsvidenskab	10.665	10.492	10.253	10.006	10.103
Sundhedsvidenskab	3.129	3.095	3.137	3.157	3.189
Teknik og Naturvidenskab	9.732	9.899	10.130	10.339	10.435

FIGUR 1.3 OG 1.4: BACHELORPRODUKTION FORDELT PÅ HOVEDOMRÅDE

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Humaniora	3.567	3.979	4.016	3.645	4.008	4.393
Samfundsvidenskab	4.756	5.179	5.511	5.721	6.096	6.499
Sundhedsvidenskab	1.195	1.471	1.400	1.355	1.620	2.362
Teknik og Naturvidenskab	2.857	3.412	3.651	3.507	3.646	4.157

	2014	2015	2016	2017	2018
Humaniora	4.816	5.244	5.495	4.663	4.448
Samfundsvidenskab	6.873	6.770	7.487	7.002	7.211
Sundhedsvidenskab	2.272	2.317	2.576	2.335	2.331
Teknik og Naturvidenskab	4.751	5.281	5.849	5.597	5.741

FIGUR 1.5 OG 1.6: OPTAG PÅ UNIVERSITETERNES KANDIDATUDDANNELSER FORDELT PÅ HOVEDOMRÅDE

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Humaniora	4.342	4.675	5.043	5.202	5.509	6.350
Samfundsvidenskab	6.291	7.161	7.581	8.264	8.449	9.341
Sundhedsvidenskab	1.224	1.603	1.655	1.634	2.094	2.906
Teknik og Naturvidenskab	3.416	4.310	4.802	4.860	4.827	5.531

	2014	2015	2016	2017	2018
Humaniora	6.176	6.187	6.231	6.083	5.641
Samfundsvidenskab	9.748	9.582	10.400	10.281	10.475
Sundhedsvidenskab	2.906	3.077	3.330	3.224	3.251
Teknik og Naturvidenskab	6.004	6.251	6.877	6.998	6.985

FIGUR 1.7 OG 1.8: KANDIDATPRODUKTION FORDELT PÅ HOVEDOMRÅDE

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Humaniora	3.388	3.294	3.412	3.268	3.549	3.982
Samfundsvidenskab	4.407	5.127	4.745	5.412	6.108	6.465
Sundhedsvidenskab	1.400	1.452	1.364	1.498	1.603	1.842
Teknik og Naturvidenskab	3.051	3.124	3.251	3.517	3.598	3.751

	2014	2015	2016	2017	2018
Humaniora	4.389	4.692	6.292	6.035	5.324
Samfundsvidenskab	6.805	7.305	11.162	9.807	9.024
Sundhedsvidenskab	1.895	2.250	2.909	2.957	3.069
Teknik og Naturvidenskab	4.147	4.733	4.708	5.668	5.706

FIGUR 1.9: REKRUTTERING TIL UNIVERSITETERNES KANDIDATUDDANNELSER, 2018

	KU	AU	SDU	RUC	AAU
Egne universitetsbachelor	70,5%	61,2%	60,5%	51,9%	56,2%
Andre danske bachelor	11,4%	23,8%	19,7%	29,2%	25,9%
Bachelor fra udlandet	17,8%	9,9%	12,9%	19,0%	16,3%
Egne professionsbachelor	0,3%	3,9%	2,7%	0,0%	0,7%
Andet	0,0%	1,2%	4,2%	0,0%	0,8%
I alt	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

	DTU	CBS	ITU	Sektoren
Egne universitetsbachelor	39,6%	56,1%	24,8%	59,1%
Andre danske bachelor	9,4%	15,6%	58,6%	19,7%
Bachelor fra udlandet	39,8%	28,9%	15,7%	18,0%
Egne professionsbachelor	11,2%	0,0%	0,0%	2,2%
Andet	0,0%	0,0%	1,0%	1,0%
I alt	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

FORSKNING

FIGUR 2.1: DANMARKS OFFENTLIGE FORSKNINGSBUDGET I PCT. AF BNP

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Offentlige bevillinger i pct. af BNP	0,91%	1,04%	1,05%	1,08%	1,08%	1,11%
Heraf finanslovsbevillinger	0,75%	0,87%	0,85%	0,88%	0,85%	0,86%

	2014	2015	2016	2017	2018
Offentlige bevillinger i pct. af BNP	1,09%	1,09%	1,00%	0,99%	1,01%
Heraf finanslovsbevillinger	0,82%	0,81%	0,74%	0,73%	0,75%

FIGUR 2.6: FORSKNINGSINDTÆGTER OPDELT PÅ KILDER

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Basistilskud	5.633.102	6.931.809	7.558.833	7.928.420	8.434.158	8.490.871
Eksterne midler i alt	5.385.546	5.945.249	6.282.704	6.929.501	7.188.708	7.585.247
Eksterne midler fra EU	541.881	491.399	537.543	563.936	603.086	693.639
Forskningsbaseret myndighedsbetjening	960.048	951.667	1.052.454	908.362	917.422	867.162

	2013	2014	2015	2016	2017
Basistilskud	8.637.388	8.642.451	8.626.902	8.565.527	8.579.252
Eksterne midler i alt	7.950.604	8.164.748	8.423.550	8.494.299	8.686.034
Eksterne midler fra EU	802.104	858.013	893.077	934.723	1.035.193
Forskningsbaseret myndighedsbetjening	859.071	832.720	803.082	780.740	770.402

FIGUR 2.7 OG 2.8: UDVIKLINGEN I DEN TOTALE PH.D.-TILGANG

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Humaniora	183	225	200	228	210	162
Samfundsvidenskab	193	215	223	285	273	348
Sundhedsvidenskab	461	553	546	663	618	710
Teknik og Naturvidenskab	927	1.045	1.137	1.416	1.283	1.184
Total	1.764	2.038	2.106	2.592	2.384	2.404

	2013	2014	2015	2016	2017
Humaniora	239	206	163	165	189
Samfundsvidenskab	307	246	211	201	264
Sundhedsvidenskab	846	829	761	826	757
Teknik og Naturvidenskab	1.182	1.148	1.149	1.027	1.129
Total	2.574	2.429	2.284	2.219	2.339

FIGUR 2.9 OG 2.10: ANTAL TILDELTE PH.D.-GRADER

Hovedområde	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Humaniora	119	149	118	154	149	115
Samfundsvidenskab	133	124	124	168	171	173
Sundhedsvidenskab	274	313	342	390	390	461
Teknik og Naturvidenskab	510	564	558	704	833	856
Total	1.036	1.150	1.142	1.416	1.543	1.605

Hovedområde	2013	2014	2015	2016	2017
Humaniora	148	177	158	195	181
Samfundsvidenskab	196	187	218	263	221
Sundhedsvidenskab	613	732	672	708	740
Teknik og Naturvidenskab	941	1.040	1.022	1.102	997
Total	1.898	2.136	2.070	2.268	2.139

ARBEJDSMARKED

FIGUR 3.13:

Højest fuldførte uddannelse	Standardberegnet timefortjeneste kr.
Grundskole	194,2
Gymnasiale uddannelser	217,9
Erhvervsfaglige uddannelser	233,8
Korte videregående uddannelser	269,9
Mellemlange videregående uddannelser	273,6
Bacheloruddannelser	270,2
Lange videregående uddannelser	344,5
Ph.d. og forskeruddannelser	377,3

INTERNATIONALISERING

FIGUR 4.1: ANTAL INDGÅENDE OG UDGÅENDE STUDERENDE

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Antal udgående studerende	3.898	4.603	5.086	5.899	6.718	6.771
Antal indgående studerende	6.051	6.090	6.658	6.893	6.050	5.812

	2014	2015	2016	2017	2018
Antal udgående studerende	7.983	7.625	8.567	8.133	8.196
Antal indgående studerende	5.955	5.340	5.752	5.777	5.823

FIGUR 4.2: UDVEKSLINGSSTUDERENDE I DANMARK EFTER OMRÅDE OG UDDANNELSESNIVEAU, 2018

	Bacheloruddannelser	Lange videregående uddannelser	Total
Norden	69	349	418
Øvrige Europa	554	2.335	2.889
Uden for Europa	326	1.954	2.280
Total	949	4.638	5.587

FIGUR 4.14: ANTALLET AF UDLÆNDINGE PÅ HELE UDDANNELSER, SOM SELV BETALER FOR DERES UNIVERSITETSUDDANNELSE I DANMARK.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Antal selvbetalere	724	695	730	920	1.071	1.403	1.719

ØKONOMI OG PERSONALE:

FIGUR 5.1: UNIVERSITETERNES INDTÆGTER I MIA. KR. 2017

Indtægtstype	Opgjort i 1.000 kr.
Uddannelse	8.983.798
Forskning (basismidler)	8.579.252
Eksterne forskningsmidler	8.686.034
Forskningsbaseret myndighedsbetjening	777.402
Øvrige tilskud	673.259
Øvrige indtægter	1.084.140
I alt	28.776.886

FIGUR 5.4: UNIVERSITETERNES OMKOSTNINGER FORDELT PÅ FORMÅL OG HOVEDOMRÅDE

I mio. kr.	Uddannelse	Forskning	Formidling og vidensudveksling
Teknisk videnskab og naturvidenskab	2.961,9	7582,2	526,3
Sundhedsvidenskab	2.354,0	3.728,7	85,5
Humaniora	1.422,7	1.387,9	92,7
Såmfundsvidenskab	1.985,3	1.820,1	115,8
Uden for hovedområde	1.020,3	560,8	374,6

Forskningsbaseret myndighedsbetjening	Ledelse, administration og service
550,5	502,3
531,2	259,3
21,5	141,4
4,4	211,5
33,7	799,3

FIGUR 5.5: UDVIKLINGEN I UNIVERSITETERNES PERSONALEÅRSVÆRK, ANTALLET AF TAP I FORHOLD TIL VIP, RATIO

Type årsværk	2007	2008	2009	2010	2011	2012
1. VIP	11.842	12.715	13.467	14.536	15.268	16.186
2. DVIP	1.374	1.448	1.482	1.523	1.595	1.699
3. TAP	11.990	12.434	13.089	13.519	13.542	13.837

Type årsværk	2013	2014	2015	2016	2017
1. VIP	17.061	17.549	17.671	17.355	17.260
2. DVIP	1.782	1.843	1.841	1.851	1.705
3. TAP	14.607	14.606	14.362	14.264	14.248

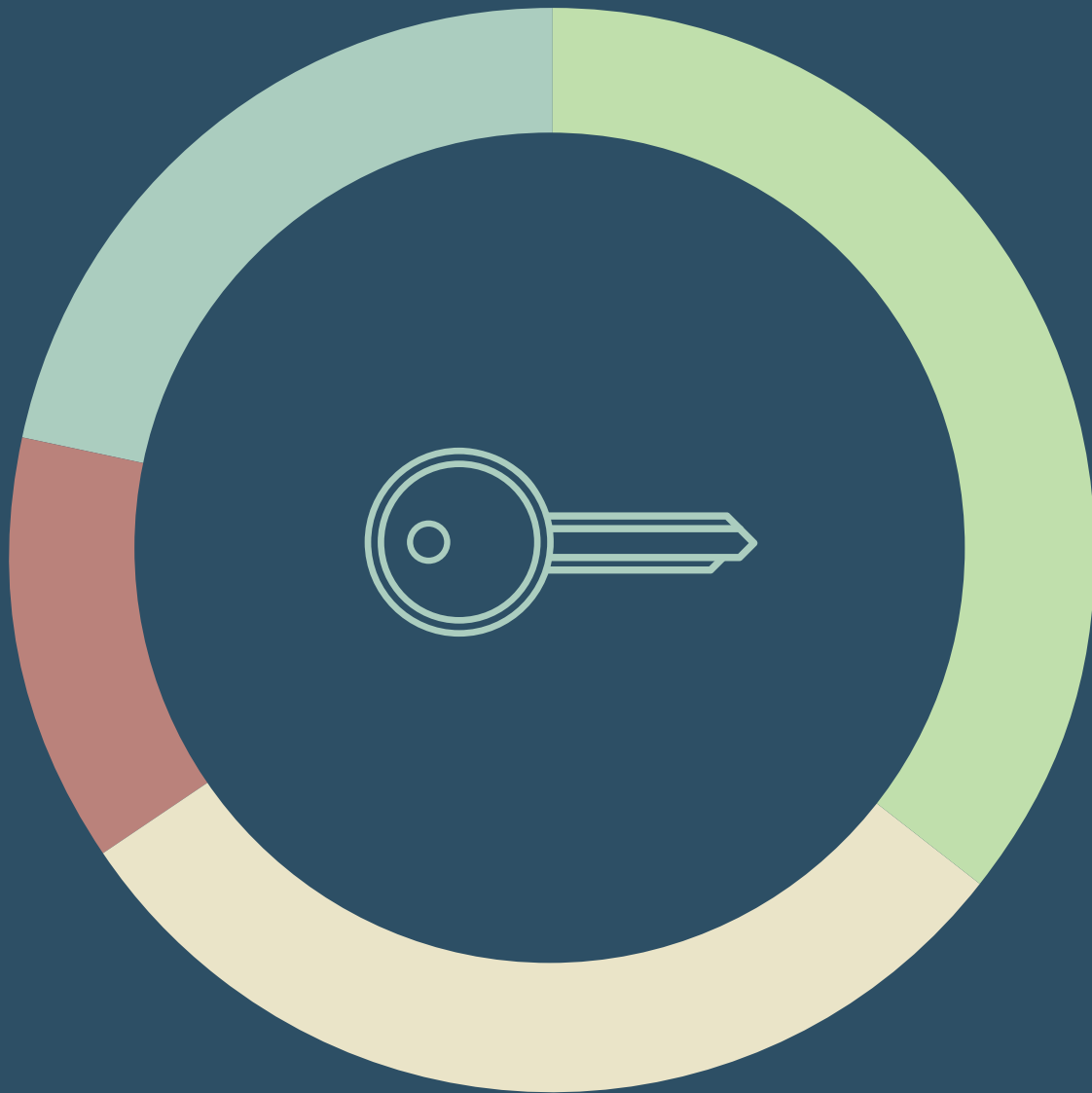
FIGUR 5.6: UNIVERSITETERNES FORMÅLSFORDELTE PERSONALEÅRSVÆRK, TAP

Formål for årsværk	Personaleårsværk
Forskning	5.214
Uddannelse	4.241
Formidling & myndighedsbetjening	1.680
Bygninger, ledelse & administration	3.113
Total	14.248

FIGUR 5.7+5.8: UDVIKLINGEN I ANTALLET AF STUDENTERÅRSVÆRK PR. VIDENSKABELIG/ INSTRUKTIVT PERSONALEÅRSVÆRK OG UDVIKLINGEN I ANTALLET AF STUDENTERÅRSVÆRK PR. VIDENSKABELIG/INSTRUKTIVT PERSONALEÅRSVÆRK SOM HENFØRES TIL UDDANNELSE.

Årsværkstype	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Studenterårsværk	73.092	74.445	76.734	80.128	85.408	92.002
VIP-årsværk i alt	11.842	12.715	13.467	14.536	15.268	16.186
Uddannelses-VIP	3.467	3.525	3.590	3.745	4.020	4.252

Årsværkstype	2013	2014	2015	2016	2017
Studenterårsværk	98.693	105.802	110.495	117.926	116.679
VIP-årsværk i alt	17.061	17.549	17.671	17.355	17.260
Uddannelses-VIP	4.653	4.633	4.637	4.451	4.484

BALANCE I UDVEKSLINGEN

Uddannelses- og Forskningsministeriet har haft en målsætning om, at der i perioden 2013-2016 skulle være balance i udvekslingen. Således skulle Danmark sende lige så mange studerende på studieophold i udlandet, som der blev modtaget udenlandske studerende på studieophold i Danmark.

BARCELONA-MÅLSÆTNINGEN

Barcelona-målsætningen udspringer af et EU-topmøde afholdt i Barcelona i marts 2008. Her forpligtede EU-landene sig til samlet set at investere mindst tre procent af BNP i forskning, heraf én procent i offentlig forskning. I Danmark har dette medført, at skiftende regeringer har overtaget målsætningen forholdsvis direkte, således at Danmark skal investere minimum én procent af BNP i forskning. Skiftende regeringer har ligeledes forpligtet sig til, at de samlede private og offentlige investeringer i forskning svarer til minimum tre procent af BNP.

BASISMIDLER

Basismidler er et politisk fastsat beløb fra finansloven, der fordeles efter en historisk fordelingsnøgle i kombination med 45-20-25-10 model: 45 procent som uddannelsesbevilling, 20 procent som tilskudsfinansiering, 25 procent efter forskningspublicering og 10 procent efter ph.d.-afhandlinger.

BESKÆFTIGELSESFREKVENS

Beskæftigelsesfrekvens betegner andelen af personer i beskæftigelse som procent af personer i den erhvervsaktive alder. Beskæftigelsesfrekvensen for kandidatuddannede udregnes eksempelvis som antallet af beskæftigede kandidater divideret med det samlede antal uddannede kandidater i den erhvervsaktive alder.

BRUTTOLEDIGHED

Ledighed i denne publikation opgøres som bruttoledigheden. Bruttoledigheden er til forskel fra nettoledigheden inklusiv personer på dagpenge eller kontant-hjælp, der er i aktivering – inklusiv personer i løntilskudsjob.

DE TØRRE FAG

De tørre fag dækker de fag, der hører til i humaniora og samfundsfag. Disse fag er oftest på det lave taxameter, men dækker alligevel en stor bredde af fag såsom jura, økonomi, sprogfag og teologi.

DE VÅDE FAG

De våde fag dækker de fag, der hører til i naturvidenskab, sundhedsvidenskab og teknisk videnskab. Disse fag er ofte på et af de høje taxametre og dækker en bred vifte af fag såsom lægevidenskab, ingeniørfag og datalogi.

ENGELSKSPROGEDE DIMITTENDER

Engelsksprogede dimittender er udenlandske dimittender, der har gennemført en hel kandidatuddannelse på et af de otte danske universiteter. Engelsksprogede dimittender har ikke et statsborgerskab fra de nordiske lande, og den afgangsgivende eksamen må ikke være taget i Danmark. Yderligere har engelsksprogede dimittender ikke grundskole fra Danmark.

ENGELSKSPROGEDE STUDERENDE

Engelsksprogede studerende er udenlandske studerende, der er indskrevet på en hel kandidatuddannelse på et af de otte danske universiteter. Engelsksprogede studerende har ikke et statsborgerskab fra de nordiske lande, og den afgangsgivende eksamen må ikke være taget i Danmark. Yderligere har engelsksprogede studerende ikke grundskole fra Danmark.

ENHEDSBEVILLINGERNE

Dette er betegnelsen for universiteternes uddannelsestilskud pr. årsstuderende. Tallet udregnes hvert år i finansloven. Helt konkret er der tale om det samlede uddannelsestilskud til heltidsuddannelser divideret med det samlede antal studenterårsværk på heltidsuddannelser.

FORSKNINGSBASERET UNDERVISNING

Kravet om, at universiteterne skal give forskningsbaseret uddannelse indtil højeste internationale niveau, er skrevet ind i universitetsloven. I praksis vælger universiteterne selv, hvilken definition de tager udgangspunkt i. I de fleste tilfælde er det centrale, at en andel af underviserne på uddannelserne har afsluttet en forskeruddannelse og er forskningsaktive. Målet er blandt andet, at de studerende får tilknytning til et aktivt forskningsmiljø samtidig med, at indholdet af undervisningen er så aktuelt som muligt.

FORSKNINGSSAMARBEJDSAFTALER

En forskningssamarbejdsaftale er en aftale, et universitet indgår med en ekstern part. Således kan universiteterne blandt andet arbejde sammen med private virksomheder, forskningsråd eller fonde i udvikling af ny forskning. En forskningssamarbejdsaftale er fordelagtig for begge parter, idet virksomhederne får adgang til den nyeste viden, mens universiteterne får indblik i virksomhedernes praktiske virkelighed.

HORIZON 2020

Horizon 2020 er navnet på EU's ottende rammeprogram for forskning og innovation. Navnet udspringer af, at man sammenlagde aktiviteter, der havde tilhørt det foregående rammeprogram 7 (FP7) for forskning og teknologisk udvikling og et par mindre programmer inden for især innovation. Horizon 2020 indeholder tre søjler, hvori der uddeles midler til de bedst egnede forskningsansøgninger vurderet ift. videnskabelig topkvalitet, industrielt lederskab og samfundsudfordringer.

HOVEDOMRÅDER

Hovedområder betegner de overordnede forskningsfællesskaber, der er på universiteterne. Der er mange måder at definere dem på – ofte arbejder man dog med fem hovedområder: humaniora, naturvidenskab, samfundsvidenskab, sundhedsvidenskab og teknisk videnskab. I Danske Universiteters statistiske beredskab er teknisk videnskab og naturvidenskab slået sammen. Desuden er der tale om universiteternes egne definitioner af hovedområder, og den divergerer en lille smule fra eksempelvis Danmarks Statistiks definition.

LICENS- SALGS- OG OPTIONSAFTALER

Licens-, salgs- og optionsaftaler er forskellige modeller for formidling af patenter mellem universiteter og eksterne aktører. Universiteterne indgår aftaler med virksomheder mv., som enten får licens til et patent, køber ejendomsretten til et patent eller får eneret på at indgå en licens- eller salgsaftale senere i processen.

NYT BEVILLINGSSYSTEM

Fra 2019 indføres et nyt bevillingssystem til de videregående uddannelser. I det nye system indføres et grundtilskud, der dækker omtrent 25 pct. af udgifterne. Der indføres også et aktivitetstilskud, som forventes at dække 67,5 pct. Bevillingerne vil stadig hænge sammen med, hvor mange der uddannes fra institutionerne ligesom med det tidligere taxametersystem. De resterende uddannelsesbevillinger vil blive fordelt ud fra kandidaternes beskæftigelsesgrad efter endt uddannelse og resultatet af en undersøgelse af læringstilgange på uddannelserne. Flere detaljer om det nye bevillingssystem kan findes på ufm.dk

NYUDDANNEDE

Flere af opgørelserne i denne publikation omhandler nyuddannedes arbejdsmarkedsforhold efter endt uddannelse. Opgørelserne af sektor- og arbejdsmarkedstilknytning er fra Danmarks Statistiks database over befolkningens tilknytning til arbejdsmarkedet (RAS). Denne database opgør befolkningens arbejdsmarkedstilknytning i uge 48. Nyuddannede er ift. denne opgørelse derfor personer, der er dimitteret i løbet af det forrige kalenderår. Således varierer tiden indtil måletidspunktet i RAS fra 11 til 23 måneder for forskellige individer, når der måles arbejdsmarkedsforhold i året efter dimission.

OPTAG

Hvert år optages nye studerende på universiteternes bacheloruddannelser – de studerende får traditionelt besked 30. juli. Optaget sker gennem Den Koordinerede Tilmelding (KOT), som hører under Uddannelses- og Forskningsministeriet. Tallene for sommerens optag er dog i højere grad et udtryk for antallet af tilbudte pladser pr. uddannelse end et udtryk for det reelle optag. Der sker en stor flytning af studerende i løbet af månederne efter juli-optaget, og der optages studerende, som i første omgang ikke blev tilbudt plads. Derfor opgør universiteterne også optaget en måned efter 1. semester er gået i gang.

Universiteternes bacheloroptag er opgjort som summen af studiestartere 1. marts og 1. oktober i året, der er optaget gennem Den Koordinerede Tilmelding. Universiteternes professionsbachelor er inkluderet. Universiteternes kandidatoptag er opgjort som antal optagne i perioden 1. oktober året før til 30. september i året.

PERSONALEÅRSVÆRK

Betegnelsen dækker over arbejdsmængden for de universitetsansatte. Eksempelvis vil to forskere ansat på halv tid tilsammen bidrage med ét årsværk. Et årsværk opgøres til 1924 arbejdstimer om året.

PH.D.-LØFTET

I forbindelse med Globaliseringsaftalen fra 2006 blev det bl.a. besluttet at øge ph.d.-optaget. Universiteterne indskriver derfor i dag væsentligt flere ph.d.-studerende end i 2006.

PRODUKTION

Produktion refererer til antallet af studerende, som afslutter en uddannelse. Et års samlede bachelorproduktion henviser til antallet af studerende, som færdiggør en bacheloruddannelse i perioden 1. oktober året før til og med 30. september i året. Ligeledes gælder det for kandidatuddannelserne.

SPIN OUT

En spin out-virksomhed er en selvstændig virksomhed, som udspringer af et patent eller en patentansøgning, der er baseret på forskning fra et universitet. Oprettelse af spin out-virksomheder er enten baseret på formelle aftaler udformet på forskningsinstitutionen eller en formel aftale mellem institutionen og forskeren, som giver forskeren ret til at anvende forskningen i oprettelse af en selvstændig virksomhed mod et aftalt vederlag.

STUDENTERÅRSVÆRK (STÅ)

Studenterårsværk benyttes til at beskrive de studerendes aktivitetsniveau.

Ét studenterårsværk dækker over et fuldtidsstudium, og den samlede STÅ-produktion dækker derfor over det samlede antal af studenterårsværk. Eksempelvis vil to studerende, der består halvdelen af deres eksaminer, tilsammen producere ét studenterårsværk.

TAXAMETER

Universiteterne modtager de fleste af deres uddannelsesbevillinger gennem taxametertilskud pr. studenterårsværk. Dvs. at for hver gang der gennemføres et studenterårsværk, så tildeles uddannelsen midler efter taxameteret. Der er tre forskellige takster, som bevillingerne tildeles ud fra. Hver uddannelse er indplaceret på en af de tre takster:

Heltidstakst 1: 31.900 kr.

Heltidstakst 2: 45.400 kr.

Heltidstakst 3: 66.400 kr.

(jf. Finanslov 2019)

Typisk er de tekniske og sundhedsvidenskabelige uddannelser på det høje taxameter, mens de samfundsvidenskabelige og humanistiske uddannelser har de lavere satser.

TILGANG

I enkelte tilfælde benyttes begrebet tilgang om antallet af personer, som begynder på en uddannelse. For eksempel benyttes begrebet af Uddannelses- og Forskningsministeriet i dimensioneringsmodellen vedr. de videregående uddannelser. Dette gøres, fordi man medtager alle de personer, som indskrives på en uddannelse i løbet af studieåret. Desuden opgøres tilgangen også for kandidatuddannelser, hvilket ikke kan gøres vha. KOT, da optaget på kandidatuddannelserne håndteres af institutionerne.

UDVEKSLINGSSTUDERENDE

Studerende, der læser en del af deres uddannelse i et andet land, er at betragte som udvekslingsstuderende. Ofte læser studerende kun et enkelt semester i et andet land, men i enkelte tilfælde læser den studerende i en længere periode i udlandet.

UNIVERSITETSANSÆTTELSER

VIP – *VIP* er forkortelsen for videnskabeligt personale. Her finder man bl.a. professorer, lektorer, adjunkter og postdoc'er.

DVIP – *DVIP* er forkortelsen for deltidsansat videnskabeligt personale. I denne kategori er bl.a. ekstern lektor, undervisningsassistent og censor, men begrebet favner bredt.

TAP – TAP er forkortelsen for teknisk administrativt personale. TAP er en bred kategori, hvor man bl.a. finder kontoransatte, gartnere og laboranter.

Der kan læses mere om de otte danske universiteter på de enkelte universiteters hjemmesider:

Københavns Universitet, www.ku.dk

Aarhus Universitet, www.au.dk

Syddansk Universitet, www.sdu.dk

Roskilde Universitet, www.ruc.dk

Aalborg Universitet, www.aau.dk

Danmarks Tekniske Universitet, www.dtu.dk

Copenhagen Business School, www.cbs.dk

IT-Universitetet i København, www.itu.dk

Danske Universiteter er de otte danske universiteters samarbejdsorganisation, der fremmer universiteternes samarbejde, synlighed og gennemslagskraft.

Danske Universiteter arbejder for at sikre, at universiteterne har gode vilkår for at løfte deres samfundsansvar: forskning, forskningsbaseret uddannelse og videndeling.

Danske Universiteter er mødested for universiteternes ledelser og medarbejdere, som i Danske Universiteter kan drøfte universiteternes fælles problemer, tage fælles initiativer og repræsentere de danske universiteter over for politikere, ministerier og samarbejdspartnere. Danske Universiteters talsmand er rektor Anders Bjarklev, der er formand for Rektorkollegiet.

Tal om danske universiteter 2018

Uddannelse: Den gennemsnitlige samlede studietid er faldet med knap et år siden 2007. Siden 2014 har de studerende skåret næsten et halvt år af den gennemsnitlige samlede studietid for bachelor- og kandidatuddannelse.

Forskning: Mere end halvdelen af universiteternes forskningssamarbejdsaftaler blev i 2017 indgået med private virksomheder.

Arbejdsmarked: Flere universitetsansatte har job i det private. Blandt alle beskæftigede universitetskandidater er 57 pct. beskæftiget i den private sektor.

Internationalisering: Flere udenlandske studerende betaler selv for deres uddannelse i Danmark. Siden 2014 er antallet af selvbetalere steget fra 730 til 1.719 studerende.

Økonomi og Personale: Enhedsbevillingen pr. studerende på finansloven er faldet siden 2012. I dag har universiteterne 6.200 kr. mindre om året pr. studerende end i 2012.

DANSKE
UNIVERSITETER

UNIVERSITIES DENMARK

FIOLSTRÆDE 44, 1. TH.

1171 KØBENHAVN K

TLF. (+45) 3336 9800

WWW.DKUNI.DK